

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete

Sayı: 2000/05 • 29 Ocak 2000 • 5 DM

*Düzenin kanlı pisliğini
temizleme operasyonu*
**Saldırının
gerçek hedefi
işçi-emekçiler ve
devrimcilerdir!**

**Boyun eğmeyeceğiz,
direnecek ve kazanacağız!**

Kızıl Bayrak'tan

Bu nedenle, devrimin değerlerini burjuva adaletin terazisiyle tartmanın imkanı yoktur. Çünkü sorumluluğunu taşıdığımız tek merci devrim, işçi sınıfı ve emekçi halkımızdır. Çünkü yıkacağımızı açıktan ilan ettiğimiz bu kanlı düzene karşı hiç bir sorumluluğumuz, vereceğimiz hiçbir hesap yoktur. Ama sizler, devrimin adaletine hesap vermekten kurtulamayacaksınız. Çünkü işçi sınıfına karşı, topluma karşı suç işliyor-işletiyorsunuz. Depremlerin toplu mezarları gibi, Hizbullah'ın toplu mezarları da sizin eserinizdir.

EKSEN YAYINCILIK

Kendilerinin eseri kanlı pisliği temizlemeyi bile bir saldırıya çeviriyorlar

Saldırının gerçek hedefi emekçiler ve devrimcilerdir

Hizbullah ve hemen peşinden gündeme getirilen İBDA-C operasyonları, aklanmanın yanı sıra, “öncüye saldırı”ya da pavanda yapılmaya çalışılıyor. Metris’ten bir ölü pahasına zorla alınan İBDA-C’liler Kartal F tipine götürülüyorlar. Böylece, kitleleri “cezaevlerinde devlet otoritesini sağlama” konusunda ne kadar kararlı olduklarına ikna edebilsinler ve yarın devrimci tutsakları 10-20-30 ölü pahasına alıp hücrelere atabilsinler. Hizbullah operasyonunu devrimci basına saldırının da aracı yapmaya çalışıyorlar. Bu kendi taşeronları katil çetesinin vahşet görüntüleri arasında, “terör örgütlerinin açıklamalarını basan yayın organları” başlığı altında, devrimci basına tehditler savuruyorlar. Yasaklayacaklar, toplatacaklar, ağır cezalar vereceklermiş!.. Peki neden? Devrimci basının devleti bu derece öfkeliendiren “açıklama”larında neler var? Faili meçhulleri, ev ve sokak infazlarını, katliamları, yolsuzlukları, hırsızlıkları, vatana ihaneti mi övüyor devrimci basın? Yoksa bunların üzerine gidiyor, suçlularını mı ifşa ediyor? Elbette ki sonuncusunu... Ve suçluların başı sermaye devletini bu derece öfkeliendiren de budur.

Rejim oldukça kapsamlı bir “harekat” daha başlatmış durumda. “Hizbullah operasyonu” örtüsü altında yürütülen bu harekat, hem oldukça kapsamlı ve hem de uzun erimli planlanmış görünüyor. Bir cephesi “aklanma”dır. Bu, Hizbullah operasyonu, İBDA-C operasyonu gibi gösterişli girişimlerle abartılarak, saldırının yöneleceği asıl cephe nispeten gölgede bırakılmaya çalışılıyor. Böylece, öncelikli hedef olan devrimci ve ilerici güçlerin saldırıyı görmesi ve “tedbiren” kabuğuna çekilmesi arzulanıyor. Ya da en azından, öz savunmaya geçerek, saldırıya karşı kitleleri uyarma görevinden uzaklaşması hedefleniyor.

Aklanma cephesinde ne kadar başarı sağlayacakları kuşkuludur. Çünkü bu konuda en umutlu oldukları Hizbullah operasyonudur. Ancak Hizbullah, devletin elindeki en kirli araçlardan biri olarak, belki de amaca en uzak olanıdır. Türkiye’de Hizbullah adına katliamlar gerçekleştiren çetelerin, devlet eliyle kurulmuş, devlet denetiminde ve devletin gösterdiği hedeflere yönelmiş bir cinayet aygıtı olduğu biliniyor. Üstelik doğrudan devlet kaynakları tarafından açığa vurulduğu için, inkar da işe yaramıyor.

Daha ‘95-96’lı yıllarda, Meclis Faili Meçhulleri

Araştırma Komisyonu, MİT raporları, Susurluk raporları vb.’nde (bugünkü ihtiyaçlar hesap edilemediğinden olmalı) Hizbullah’ın kaynağı, üstlendiği “iş” ve tehlikesi üzerine oldukça açık ibareler bulunuyor. Tam da bu açıklıktan dolayı, kontra-medyanın operasyona katkısı bu kez istenilen düzeyde olamıyor. Kimisi açıktan, “kim bu cinayet makinesinin sahibi?” diye sorarken; kimi de, teröre karşı “kendi yöntemiyle mücadele” edilebileceği, ama Hizbullah’ın denetimden çıktığı, şahsi çıkar için faaliyet yürütmeye başladığı gibi zırvalarla işi iyice berbat ediyor. Özetle, Hizbullah öylesine kirli-kanlı bir maşa ki, çöpe atmak için bile olsa, dokunanı kirletmemesi imkansız görünüyor.

Bu yüzden de, Hizbullah’la yetinilmiyor, hemen peşinden Metris’teki İBDA-C’lilere karşı da bir operasyona girişiliyor. Devlet, Mirzabeyoğlu ve ekibinin mahkemeye çıkmayı reddettiğini, aylardan sonra ve birdenbire hatırlatıyor. Ve bir kişinin ölümüyle sonuçlanan ibret-i alemlik bir şiddet gösterisi eşliğinde, bu kişiler der-dest edilip hakim karşısına çıkarılıyor.

Aslında dehşet verici Hizbullah gösterisinin ardından İBDA-C’lilerin bu şekilde mahkemeye çıkarılmaları fazla ilgi çekici bir görüntü sunmuyor. Ancak, harekatın her iki cephesi açısından da, İBDA-C Hizbullah’tan daha etkili bir araç. Ne idüğü belirsiz Hizbullah’la karşılaştırıldığında, İBDA-C, ideolojisi-yapısı bilinen bir şeriatçı örgüt. Şeriat sözkonusu olduğunda ise, her aklanma operasyonunun şamaroğlanı haline getirilmiş olan “legal” parti de unutulmuyor.

İlgili-ilsiz her konuda bir “fikri” bulunan kurmaylar, ne hikmetse, ortalığı ayağa kaldıran mezar evler konusunda günlerce ağızlarını açmıyorlar. Ne zaman ki Recai Kutan “devlet-Hizbullah ilişkisi”ni ima ediyor, kurmayların da ağzı açılıyor. Kendi gayri-meşru veletleri Hizbullah’ı, şeriat hanesi altında Fazilet’in kütüğüne yazmaya kalkıyorlar. Tabii ki, 28 Şubat sopasını sallamayı da ihmal etmeden...

Aklanma oyunu bu kez, şeriat ve terör tehlikesine karşı kahraman ordu artı kahraman polis adıyla sahnelenmiş bulunuyor. Gına gelmiş de olsa, tutma ihtimali düşük de olsa, farklı bir seçenekleri de bulunmuyor.

Zaten işin bu kısmı, harekatın asıl cephesi için bir perde işlevi görmek üzere düzenlenmiştir. Hizbullah’ın devletle ilişkisinin hatırlatılmasının fazla zararlı görülmediği, hatta yeni saldırı döneminde caydırıcı olabileceğinin umulduğu bile düşünülmelidir. Çünkü, bir yandan kitleler gerçekten tüyler ürpertici dehşet görüntüleriyle ekran karşısında uyutulurken, diğer yandan, bundan daha aşağı kalmayacak bir yıkım, son stand-by kararları, olabildiğince hızla yürürlüğe geçirilmektedir.

Polisin ceset kokularıyla bulandırdığı havada, Ecevit, kendisi gibi satılmış kurmaylarıyla birlikte Davos’a uçuyor. Çantasında ise emperyalist tekellere pazarlamayı umduğu özelleştirme projeleri var.

Ancak harekatın saldırı cephesinde sadece emperyalist-kapitalist yağma bulunmuyor. Bu büyük yağmayı böylesine hızla gerçekleştirebilmeleri için, daha büyük oranda kan ve gözyaşı içmeleri gerekiyor. Öncelikle en öndeğerlerin, devrimcilerin kanını içecekler ki, arkadaki kitleler yolunu yitirsin, mezbahaya doğru sürülmesi kolaylaşsın.

Hizbullah ve hemen peşinden gündeme getirilen İBDA-C operasyonları, aklanmanın yanı sıra, “öncüye saldırı”ya da payanda yapılmaya çalışılıyor. Metris’ten bir ölü pahasına zorla alınan İBDA-C’liler Kartal F tipine götürülüyorlar. Böylece, kitleleri “cezaevlerinde devlet otoritesini sağlama” konusunda ne kadar kararlı olduklarına ikna edebilsinler ve yarın devrimci tutsakları 10-20-30 ölü pahasına alıp hücrelere atabilsinler. Hizbullah operasyonunu devrimci basına saldırının da aracı yapmaya çalışıyorlar. Bu kendi taşeronları katil çetesinin vahşet görüntüleri arasında, “terör örgütlerinin açıklamalarını basan yayın organları” başlığı altında, devrimci basına tehditler savuruyorlar.

Yasaklayacaklar, toplatacaklar, ağır cezalar vereceklermiş!.. Peki neden? Devrimci basının devleti bu derece öfkeliendiren “açıklama”larında neler var? Faili meçhulleri, ev ve sokak infazlarını, katliamları, yolsuzlukları, hırsızlıkları, vatana ihaneti mi övüyor devrimci basın? Yoksa bunların üzerine gidiyor, suçlularını mı ifşa ediyor? Elbette ki sonuncusunu... Ve suçluların başı sermaye devletini bu derece öfkeliendiren de budur.

Devrimciler diyorlar ki; sermayenin devleti toplumu yıkıma sürüklüyor. Tüm değerlerimizi emperyalizme peşkeş çekiyor. IMF programlarının çökerttiği bunca ülke gözler önündeyken, aynı programları uygulamak toplumsal cinayettir. Buna izin vermeyelim. Birleşelim, örgütlenelim ve mücadele edelim!..

İşte bu sesi boğmak istiyorlar.

Fakat bu saldırı operasyonu da en az aklama operasyonu kadar başarısızlığa mahkumdur. Çünkü araçları kofdur, köhnedir. İşçi sınıfını da, devrimcileri de kendi çürümüşlükleri üzerinden değerlendirmektedirler. Oysa, devrim ihtiyacı ve imkanını yaratan kendi sömürü düzenleridir. İşçi sınıfı nasıl kapitalist sömürünün ürünü ise, sömürüyü ortadan kaldırma girişimi olan devrimin de anasıdır. Her faşist darbe ile “kökü kazınan” devrimin, yeniden ve daha gür fişkirmasının nedeni budur.

Ve bir kez daha, Ulucanlar direnişi de tanığımızdır ki, devrimci direnişi ezemeyeceklerdir. Ne cezaevlerinin, ne fabrikaların ve ne de ülkenin hücreleştirilmesine izin vermeyeceğiz. Çünkü, devrim işçi sınıfından güç alıyor ve işçi sınıfı devrimle güçleniyor. Çünkü, bugün saldırı hedefi olan devrim güçlerinin mücadeleye asıl katkısı, emperyalizme göbekten bağlı yıkım ve yağma düzenini teşhir etmek değildir. Bunu zaten, “İMF’ye söz verdik, kuruş fazla olmaz” diyen başbakanlarıyla, kendileri yeterince yapmaktadır.

Bizler, örgütlü mücadelemiz ve devrim programımızla, ölümüne direnişlerimizle, işçi sınıfına ve emekçilere yol gösteriyoruz. Ulucanlar’da, ödediğimiz ağır bedellere rağmen, biz kazandık! Sadece hücre saldırısını bir kez daha püskürttüğümüz için değil. Bedel ödeyerek kazanılan mevzilerin nasıl korunabileceğini gösterdiğimiz için kazandık. Ve bu örneği çoğaltarak, saldırdıkları her mevzide karşılına dikilmekte de kararlıyız. Kendimize güvenin kanıtı, Ulucanlar’dan yükselen “Bedel ödeyerek kazandığımız mevzileri bedel ödeterek koruyacağız!” haykırışı; sınıfımıza güvenin kanıtı ise, alanlardan yükselen “Direne direne kazanacağız!” şiarıdır.

Kanın ve pisliğin sorumluluğundan kaçamazsınız!

Bu vahşet tablosu sizin kendi eserinizdir!

Görünüşe bakılırsa devlet, şeriatçı bir düzen kurmak amacıyla hareket eden, insanları diri diri toprağa gömen, binlerce cinayetin altına imza atan gerici Hizbullah örgütüne karşı başarılı bir operasyon yürütüyor. İstanbul operasyonunda elde edilen ipuçları ve alınan ifadeler doğrultusunda, pek çok ilde kazılan evlerin altından vahşice öldürülmüş insan cesetleri çıkartılıyor. Faili meçhul cinayetler aydınlatılıyor, çağdaş cumhuriyeti yıkmayı amaçlayan bir şeriat örgütü çökertiliyor.

Ortaya çıkartılan cesetlerin ve katliamın, vahşet tablosunun yalnızca küçük bir parçasını oluşturduğuna kuşku yok. Fakat bu vahşet tablosunun gerek nedenleri, gerek gerçek failleri ve gerekse de gerçek kapsamının sunulduğu gibi olmadığı, bazı burjuva yazarlar tarafından da yarım ağızla da olsa dile getiriliyor. Susurluk benzeri yeni bir durumdan bahsediliyor. Devletin, PKK'yi etkisiz hale getirme adına içine girdiği ilişkilerin ve yanlış hesapların devlete de bir fatura çıkarttığına işaret ediliyor, vb. Sonuçta, en fazlasından devlet adına artık geçmişte kalması gereken bir "hata" olarak gösterilerek, mevcut gerçeklerin üstü örtülmeye çalışılıyor.

Operasyonun planlanması, hazırlanışı, yürürlüğe konuluş biçimi ve zamanlaması bile, çürümüş ceset görüntülerinin arkasına gizlenmeye çalışılan amacı ve ilişkileri ele vermeye yetiyor.

Operasyonlar hangi ihtiyacın ürünü?

Hizbullah operasyonu herşeyden önce sermaye iktidarının içe dönük ihtiyaçlarının bir ürünü olarak gündeme alınsa da, sonuçta bölge üzerinde emperyalist ilişkiler ve politikalar çerçevesinde yapılan bir dizi başka hesaplarla kesişmektedir. Operasyonlar, İran Dışişleri Bakanı ile İsrail Genelkurmay Başkanı'nın Türkiye ziyaretinin sürdüğü bir tarihte başlatıldı. Son üç yılda hızla gelişen İsrail-Türkiye ilişkileri, İran'ın tehdit, tecrit ve terbiye edilmesini gerektirmektedir. Bunun için islami terörü gündemleştirmekten daha iyi bir vesile olamazdı. Zira İran, değişen dengeler çerçevesinde bölgede yerinden oynatılması gereken temel taşlardan birini oluşturuyor.

Öte yandan, Susurluk'la başlayan süreçte çete devletinin tahkimatı operasyonlarının üzerine oturtulduğu eksenlerden biri "şeriatla mücadele"dir. Bu çerçevede de bu operasyon kitlelere dönük hayli etkileyici ve zengin bir görüntü sunmaktadır. Terör ve vahşet atmosferiyle, 28 Şubat örtülü darbesinin niçin sürdürülmesi gerektiğine ilişkin ikna edici tartışmalardan daha sersemletici görüntülere ulaşılacağı önden biliniyordu.

Kuşkusuz bu operasyonlar serisi Susurluk'tan önce başlayan ve Susurluk'ta kitleler nezdinde de açığa çıkan sürecin bir parçası ve devamıdır. Çeteler operasyonunda olduğu gibi, dinsel gericilik ile devlet arasında, sermaye devletinin ihtiyaçlarını kesen, değişen ihtiyaçlara göre biçim kazanan bir

ilişkiler alanı söz konusudur. Bugün "aklanma" ihtiyacının ötesine taşan, geçmişe dayalı ilişkilerin ve yeni politik ihtiyaçların güncel sonucuyla karşı karşıyayız. Bu açıdan, Hizbullah şahsında, klasik anlamda bir operasyondan çok bir tasfiye gerçekleşmektedir. İslami görünümün ötesine geçemeyen bir kontra yapılanma olan, fakat kontrol dışına çıkma eğilimi ve riski taşıyan Hizbullah ve benzeri örgütlerin, PKK'nin hızlı çözülüşünün ardından doğacak boşluğa oynayabileceği bekleniyor ve buna göre tedbirler alınıyordu.

PKK'nin çöküşü, Kürdistan'da devlet tarafından örgütlenen kontra örgütler için işlev-iş (ki bu işlerin islami örgütler açısından başlı başına ciddi bir rant kaynağı olduğu da göz önüne alındığında) boşluğu yaratmakta geç kalmadı. Hizbullah'ın, tıpkı Susurluk'ta açığa çıkan çeteler gibi, devletin gösterdiği hedefler doğrultusunda yurtsever Kürt halkını katletme dışında, fidye karşılığında adam kaçırma, halkı haraca bağlama gibi kirli işlere giriştiği biliniyor. Bu kirli ilişkilerde ortada dönen rantın önemli bir kısmının islami örgütlerin kasasına girmesi son derece doğal. Nitekim Yeşil ve Malki cinayetinin tetikçilerinden Sümbül gibi isimler ile Hizbullah arasındaki organik ilişki, kirli siyasi işlerin yanında rant paylaşmasına dayalı bir ilişkiyi de göstermektedir. İstanbul'da son dönemde kaçırılan kişilerin çoğunluğunu islamcı Kürt işadamlarının oluşturması bir rastlantı değildir. Bir taraftan işsiz ve işlevsiz kalmanın yarattığı boşluk, öte taraftan eskisi gibi işlemeyen rant kaynakları nedeniyle örgüt, son yıllarda hızla, asıl görev bölgesi olan Kürdistan'dan Türkiye metropollerine yönelmeye başladı. Bu aynı zamanda devletin daha kolay fiziki denetim sağladığı bölgelerin dışına çıkmak demektir. Siyasal işlevsizlik ve bu gelişme, planları daha önce yapılan ve 20 Aralık Diyarbakır zirvesi ile düğmeye basılan operasyonların başlatılmasının güncel gerekçelerini oluşturdu.

"Yeşil kuşak" ve Türk-islam sentezinden hizbi-kontraya...

Sermaye devletinin her türden gerici örgütleri, yöntemleri ve ilişkileri kullanarak birinci elden sorumlusu olduğu bu vahşet tablosu, ne Hizbullah'ın açığa çıkarılan icraatlarıyla, ne Kürt sorunuyla, ne de son birkaç yılla sınırlıdır. Dinsel gericilik ile devlet

arasındaki ilişkiler, daha genel planda, emperyalist egemenlik politikalarına göre biçimlenmekte, tek tek ülkelerde kendine özgü karşılıklar bulmaktadır. Dolayısıyla, her türden gericiliğin kaynağı emperyalist kapitalist sistemin bizzat kendisidir.

Burjuvazi, feodalizmden kalma gerici fikir ve kurumları tasfiye etme sürecini işçi sınıfının devrimci tehdidi nedeniyle kesintiye uğrattı, bir dönem için attığı ileri adımlardan yüzgeri etti. Devrim korkusu belasına, dini devlet tekeline alarak laiklik ilkesini ilk önce kendisi çiğnedi. Çürüyen sömürü düzenini korumak için, dini ve dinsel kurumları iktidarının dayanaklarından biri haline dönüştürdü. Geri kalmış ülkelerde teokratik ve monarşik iktidarlara destekledi.

1917 Ekim Devrimi'nden ve özellikle İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra, işçi ve emekçilerin kurtuluş mücadelesinin karşısına dinsel gericiliği bir barikat olarak sürdü. Sovyetler Birliği şahsında sosyalizmi boğmak için gündeme sokulan "Yeşil Kuşak" projesi, sonuçları ve yansımaları bugüne kadar devam eden bu gerici politikaların önemli bir bileşenidir.

Daha doğusunda feodal sınıflarla iktidarı

paylaşan Türkiye burjuvazisi, dinsel gericilik ile mücadelede hep soluksuz ve ikiyüzlü davrandı. Laikliğin temsilcisi CHP, daha İnönü döneminde, “komünizmle mücadele” uğruna imam-hatip liselerini kurdurdu. ‘50’lerden sonra yörüngesine iyice yerleştiği emperyalist egemenlik ilişkileri ve “Yeşil Kuşak” politikası ile birarada, bu zaaf, her türden gericiliğin serpilip gelişmesine uygun bir zemin yarattı. Resmi olarak yasaklanan tarikatlar pıtrak gibi çoğaldı. Seçimlerde tarikatlar ile dini cemaatlerin desteğini almak için burjuva partiler arasında kıyısıya bir rekabet yaşandı. Hükümet olan her parti bu desteğin karşılığını, dinsel gericiliği güçlendiren politik, iktisadi, kültürel uygulamalara hız vererek ödedi.

Bununla yetinmeyen sermaye devleti, ‘60 sonrasında yükselen devrimci muhalefetin önünü kesmek için kendi eliyle gerici örgütler kurup sokaklara saldı. 6-7 Eylül olaylarında, gençliğin 6. Filo karşıtı anti-emperyalist gösterilerinde, dinsel gericilik ile ülkücü faşistler kolkola, emperyalist barikatın bir parçası oldular. Militanlaşan ve kitleselleşen devrimci hareketin karşısında ortamı terörize eden her türden kontra örgütlenme devlet tarafından desteklendi. Sivas’ta, Maraş’ta, Çorum’da, yakın zamanda Madımak Otel’inde bu kontra yapılanmalar kitle hareketini kırmak için devletin hizmetindeydi. Bugün Hizbullah da dahil olmak üzere birçok islami gerici örgütün önder kadroları, devlet beslemesi bu tür örgütlenmeler ve tertipler içinden yetişip geldiler.

12 Eylül: Kışla ve cami disiplini

‘80 darbesinin askeri tedbirleriyle yetinmeyen faşist devlet, bu kez bu gerici güçlerden daha etkili ve daha geniş çaplı bir biçimde yararlanmak için Türk-islam sentezini açık bir devlet politikası haline getirdi. Darbeyle ezilen devrimci birikimin yeniden canlanmaması için, işçi ve emekçiler, bu politikalar doğrultusunda sistematik bir gerici ideolojik bombardımana tutuldular. En fazla cami, imam-hatip lisesi ve Kur’an kursunun bu dönemde açılması, din dersinin zorunlu hale getirilmesi bir rastlantı değildir. İslami sermayenin en hızlı palazlanması bu dönemde gerçekleşti.

Kısacası, toplumun ezilen ve sömürülen tüm katmanları, baskılara ve sömürüye karşı başlarını kaldırıp gerçekleri görmemeleri için, uzun bir dönem boyunca dinsel gerici içerikli bir ideolojik saldırıya maruz kaldılar. İşçi ve emekçileri ideolojik olarak kuşatan bu saldırılar bir süre sonra örgütsel biçimler de alarak keskinleşti. Kuşkusuz Kürt ulusal mücadelesi bu keskinleştirmeyi hızlandırıcı bir etken oldu.

Kolordu-Korucular-Hizbullah = Kontr-gerilla ve kirli savaş!

Hizbullah ve benzeri örgütlerin daha özel planda öne çıkması, devletin Kürt ulusal mücadelesini bastırmak için izlediği politikaların doğrudan sonucu ve ürünüdür. Dağda ve köylerde gerilla mücadelesine karşı oluşturulan koruculuk sisteminin Kürt metropollerindeki islami kılığa bürünmüş bu biçimine, Kürt halkı yerinde bir tespitle “hızbu kontra” dedi. Kırklarda büyüyen savaşın kentlerde karşılık bulduğu ‘90’lı yılların başı, aynı zamanda, öteden beri kendisine bir yaşam alanı bulan islami gericiliğin kontr-gerillanın bir parçası olarak şekillendiği, büyüdüğü ve faaliyete başladığı yıllardır.

Hizbullah da dahil dinsel gerici örgütler, asıl

olarak Kürt yurtsever tabanın ağırlıklı bölümünün bulunduğu ve mücadeleye destek verdikleri kentlerde, onları sindirmek, yıldırma ve mücadeleden koparmak için örgütlendi. Dini duyguları güçlü olan Kürt halkının ulusal kurtuluş özlemi, yine dinsel gericilik dayanak haline getirilerek zayıflatılmaya çalışıldı. Gerillaların sünetsiz Ermeni uşakları olduklarını, iktidara gelirlerse dini ortadan kaldıracıklarını işleyen bildiriler helikopterler aracılığıyla dağıtıldı.

Başlangıçta sınırlı güçler üzerinden bir karşıt propaganda işlerinde kullanılan dinsel gerici örgütler, zamanla devletin “iti ite kırdırma” diye tanımladığı bir çerçevede faaliyete sürülmek üzere özel eğitime tabi tutuldular. Gerçekte devlet, “taşların bağlandığı, iplerin sallandığı” bu taktikle, sayısı binlerle ifade edilen bir katliamı örgütledi. Amaç terör ve vahşetin yaygınlaştırılması üzerinden kitlelerin yıldırılması ve teslim alınması olunca, herşey bir süre sonra açıkça ve gündüz gözıyla yapılmaya başlandı. Katliam girişimleri esnasında yakalanan ve karakollara teslim edilen tetikçiler arka kapıdan bırakılarak, halkta çaresizlik, korku ve panik duygusu körüklendi. Ulusal mücadelenin metropollerdeki ayağı, kolordu, korucu ve dinsel gericiliğin de içinde bulunduğu kontr-gerilla kışkacı altında belli bir sınıra dayanıp kaldı. Terisinden islami gerici örgütler ise palazlanıp güçlendiler. Yeşiller, Erseverler ve diğer kontr-gerilla şeflerinin denetiminde yalnızca katliamlarda değil, her türlü kirli işte de ustalaştılar. Kendilerine rant kavgasında bir yer açtılar. Yaptıkları işin karşılığında devlet, fitre ve zekat adı altında halktan topladıkları trilyonlara göz yumdu. Fidyeye almak için, özellikle tarafsız ya da ulusal mücadeleye sempati duyan iş adamlarının kaçırılması olağan işlerden ve gelir kaynaklarından biri haline geldi.

Hizbullah içinde ‘93 yılında gerçekleşen bölünmenin bir nedenini de, örgüt itirafçılarının mahkeme kayıtlı ifadelerine göre, iki taraf arasındaki rant kavgası oluşturuyor. Fakat daha önemli nedeni, tam da Hizbullah ile devlet arasındaki ilişkinin niteliğine bir başka cepheden ışık tutan bir mahiyet taşıyor. Bölünme esas olarak, bir grubun (Menzil) PKK’ye olduğu kadar devlete de mesafeli durulması gerektiğine ilişkin tutumuna karşın, diğer grubun (İlim) devletle içiçe çalışmayı ve PKK’ye karşı silahlı mücadeleyi savunmayı öne çıkarmasına dayanıyor. Devlet bu bölünmenin aktif bir tarafını oluşturdu. Kendi denetimine girmeyi kabul etmeyen grubu “kötü islamcılar” olarak tanımladı ve diğer grup tarafından tasfiye edilmesini örgütledi. Sonuçta bu grup şiddet yoluyla bölge dışına sürüldü, baskıya maruz bırakıldı. Devletin bu politikası daha erken bir dönemde, MİT Başkanı Teoman Koman tarafından, “PKK’nin baskılarına karşı kendini koruyan, dini inançları kuvvetli vatandaşlar” şeklinde ifade ediliyordu.

Sonuç olarak, devletin kollayıp korumasının ötesinde bizzat örgütlediği, önüne kanlı ve kirli görevler koyduğu Hizbullah, devlet dışında örgütlenmiş bağımsız bir kimliğe sahip değildir. Devlete karşı tek bir kurşun sıklmadığı gibi, düne kadar da devlet tarafından özel olarak kollanıp korunmuştur. Susurluk’taki çeteler gibi, tetikçiliğini yaptığı devletin kirli ve kanlı ilişkilerinden beslenip, semirmiştir.

Operasyonla ne amaçlanıyor?

Ne oldu da, 17 Nisan ‘97 ve daha sonraki tarihlere kadar MİT raporlarında varlığı bile kabul

edilmeyen Hizbullah, 2-3 yıl sonra en tehlikeli ve vahşi bir cinayet örgütü olarak gündeme alındı, icraatları sergilendi? Bu sorunun yanıtı, devletin bu son operasyonda neyi amaçladığına kopmaz biçimde bağlıdır.

Özetlersek; emperyalizmin uluslararası politik ihtiyaçları, Kürt sorununda sermaye devleti lehine katedilen mesafeye bağlı olarak değişmesi muhtemel politik mücadele yöntemi ve devletin tahkimatı çerçevesinde Susurluk sonrasında atılan adımlar... Daha özelde ise, şimdiye kadar “faili meçhul” olarak yutturulmaya çalışılan cinayetlerin önemli bölümüne bir senaryo eşliğinde “fail”lerin yaratılmış olması. U. Mumcu, A. T. Kışlalı gibi cinayetlerin üzerine yıkılacağı birkaç itirafçının çıkarılması, devletin güçlülüğüne bir gösterge olacaktır. Fakat daha önemlisi, sermaye devletinin sayıları binlerle ölçülen ve çoğunluğu Kürt illerinde gerçekleşen faili meçhulleri aydınlattığı biçiminde yaratacağı yanılısma ve devletin kendisini aklamasıdır.

Ve kuşkusuz, bu tür operasyonlarla oluşturulan terör atmosferi içinde toplumun teslim alınmaya çalışılmasıdır. Bu tür olaylar işçi ve emekçilere dönük saldırıların gözlerden saklı biçiminde gerçekleştirilmesi için adeta bir perde olarak kullanılmaktadır. Operasyonların yarattığı etkiden yararlanılarak, tahkim yasasının geriye dönük olarak geçerli olması için verilen tasarı da bu arada meclisten geçirildi.

Vahşetin asıl sorumlusu çürümüş sermaye düzeni ve kokuşmuş sermaye devletidir!

Günlerdir görüntüleri medyayı kaplayan insanlık dışı cinayetlerde, kitlesel katliamlarda, Hizbullah’ın da dahil olduğu bir takım tetikçi örgütlenmelerin, kontra yapılanmaların rol aldığı açık. Bu cinayetlerin bir kısmının rant paylaşımı ve egemenlik kavgası nedeniyle (bir iç hesaplaşma görüntüsü altında) gerçekleştirildiği de kesin. Fakat, bu kokuşmanın, çürümenin ve vahşetin asıl sorumlusu ve zemini sermaye düzeni ve onun iktidarındır. Gözlerden özenle saklanmaya çalışılan bu gerçek, yalnızca Hizbullah-devlet ilişkisi için değil, onun dinsel gericiliği işçi ve emekçilerin kurutuluş mücadelesi karşısında özel bir tarzda kullanmaya dayanan bütün bir tarihi için geçerlidir. Kubilay olayında simgesini bulduğu sanılan devletin laisizmi en fazla ilkokul öğrencilerinin yaş ve bilinç düzeyinde bir karşılık bulmaktadır.

Sivaslar’ın, Çorumlar’ın, Maraşlar’ın, ağırlıklı olarak Kürt illerinde gerçekleşen satırlı-silahlı binlerce cinayetin devlet tarafından gerici güruhlar alet edilerek örgütlendiği bir ülkede ve koşullarda, sözde en kanlı gerici örgütlere karşı mücadele ediliyor mesajları ve görüntülerinin kitleler nezdinde gerçek, samimi ve kalıcı bir karşılığı bulunmamaktadır. Zira yarın yükselecek sınıf mücadelesi gerçekliği karşısında çürüyen düzenin her türden gericiliğe sarılmaktan başka bir çıkar yolu yoktur. Üniversitelerde, sokaklarda sallanacak satırların, enseye sıkılacak kurşunların eksik olmayacağı bir ülkede, dinsel gericiliğin düzen gericiliğinin bir başka yüzü olduğunu gören ve onu ortadan kaldırmaya yönelik kitleleri durdurmak için, sermaye düzeni yarınki stoklarını bugünden tüketmeye başlamış bulunuyor. Son operasyonlar vesilesiyle ortaya çıkan kanlı ve vahşi örgüt portresi ile kendi portresi arasına koymaya çalıştığı ayrım çizgileri daha şimdiden inceliyor, hatlar birbirine karışıyor. Susurluk’un ruhu bir kez daha ortalıkta kol geziyor.

Kontr-gerilla devleti kendini tahkim ediyor

Devrimci muhalefete karşı islami ya da milliyetçi gericiliği kullanılması ABD çıkışlı kontr-gerilla talimnamelerinde yer almaktadır. ABD'ye bağımlı birçok ülkede olduğu gibi Türkiye'de de bu kirli yöntem 12 Eylül öncesinde ve sonrasında kullanılmıştır. kullanılmaktadır ve kullanılacaktır. Türkiye'de kirli işler için 12 Eylül öncesinde sivil faşist beslemeler örgütlenmişti. 12 Eylül sonrasında MHP nispeten tali planda kalırken, islami gericilik öne çıkarıldı. MHP'de de islamcı motifler ağırlık kazanmaya başladı. Sermaye devleti Kürt halkının haklı mücadelesini boğmak için bir yandan PKK aleyhine "din düşmanı" propagandası yürütürken, öte yandan PKK'ye karşı hareket eden tüm islamcı örgütü desteklemiş. Hizbullah gibi kimilerini de ise yoktan var etmiştir. PKK'ye karşı en etkili ilacın islam olduğunu bizzat Kenan Evren dile getirmiş ve bunu pratiğe geçirmiştir

Hüseyin Velioğlu'nun öldürüldüğü son operasyon, '97'den bu yana Hizbullah'a (Hizb-i Kontra) yönelik girişilen harekate bir bakıma son noktayı koydu. 17 Ocak'ta tüm televizyon kanallarından naklen yayınlanan operasyonun, İran Dışişleri Bakanı ve İsrail Genelkurmay Başkan Yardımcısı'nın Türkiye'ye geldikleri gün gerçekleşmesi, MIT-MOSSAD işbirliği iddialarını güçlendiren bir "rastlantı"ydı.

Bir diğer "rastlantı" ise, basılan ilk evde, kontra örgütün "beyni" Hüseyin Velioğlu'nun bulunması ve Velioğlu öldürülürken, diğer iki militanın sağ ele geçirilmesidir. Bu öyle bir "rastlantıdır" ki, sağ ele geçirilen militanlardan Emin Ekinci hemen itirafçı olmuş, "yakalanmasaydım, örgütten ayrılıp itirafçı olacaktım" demiştir. İstanbul, Ankara, Konya, Tarsus ve diğer kentlerdeki mezar evler işte bu itirafçının ve ondan sonra yakalanıp itirafçılaştırılanların verdikleri bilgiler sonucu ortaya çıkarılmıştır. Önümüzdeki günlerde birçok kayıp olayının yine itirafçıların ifadelerine

dayandırılarak "aydınlatılması" muhtemeldir. Hiç değilse kafalarda bu yönlü bir düşüncenin oluşması için bir yönlendirme yapılabilir, dahası zaten kendiliğinden kafalarda böyle bir düşünce oluşmaktadır.

Tam da demokratikleşme üzerine demagogilerin ortalığı sardığı bir dönemde faili meçhul cinayetlerin faillerinin bulunması, kimi kayıp cesetlerin ortaya çıkarılması ve bunun Hizbullah'a maledilmesi, sermaye devletinin "aklanıp" kendini tahkim etmiş olarak yeni saldırı dalgasını başlatmasının yolunu düzleyecektir. Çete üyelerinin sözümona "yakalanmaları", kirli işlerin Hizbullah'a fatura edilmesi, demokratikleşme üzerine demagoji yapmayı kolaylaştıracaktır.

Bir kontr-gerilla örgütlenmesi: Hizb-i Kontra

Hizbullah olayında mızrak hiçbir çuvala sığmıyor. Burjuva köşe yazarlarının en devletçileri bile devletin Hizbullah'a göz yumduğunu söylemek zorunda kalıyorlar. Kuşkusuz söz konusu olan "göz yumma" değildir. Bizzat kontr-gerilla devleti bir yan örgütlenme olarak Hizb-i Kontra'yı yaratmıştır.

Devrimci muhalefete karşı islami ya da milliyetçi gericiliği kullanılması ABD çıkışlı kontr-gerilla talimnamelerinde yer almaktadır. ABD'ye bağımlı birçok ülkede olduğu gibi Türkiye'de de bu kirli yöntem 12 Eylül öncesinde ve sonrasında kullanılmıştır, kullanılmaktadır ve kullanılacaktır. Türkiye'de kirli işler için 12 Eylül öncesinde sivil faşist beslemeler örgütlenmişti. 12 Eylül sonrasında MHP nispeten tali planda kalırken, islami gericilik öne çıkarıldı. MHP'de de islamcı motifler ağırlık kazanmaya başladı.

Sermaye devleti Kürt halkının haklı mücadelesini boğmak için bir yandan PKK aleyhine "din düşmanı" propagandası yürütürken, öte yandan PKK'ye karşı hareket eden tüm islamcı örgütü desteklemiş, Hizbullah gibi kimilerini de ise yoktan var etmiştir. PKK'ye karşı en etkili ilacın islam olduğunu bizzat Kenan Evren dile getirmiş ve bunu pratiğe geçirmiştir.

Hizbullah 1981 yılında, 12 Eylül darbesinden kısa bir süre sonra kuruluyor. İlk ayrılığı 1986'da yaşıyor, Vahdet grubu örgütten ayrılıyor. '90'ların başında ise "İlim" ve "Menzil" grupları olarak ikinci ayrılık yaşanıyor. Ayrılık gerekçelerinden biri, "devlet mi bizi kullanıyor, biz mi devleti kullanıyoruz" ikilemi. Ayrılıkla birlikte Menzilciler'le İlimciler arasında çatışma başlıyor. İlimciler devlete karşı mesafeli duran Menzilciler'i imha ediyorlar.

Vahşeti yeni gören satılık kalemler

Burjuva medya operasyonun ardından Hizbullah vahşetine kilitlenmiş durumda. Yıllardır sadece gazete dağıtımı yaptığı için satırla katledilen çocukları ve benzer bir sürü vahşeti dile

getirmeyenler, bugün bir anda Hizbullah vahşetini keşfettiler.

Her zaman olduğu gibi bugün de tek merkezden yönlendirilen yayın politikası Hizbullah vahşeti üzerine kuruludur. Gerçekten ortada bir vahşet vardır, ama sermaye medyası figüranın vahşetini öne çıkararak asıl aktörü gölgelemeye çalışıyor. Hizbullah'ın arkasındaki "derin devlet" in gizlenmesi imkansız olduğu için, bu yolu seçiyor.

Güngör Mengi, "devlet Hizbullah'ın üstüne uzun süre ciddi olarak gitmedi" diyor. Bir sonraki günün Sabah gazetesinde ise bir anektoda yer veriliyor. Bir gazeteci dönemin İçişleri Bakanı İsmet Sezgin'e Hüseyin Velioğlu'nun aranıp aranmadığını soruyor. Sezgin bu sorunun yanıtını sonra vereceğini söylüyor ve birkaç saat sonra gazeteciyi arayarak yanıtını veriyor: "O soruyu ne sen sormuş ol, ne de ben duymuş olayım." Bu gazeteci anısını ancak şimdi hatırlayabiliyor!

Aynı tarihli Sabah gazetesinde bir başka olay hatırlanıyor. 16 Şubat '92'de 2000'e Doğru dergisinde "Hizbullah Diyarbakır Çevik Kuvvet Merkezi'nde eğitiliyor" içerikli bir haber yayınlanıyor. Haberi yapan Halit Gürgeç iki gün sonra Diyarbakır'da faili meçhul bir cinayete öldürülüyor.

Okay Ekşi ise şunları yazıyor: "Hatta Hizbullahçılar'a sadece göz yumulmadığı, 'devletin belirli resmi kamplarında zaman zaman eğitim verildiği' ileri sürüldü (4 Temmuz 1999, Radikal). Bu iddianın sahibi Tuncay Özkan 'Van'ın Gercüş ilçesi Çiçekli, Seki ve Gönüllü köylerinde bulunan kamplarda Hizbullahçılar'ın eğitildiği'ni yazdı..." Bu vurguları kendisi yapan Ekşi, ardından böyle olmamasını dilediğini söylüyor.

Medya iğrenç bir ikiyüzlülük sergiliyor. Düne kadar görme diyorlardı, görmüyorlardı. Bugün görüyorlar, görüyor. Sahibinin sesi burada bir kez daha tanımlanıyor.

Bu pislği devrim temizler

Sermaye devletinin pis işlerini Hizbullah vb. örgütlenmelere fatura ederek temizlenmesi mümkün değildir. Hizbullah ve benzeri örgütlenmeler sermaye devletinden bağımsız, ona rağmen kurulmuş örgütlenmeler değildir. Yarın "derin devlet" ihtiyaç duyduğunda yeni Hizbullahlar'ı yaratacaktır. Çünkü çürümüş rejim ömrünü uzatabilmek için bu türden örgütlenmelere hep ihtiyaç duyacaktır.

Bundan öncekilerde olduğu gibi, Hizbullah'ı tasfiye operasyonu da kontr-gerilla devleti kendisini tahkim etmektedir. Fakat, sermaye devleti bu tür operasyonlarla kendisini aklamayacaktır. Çünkü pislğin kaynağı bizzat kendisidir. Ve kaynak kurulmadıkça pislük üretmeye devam edecektir. Bu pislği temizleyecek tek güç işçi sınıfıdır. Pislük ancak işçi sınıfının önderliğinde gerçekleşecek bir devrimle temizlenebilecektir.

Hizbi-kontra operasyonları devam ediyor

Devleti aklama operasyonunda medya yine başrolde

Sermaye medyası günlerdir Hizbullah operasyonlarına kilitlenmiş durumda. Yazılı ve görsel medyada gündemin baş konusu. Hergün çeşitli kentlerde toprak altından çıkarılmış cesetler, operasyona ait gelişmeler sermaye medyası tarafından dakika dakika ve tüm ayrıntılarıyla yansıtılıyor. Deyim yerindeyse naklen operasyon ve katliam haberleri izliyoruz. Hizbullah'ın kendisini bizzat kuran kontr-gerilla devletinden öğrendiği katliamcılığı sergileniyor ve burjuva medyası tarafından "hizbu vahşet" olarak tanımlanıyor.

Katliamcı sermaye iktidarının hizmetkarı medyadan sözde insanlık dersleri

Sermaye medyası, "Bunlar insan değil"; "Diri diri insanları gömmüşler"; "Böyle işkence yöntemleri görülmedi" türünden söylemleri operasyonlar boyunca sürekli dile getirdi. Hizbullah'ın kontr-gerilla devletinin bizzat bilgisi dahilinde gerçekleştirdiği katliamlar ortaya çıktıkça, sermaye hükümetinin ve medyasının timsah gözyaşları dökmesi, insanlık dersi vermeye kalkışması, tam bir ikiyüzlülük ve utanmazlık örneği idi.

Sadece Kürdistan'da 3000 faili meçhul cinayet işlendi. Yüzlere devrimci emeğin kurtuluş mücadelesinde yer aldığı için sokak ortasında infaz edildi. Gözaltında kaybedildi, işkencelerde katledildi. Onbinlerce insan işkencelerden geçirildi. Taşeronluğunu gerici faşist güruhun yaptığı Maraş, Sivas, 16 Mart Beyazıt, Balgat vb. katliamlarda yüzlerce ilerici devrimci hunharca katledildi. Çatışmalarda sağ olarak ele geçirilen PKK gerillalarının boğazları kesildi, kulaklarından kolleksiyon yapılması marifet sayıldı. Katledilen bayan gerillalara tecavüz edildi. Tüm bu alçakça vahşet tablosunun altında sermaye devletinin imzası var.

Sermaye medyası devletin tüm katliamları karşısında üç maymunu oynadı. Duymadı, görmedi, konuşmadı. Dahası, katliamların zeminini düzlemede, devleti aklamada doğrudan görev üstlendi. Tıpkı şimdi devleti sözde "faili meçhul" cinayetlerin yükünden kurtarma operasyonlarında oynadığı rol gibi.

"Sonunuz böyle olur" mesajı veriliyor

Operasyonların başlaması sonrasında döne döne "Türk polisinin büyük başarısı", "Türk devleti terörü yok etmeye tamamen kararlı", "Polisimiz terör örgütlerinin herşeyini biliyor" propagandasıyla sermaye devleti büyük gösterilmeye çalışılıyor.

Günlerce İstanbul'daki çatışmanın görüntüleri ekranlardan eksik edilmedi. Operasyon düzenlenen eve yakın bir kreşteki çocukların ağlayan ve "çok

korkuyoruz!" diyen görüntüleri döne döne yansıtıldı. Kontr-gerilla devletinin toplumsal korkuyu büyütme hedefine uygun bir tarzda yayın yapıldı.

Tabii ki sermaye medyasının bu çabası boşuna değil. İşçi ve emekçilere dönük tarihin en kapsamlı

saldırısına girişmiş olan sermaye devleti, gelişebilecek olan mücadeleyi engellemek için toplumu teröze etmeyi ve korku psikozunu yaygınlaştırmayı hedefliyor. Sermaye medyası da bu operasyonu, aynı zamanda, sermaye iktidarının saldırılarına karşı işçi ve emekçilerin mücadelesinin önünü kesme doğrultusunda kullanmak istiyor. Sermaye iktidarının çürümüş düzenine karşı ayağa kalkan işçi ve emekçilere "sonunuz böyle olur" mesajını veriyor.

Medya Hizbullah operasyonlarını devleti aklama aracına dönüştürdü

MIT ve "TBMM Faili Meçhul Cinayetleri Araştırma Komisyonu" raporlarının basına yansıyan bölümü bile, hizbi-kontrayı ulusal kurtuluş mücadelesine karşı bizzat kontr-gerilla devletinin örgütlediğini ortaya koyuyor.

PKK'nin tasfiye sürecine girdiği bu evrede, artık kont-gerilla devleti Hizbullah'ın yükünden kurtulmak istiyor. İşçi ve emekçilerde devletin yaptığına dair yaygın bir inancın bulunduğu "faili meçhul" cinayetleri de bu taşeron örgüte yüklemeyi hedefliyor. Yaratılan toz-duman içinde, medyanın da büyük desteğiyle, hedefine ulaşmaya çalışıyor.

Sermaye medyası, hizbi-kontra ile kontr-gerilla devleti arasındaki organik bağın inkarı üzerinden geliştireceği bir propagandanın inandırıcı bulunmayacağı bilinci ile hareket etti. Bir yandan PKK ile mücadele nedeniyle böyle bir örgütün gelişmesine gözyummanın hata olduğunu söylerken; diğer yandan, Hizbullah'a karşı operasyonları devletin "hukuk devletini" bütün kurum ve kuruluşlarıyla inşa etmedeki kararlılığının kanıtı olarak göstermeye çalıştı. Yapılan hataları tek tek hükümetlerin PKK ile yürüttükleri mücadelede yaptıkları hatalar olarak tanımlamayı da unutmadı.

Medya bu operasyonu, AB'ye aday olan

sermaye devletinin yeni sürecin bilinciyle hareket ettiği, tam bir şeffaflıkla faili meçhul cinayetlerin üzerine gittiği yönünde yalan rüzgarları estirmenin vesilesi olarak da kullanıyor.

Hizbullah operasyonu 28 Şubat MGK konseptinin doğruluğuna kanıt gösteriliyor

Burjuva medyanın satılık kalemşörleri MGK'nın 28 Şubat konseptinin öne çıkardığı irtica tehlikesinin hala ciddi bir tehlike olarak devleti tehdit ettiği propagandasını yapıyorlar.

Oysa Hizbullah'ın örgütlenmesi, eğitilmesi ve korunması bizzat ordunun işidir. "TBMM Faili Meçhul Cinayetleri Araştırma Komisyonu" raporunda Hizbullah'ın Diyarbakır merkez kolordusu içerisinde yer aldığı ifade edildi. Öte yandan hizbi-kontra liderinin Binbaşı Cem Ersever'le görüştüğü, PKK'ye dönük eylemleri birlikte planladıkları, hizbi-kontranın belgelerinde "devlet bizi kullandı, biz de devleti kullandık" ifadeleriyle yer aldı. Kimin kimi kullandığı ise bu operasyonlarla su yüzüne çıktı.

İrticaya karşı mücadelenin güvencesi sayılan generaller 12 Eylül karşı-devrimi sonrası dinsel gericiğin örgütlenmesinin önünü bizzat kendileri açmışlardır. İşçi ve emekçilerin sersemletilmesi için dinsel gericilik bilinçli bir tarzda palazlandırılmıştır. Hizbi-kontranın örgütlenmesi de, PKK'ye karşı mücadele çerçevesinde yine bizzat ordunun kontr-gerilla merkezinin işidir.

Rejim bu operasyonla neyi hedefliyor? Birincisi, giderek güçlenen dinsel gericiliği dizginlemek; ikincisi, sermaye devletinin tahkimatı operasyonunu sürdürmek.

Sermaye medyası da bu hedef doğrultusunda üstlendiği rolü yerine getiriyor. Tam bir ikiyüzlülük ve sahtekarlıkla kitleleri aldatmaya, kontr-gerilla devletine ait olan pisliğin ve vahşetin üstünü örtmeye çalışıyor.

Devlet denetimindeki kan ve pisliğe sıkıntılı açıklamalar

Uşak ruhlu bir “gazeteci”nin utangaç kabulü:

“Hizbullah konusunda bir başka değerlendirme derin devlet hakkında. Deniyor ki;

‘Özellikle 1990’lı yılların başında Hizbullah, PKK’ya karşı mücadelede bir maşa olarak kullanıldı. Birçok PKK’lı ya da PKK sempatzanı özellikle Güneydoğu’da, örneğin Batman’da Hizbullah tarafından öldürüldü. Bu nedenle Hizbullah’ın bir dönemdeki gelişmesine devletin bazı kesimleri göz yumdu.’

Daha sonraki yoruma gelince;

‘Derin devlet şimdi elini yıkıyor.’

Bilemiyorum.

Öylesine bir dönem yaşandı ki, o kadar acı

çekildi kan aktı ki, neyin nerede başlayıp nerede bittiğini her zaman kestirmek kolay değil.”

(*Hasan Cemal, Milliyet, 20 Ocak*)

Kan ve gözyaşı üzerine bir “barış” inşa etmek!

“Türkiye’de de PKK ile mücadele içinde, resmi güvenlik güçlerinin ‘resmi’ eylemleri dışında dört unsur daha devreye girdi.

Biri, ‘resmi’ güçlerin bazı temsilcilerinin girdikleri ve yönettikleri kanun dışı işler ve yöntemlerdi.

Bunlarla da bağlantılı olarak, kimi ‘itirafçı’ denilenlerden oluşan ‘tetikçiler, infazcılar, faili meçhul katilleri’ genellikle ‘Çete’ denilen biçimde devrede oldu.

Bir başkası, bir ‘meşru müdafa’ ve devlet güçlerine yardım biçiminde doğsa da ‘korucu’lardan oluşturulan milislerdi. Korucular tabii ki şehit de verdi, ama bir bölümü de ‘terör ekonomisi’ne entegre oldu.

Bir diğeri de ‘marksist dinsiz’ PKK’ya karşı kimilerinin kol kanat gerip teşvik ettiği islamcı Hizbullah ve benzeri oluşumlardı. (...)

Bu maşaların sorun çözmekten çok, tam tersine sorunun büyümesine ve yeni sorunların doğmasına yol açmış olduklarını da birazcık hissedebilmeliler en azından. (...)

Çünkü bu maşalar, onca kan ve acıdan sonra yönelmek istenen huzur ve barış ortamının bundan sonraki mayınları aynı zamanda.”

(*Umur Talu, Milliyet, 19 Ocak*)

Kontr-gerilla rejimine makyaj

“Dinci ve Kürtçü bölücü terör örgütü Hizbullah’a karşı yürütülen kapsamlı operasyon, bu ilkel politikanın (iti ite kırdırmak) yeni hükümet tarafından artık terk edildiği anlamına çekilebilir mi? (...)

Terör dönemleri devleti de kirletir.

Huzurlu ve temiz bir geleceğin güvencesi

kirlendiğini korkmadan itiraf eden ve değiştirmeye

kendi iradesiyle karar veren devlettir.”

(*Güngör Mengi Sabah 21 Ocak*).

Kontr-gerillaya “daha uzun yıllar” ihtiyaç var!

“(…) Anlaşılan PKK ile mücadele sırasında 1980’li yılların başında Diyarbakır’da oluşturulan bir terör gurubundan da yararlanılmıştır.

(...) Türkiye’nin etkili istihbarat kanallarına dayanan, iyi eğitilmiş ve en iyi silahlarla teçhiz edilmiş; anti-terör ve kontr-terör timlerine duyduğu gereksinim her halde daha uzun yıllar sürecek.”

(*Mehmet Ali Kışlalı, Radikal, 20 Ocak*)

“Saklı devletin güncesinde herşey yazılı da ondan mı?!”

“... Mumcu, ‘Saklı Devletin Güncesi’nde şunu sorguluyor:

“Bir ülkede birbiri ardına cinayetler işlenir ve katiller yakalanmazsa, o zaman devlet içinde devlet olduğu yolundaki şüpheler ortaya çıkar. Demek oluyor ki; polisin de yakalayamadığı, gücünün yetmediği bazı güç dengeleri bulunmaktadır. Kim bunlar?”

(...)

Ön planda “şeriatçı terör örgütleri”, mafya,

PKK vardı, “geri planda” ise Mehmet Ağar’ın “tuğlayı çekersek altında kalırız” dediği bir sistem. Traji-komik duruma bakın, Abdi İpekçi davasının sürdüğü 21 yıl boyunca elde edilemeyen Yalçın Özbey’in MİT tarafından alınan ifadesi, Oral Çelik’in beraati Yargıtay’ca onandıktan sonra ortaya çıkarılıyor.

Devlet için “kurşun atanla yiyeni bir tutan” anlayışın koruyucu şemsiyesini kimse delemiyor. Katiller korunuyor. Aydınlar korunamıyor!

Bakalım, Hizbullah operasyonu ardından “faili meçhul”ler dosyası inandırıcı ölçülerde ele alınacak mı? Yoksa, “Olof Palme cinayeti de aydınlatılmadı” diye avunacak mıyız?

Niyet aydınlatmaksa, son on yıla sığan o kadar olay var ki!

Kartal Demirağ’ın ANAP kongresinde Özal’a ateş açması, Apo’nun ve Turgut Özal ailesinin Cumhurbaşkanı’nın 1993’teki ölümünü kuşkuyla karşılaması, Eşref Bitlis’in düşen uçağı ve Ahmet Taner Kışlalı’ya kadar uzanan suikast zinciri... Sahi bunlardan hiçbiri - Uğur Mumcu cinayeti dahil - Apo ele geçirildikten sonra “terörist başı”na sorulmadı? PKK liderinin bu konularda ortaya attığı iddiaları “devlet katı”nda merak eden niye çıkmadı?

Saklı devletin güncesinde herşey yazılı da ondan mı?!”

(*Derya Sazak/Milliyet, 23 Ocak*)

“Bir canavar yaratmak”

“Ortada resmen de doğrulanan bir canavar var ve bu canavarı yok etmek için çabalıyor. Östelik yıllardır süren bu çabaların yeterli sonuç vermediği de aynı resmi ağızlarca itiraf ediliyor.

Gel de sorma! Gel de ‘peki kim yarattı bu canavarı’ sorusunu, bu açıklamaları yapan başsavcılara, savcılara, devlet erkanının o tepesindekilere, tehlikeyi ortadan kaldırmak, laikliği demokrasiyi, Cumhuriyeti korumak için geceyi gündüze kattıklarını söyleyenlere yöneltme!

(...)

Bu satırların yazarı, Hizbullah’ın doğuş yıllarında Diyarbakır, Batman, Silvan, İdil hatlarında haftalar geçirdi. Sıradan insanlar arasında ‘Kolordu-Korucu-Hizbullah’ üçgenini herkesin bildiği bir gerçek olarak telaffuz edildiğini kendi kulaklarıyla duydu; Batman çarşısında ennesinden tek kurşunla vurulup yok edilen ‘PKK sempatzanı’ Kürtler’in parçalanmış boynilerini, kanlar içindeki cesetlerini kendi gözleriyle gördü.

(...) Batman çarşısında öldürülen DEP milletvekili Mehmet Sincar cinayetinin izini sürerken, Batman emniyetindeki yetkilinin pis bir sırıtmayla ‘sen buralardan toz olsan iyi olur gazeteci, cesedini bir yol kıyısından toplayıp sonra haa’ deyişini hiç unutmadı.

Hizbullah’ı koruculuğun ve kolordunun yetmediği alanlarda işe koşan, koruyan, kollayan, sırtını sıvazlayanlar o gün bir canavar yarattıklarını değil, bölücü PKK’ya karşı ‘İttifaklar stratejisi’ uyguladıklarını düşünüyorlardı. O gün Hizbullah’ın sırtını sıvazladıkları memurlarına, görevlilerine bugün Beykoz’da aynı Hizbullah’a mermi sıkanlar aynı güçlerdir. Canavarı onlar yarattılar ve şimdi kendi yarattıkları canavarla başetmeye çabalıyorlar.

Canavarların kökünü kurutmak, canavarı yaratan zihniyetle hesaplaşmadan mümkün mü?”

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

(*Aydın Engin, Cumhuriyet, 20 Ocak*)

“Tahkime uyum” yasası da geçti: Emperyalist tekellere sınırsız sömürü ve soygun güvencesi

Y. Maden

İMF-TÜSİAD hükümeti yeni bir “gece yarısı operasyonu” ile uzun süredir mecliste bekleyen tahkime uyum yasasını geçirdi. İşçi ve emekçilere dönük açık bir saldırı hükümeti olmanın doğal bir sonucu olarak yapılan bu “gece yarısı operasyonları”, düzenin biçimsel kurumlarını ve yasalarını dahi hiçe sayan bir tarzda yürütülüyor. Emperyalist-kapitalist sömürü ve soygunu gizlemenin araçları, bu sömürü ve soygun politikalarının gizlenemez ve acil olduğu yerde rahatlıkla bir kenara bırakılıyor.

Ağustos ayında yapılan anayasa değişikliğiyle getirilen tahkimle Danıştay devreden çıkarılmış, böylece emperyalist tekellere sömürü ve soygun güvencesi getirilmişti. Yeni yasa, tahkim yasasının boyutlarını alabildiğine genişletip büyütürken, sınırlarını genişletiyor, hatta sınırları kaldırıyor. Yeni yasa ile bir yandan tahkimin geriye doğru işletilmesinin önü açılıyor, diğer yandansa tahkimin kapsamı işbirlikçi burjuvaziyi de içine alacak kadar genişletiliyor.

Tahkimin geriye dönük olarak işletilmesi ile, uluslararası tekellerin halen Danıştay’da bekleyen çeşitli davaları ortadan kaldırmaktadır. Yine tahkimin işbirlikçi burjuvaziye doğru genişletilmesi ile de, bir yandan bu asalaklar çeşitli hukuksal engellerden muafiyet kazanırken, diğer yandansa emperyalist tekellerin yerli işbirlikçileri olmaları nedeniyle emperyalist tekellere kaynak akışı güvenceye alınmaktadır.

AB demokrasisinin tekellere daha fazla sömürü ve soygun getirdiği teyit edildi

Daha önce meclise getirildiğinde hükümet ortakları arasında “geriye dönük tahkim” noktasında anlaşmazlıklar çıkması nedeniyle askıya alınan bu yasa, daha sonra Davos Zirvesi’yle bağlantılandırılarak, yeniden gündeme getirildi ve jet hızıyla çıkarıldı. Yasanın bu hızlı çıkışı için önce Demirel’in sermayenin duyarlılığını ifade eden uyarısı geldi. Ardındansa Ecevit, “geriye dönük tahkimin olmayacağı konusunda kimsenin kaygıya kapılmamasını” isteyen açıklamasıyla, sermayeye güvence verdi.

Yasanın çıkışı için hükümet ortaklarının aralarında anlaşmaya vardıkları tarih de oldukça dikkat çekici: 12 Ocak. Yani Abdullah Öcalan’ın idamının infazı için toplanan zirvede, aynı zamanda tahkime uyum yasasının bir an önce çıkartılması da kararlaştırıldı. Burjuvazinin ve liberallerin “demokrasi zirvesi” ve “AB demokrasisine uyum” olarak alkışladıkları bu zirvede, aynı zamanda uluslararası tahkim konusunda karar alınması, gerçekte hiç de çelişkili bir durum değil. Tam tersine, birbiriyle oldukça uyumludur. Bu, AB demokrasisinin nasıl bir demokrasi olduğunu da net bir biçimde anlatmaktadır. AB, gerçekte tekellerin sömürü ve soygun özgürlüğü üzerine kurulu bir sözde demokrasidir. Bu demokraside tekellerin sömürü ve soygun politikalarının önündeki engeller kaldırılırken, “hukuk ve özgürlükler” lafları yalnızca bu gerçekliğin üzerine örtülen bir şal işlevi görmektedir.

Nitekim Ecevit de tahkimi, emperyalist devlet ve tekellerin temsilcilerinin katılıp, yeni sömürü ve soygun kararlarını görüşecekleri Davos Zirvesi’yle gerekçelendirirken, ilişkiyi tam da bu şekilde kuruyor. *Milliyet* gazetesinden Fikret Bila’nın, tahkimi ele aldığı “Davos’a teşvik” başlıklı yazısından yansıyanlar şöyle:

“Başbakan’ın (Davos’a-bn) hazırlığı, Ankara’nın AB’ye tam üye olma yolunda ekonomi ve hukuk alanında bugüne kadar attığı adımları ve enflasyonun indirilmesi konusunda kararlılığını anlatmaya, alınan önlemleri ve sonuçlarını göstermeye dönük. Ayrıca Türkiye’nin yabancı sermaye yatırımlarına uygun ve açık olduğunu da vurgulayacak.

“Başbakan’a dün bu mesajı nasıl vereceğini sorduk;

“Bütün Türkiye için yatırım olanaklarını anlatacağız. Özellikle Güneydoğu Bölgesi’ndeki yatırım olanaklarını anlatacağız. Doğu ve Güneydoğu için yerli yatırımcıya sağladığımız teşviklerden yabancıların da yararlanabileceğini söyleyeceğiz.

“Ecevit, yabancı sermayenin çekingen davranmasına neden olan tahkim konusunu da çözüme ulaştırarak Davos’a gitmek istiyor.”

Oldukça açık. Ecevit Davos’a Türkiye’yi, “özellikle Güneydoğu Bölgesi’ndeki yatırım olanaklarını” pazarlamaya gidiyor. Bu pazarlamada ise, tahkimle yaratılan sınırsız ayrıcalıklarla, emperyalist tekellerin iştahı kabartılmak isteniyor. “Yaratılan olanakları”n, tahkimden başka, sosyal güvenlik hakkının gaspı, düşük ücretler sayesindeki ucuz işçilik maliyetleri, ve işçi-emekçilerin soyulmasıyla elde edilen “teşvik kaynakları” vb’den başka bir şey olmadığı da, yeterli açıklıkla anlatılıyor.

Daha önce çıkarılan tahkim yasasına uyum çerçevesinde çıkarılan bu yeni yasanın en temel özelliği, tahkimin kapsamını, yasanın çıktığı tarihten önceki sözleşmeleri de kapsayacak biçimde genişletilmesidir. Yasanın geriye dönük olarak işlemesi, yasaların geriye doğru yürütülemeyeceğine ilişkin temel bir hukuk ilkesinin çiğnenmesi anlamına gelmektedir. Ancak, burjuvazinin çıkarları söz konusu olduğunda, kendi yasalarının bile bir hükmü olmadığını bu ülkede herkes biliyor. Tahkim de zaten “ulusal” hukukun uluslararası tekellerin sömürü ve soygun özgürlüğü için devre dışı bırakılması anlamına geliyor.

Emperyalist kölelik ilişkilerinin zaten göstermelik bir hale getirdiği, delinmedik tarafı kalmayan “ulusal” hukukun bu hükümsüzlüğü, tekellerin anayasası MAİ ile dolduruluyor. Bilindiği üzere, MAİ, WTO (Dünya Ticaret Örgütü) tarafından gizlice emperyalist kölelik ilişkileriyle emperyalizme göbekten bağlı ülkelere dayatılmış, ancak açığa çıkınca da, ezilen halkların tepkisi sonucu askıya alınmak zorunda kalmıştır. Tekrar gündeme getirilmeye çalışıldığı Seattle’da, dünyanın çeşitli bölgelerinden gelen işçi ve emekçilerin öfkesi karşısında toplantı bir fiyaskoyla sonuçlanmıştı.

Ancak MAİ’nin askıya alındığının ilanı, hiç de

onun yürürlükte olmadığı anlamına gelmiyor. Bu “anayasa” emperyalist kölelik üzerinden işliyor. Bu nedenle emperyalizme kölece bağlı olanlar, bu “anayasa”nın çıkması zaman alsa bile onu uygulamaya şimdiden başladılar. Nitekim, Seattle fiyaskosundan sonra ilk kez Davos’ta biraraya gelecek olan emperyalist kan emiciler ile onların egemenliği altındaki devlet yöneticileri, bir kez dahi MAİ, MİGA gibi emperyalist tahakküm anlaşmalarını görüşecekler.

İMF-TÜSİAD hükümetinin sözcüleri Davos Zirvesi’nin açılış gündeminin Türkiye olduğunu söylüyorlar. Açıktır ki, MAİ görünürde hasıraltı edilirken Türkiye’de yaşama geçirilmesi, emperyalist tekellerin alkışlarına mazhar olacak, muhtemelen Ecevit hükümetinin bu usakça deneyimi de diğer ülke burjuvazilerine örnek tutum olarak aktarılacaktır.

Soygunun boyutları artırılıyor, sınırları kaldırılıyor

Geriye dönük tahkimle, çoğu halen Danıştay’da beklemekte olan pek çok sözleşme bu engelden kurtulmuş olacak. Burjuva medyadan yansıdığı kadarıyla bu yasadaki tutarı 7,2 milyar doları bulan 46 sözleşme yararlanabilecek. Soygunun boyutları bununla da sınırlı değil. Yasanın yürürlüğe girmesiyle bu sözleşmelere konulacak tahkimle ilgili ek maddeyle beraber, sözleşmelerin yenilenmesi de gerekecek. Bu, tekellere verilecek yeni ödünler ve aktarılabilecek kaynağın büyütülmesi anlamına gelecek.

Yani yasayla tahkim kapsamına alınan sözleşmelere bakıldığında görülen bir diğer gerçek de, bu sözleşmelerin bir çoğunun üzerinde halen birçok şaibe ve yolsuzluk bulunmasıdır. Bu sözleşmelerle büyük vurgunlar vuran birçok tekel, tahkimle beraber bir dokunulmazlık zırhına bürünmüş olacaktır. Böylece, açığa çıkan birçok karanlık ilişki, yolsuzluk ve vurgunun üzeri örtülürken, yeni vurgun ve yolsuzluklar da tahkimle güvenceye alınmış olmaktadır. Bu nitelikteki sözleşme ve şirketlerden birkaç tanesini sayarsak, bu soygunun boyutları da daha açık gözler önüne serilecektir;

* Akkuyu Nükleer Santrali’nin yapımına ilişkin Danıştay incelenmesi yetkisinin kaldırılmasını bekleyen şirketler.

* Cargili tekelinin İznik Gölü kıyısında mısır nişastası üretimi adıyla yapmaya çalıştığı kimya fabrikası davası.

* Birleşik Mühendislik Şirketi ile Çamlıhemşinliler arasındaki Fırtına Deresi Hidro Elektrik santrali davası.

* Karadeniz Otoyol projesi.

* Turkcell, Telsim GSM Hatları.

* Liman ihaleleri.

Yasada tahkim kapsamına girecek olan şirketler için zorunlu tutulduğu söylenen “yabancılık ilkesi” o kadar esnekleştiriliyor ki, bir tekelin uluslararası mali sermayeden alacağı küçük miktardaki bir kredi, ya da uluslararası tekellerin yüzde 1’inden az olsa bile hisse sahibi olmaları, bu yerli tekellerin bir anda “yabancı”

kapsamına alınmasına yetecek. Böylelikle emperyalist tekeller yanında, yerli işbirlikçi tekellerde her türlü ayak bağlarından kurtulmuş olacaktırlar. Böyle ülke tam anlamıyla emperyalistlerin ve onların yerli dayanaklarının çiftliği haline getirilmektedir.

Göstermelik ödünlere dahi gerek duyulmuyor

Tahkim kapsamına alınan ve halen Danıştay'da beklemekte olan sözleşmelerin büyük çoğunluğu, özelleştirilen ya da çalışma şartları çevreye ve yerel halka zarar veren tekellere ait bulunmaktadır. bundan dolayı işçi ve emekçilerin yoğun tepkisini çekmektedirler. Zaten bu tekellerle yapılan sözleşmelerin Danıştay'da bekletilmesinin asıl nedeni de işçilerin ve emekçi halkın tepki ve eylemliliğinin oluşturduğu basınçtan kaynaklanıyor.

Sermaye devleti işçi ve emekçilerin özelleştirmeye ve çevre katliamına karşı tepkilerinin genişlediği ve kendisine karşı bir eğilim gösterdiği yerde, Danıştay aracılığıyla göstermelik olarak bu tekellerle yapılan sözleşmeleri askıya alabiliyordu. Gerçi Danıştay'ın verdiği kararların bu tekeller için hiçbir hükmü yoktu. Sadece işçi ve emekçilerin tepkisi böylelikle bir süreliğine yatıştırılmış oluyordu. Yine de emekçiler zaman zaman Danıştay'ın almak zorunda kaldığı bu kararları, tekellerin sömürü ve soygununa karşı mücadelenin bir dayanağına dönüştürüyor, bu kararlarının uygulanmasını fiili eylemlerle zorluyordu.

Sermaye devleti tahkim yasasıyla sorunu kendi dışında göstererek, işçi ve emekçi tepkisinin kendisine yönelmesini ve böylelikle üzerinde basınç kurmasının engellemeyi hedeflemektedir. Bu kapsamda değerlendirilebilecek sözleşmelerin bazıları şunlar;

- * '98 yılında Danıştay'ın köylüler lehine faaliyetini durdurulmasına karar verildiği Eurogold ile Bergama köylüleri arasındaki dava.
- * Sözleşmeleri halen Danıştay'da beklediği için fiili devri yapılamayan santrallerinin özelleştirilmesi.
- * Akkuyu Nükleer Santrali.
- * Elektrik dağıtım ihaleleri.
- * Özelleştirilen limanların halen Danıştay'da süren sözleşmeyi iptal davaları.
- * Zonguldak TTK'dan alınan özel rödövens sahaları.

Emperyalist yağmaya, kapitalist sömürüye hayır!

Emperyalist kölelik ve yağma ile kapitalist sömürünün boyutları tahkimle berbaber daha da büyüyüp, derinleşirken, işçi ve emekçilerin boğazına yeni bir ilmik atılmış olmaktadır. Emperyalist-kapitalist boyunduruk altında ezilmemek, her türlü emperyalist tahakkümü parçalamak için, işçi ve emekçilerin, gücünü kendi özgücü ve birliğinden alan militan bir mücadeleyi örmesi gerekmektedir.

Hiçbir emperyalist yasa ve kurumun böylesi bir mücadele karşısında hükmü olmayacaktır. Böylesi bir mücadele tahkim yasasını geri çekirtmeyi hedeflemeli, bu doğrultuda etkin bir bilinçlendirme ve eylemlilik hattı izlenmelidir. Çayırhan ve Yatağan işçilerinin soyguncu ve yağmacıların özelleştirilen işletmelere girişlerini fiili olarak engellemeleri bu açıdan yolumuza ışık tutmalıdır.

BAGFAŞ'ta grev devam ediyor:

Petrol İş Bandırma Şube Başkanı Levent Balkış:

İşçilerin büyük çoğunluğu greve aktif olarak katıldı

Bandırma Gübre Fabrikası BAGFAŞ'ta grev devam ediyor. 7 Ocak'taki çatışmadan sonra iki işçi daha işten atıldı. Böylece işten atılan işçi sayısı 8'e yükseldi. Şu an grev işten atılan işçilerin işe geri alınması talebi çerçevesinde sürüyor. Bu konuda Petrol İş Bandırma Şube Başkan Levent Bakış ile konuştuk:

-Grev bu gün ne aşamada?

Levent Balkış: Ekonomik yönden bir problem kalmadı. Uzlaşma sağlandı. Ama işten atılan 8 arkadaşımızın işe alınması talebiyle greve devam ediyoruz.

-8 işçi neden atıldı?

L. Balkış: Taşeron işçilerin dövülme olayları sonunda tespit edilmişler, o kavgalarda bütün işçiler vardı. Tespit edilen bu arkadaşlar oldu. Biz de bu 8 arkadaşımız işe geri alınmaya kadar greve devam kararı aldık.

-Peki işçilerin bu konudaki tutumu nasıl, grevin

geleceğine nasıl bakıyorlar?

L. Balkış: Bir grup işçi ekonomik kazanımlarla yetinip grevi bitirmek istiyorlar. Atılanlar tazminatlarını alsın biz de iş başı yapalım diyorlar. Sayı olarak fazla değiller, ama işçiler arasındaki birliği olumsuz yönde etkiliyorlar.

-MHP'li ya da politik olmayan işçilerin greve bakışı nasıl?

L. Balkış: Biz yönetimi alana kadar, işçilerin çoğunluğu MHP'li ve devrimcilere uzak insanlardı. Biz işçileri birleştirebildik. Bu işçilerin büyük çoğunluğu aktif olarak greve katıldı. Biz eğitim çalışmalarına önem veriyoruz. İşçilerin devrimcilere bakış açısı değişmeye başladı. Zaten patron da bu bilinçlenmeden rahatsız oluyor. Ve, "Sendikanın ekonomik taleplerini kabul ettik, ancak onların amacı siyaset yapmaktır", şeklinde propaganda yaparak, farklı düşüncedeki işçiler arasında ayırım yaratmaya çalışıyor.

-Teşekkür ederiz.

Bir BAGFAŞ işçisi:

"Her insan geleceği, çocukları için birşeyler yapmalıdır"

-8 işçinin geri alınması amacıyla grevin devam ettirilmesi hakkında ne düşünüyorsunuz?

İşçi: Bunu olumlu buluyorum, işçi sınıfı bir bütün olmalı. Bana olan bir şeyin tüm işçiler tarafından hissedilmesini istiyorum. Sınıf her bireyine sahip çıkmalı ve bütün olarak hareket etmeyi öğrenmeli.

-Grevle ilgili ailenizin ve çevrenizin tepkisi ne oldu?

İşçi: Ailem "Türkiye'yi kurtarmak size mi kaldı", dedi. Elbette ki bize kaldı. Her insan geleceği, çocukları için bir şeyler yapmalıdır. Bugün koşullar kötü olabilir. Ama yarın böyle olmayacak. Ayrıca mücadeleye sadece ekonomik yönden bakılmamalıdır.

Grevi aktif olarak destekleyen bir öğrenci:

Öğrencilerle işçiler aynı saldırının hedefidirler

-Greve öğrenci gençlik olarak nasıl yaklaştınız?

Öğrenci: Başından itibaren aktif destek verdik, mitinglere katıldık. İşçiler 7 Ocak'ta taşeron işçilerin arabalarını taşıdılar. Biz de bu eyleme katıldık. Taşeron işçileri bulan MHP'li Ramazan Nadir'in arabası da taşlandı. Nadir çareyi kaçmakta buldu. Bu zat yöremizde ünlenmiş bir faşisttir. 1. seçimlerde MHP

adayıydı.

Onun oğlu da "Ülkücü Gençlik" in lideridir. Babası BAGFAŞ patronuyla anlaşıp taşeron işçi ayarlarken, oğlu da 27 Aralık günü bir grup faşistle okul basıp demokrat öğrencilere saldırdı. Ancak iyi bir dayak yediler. Bu basit olay, öğrenci mücadelesiyle, işçi hareketine saldırıların nasıl da aynı merkezde toplandığını gösteriyor.

BAGFAŞ:

400 işçinin grevi yaklaşık 5 aydır kararlılıkla sürüyor

Türkiye'nin en büyük gübre fabrikası olan Bandırma Gübre Fabrikası BAGFAŞ'ta 400 işçi 13 Ekim'den bu yana grevde. Bandırma halkının grevci işçilere aktif desteği oldu. Grevle dayanışma için on bin imza toplandı. Üç kitlesel miting yapıldı. Dükkanlar "BAGFAŞ grevini destekliyoruz" yazılı kağıtlar astılar.

Greve patronun cevabı taşeronları çalıştırmak oldu. Taşeronları bulan kişi, 1994 seçimlerinde MHP adayı olan Ramazan Narin'di. Ancak fabrikanın bazı kalifiye işçi gerektiren kesimlerinde taşeronlar çalışmadığı için önemli aksamlar meydana geldi.

Bu arada işçiler 7 Ocak günü fabrikanın önünde toplanarak, taşeronları taşıyan kamyonları ve Ramazan Narin'in arabasını taşıdılar. Narin olay yerinden kaçarken,

işçiler polislerin üstüne yürüyerek gözaltına alınmaya çalışılan bir işçiyi kurtardılar.

Öğrencilerin de katıldığı eylem fabrikadan şehir merkezine kadar yürüyüşle sürdü. Şehir merkezinde yine taşeron servisleri taşlandı. Trafik kesildi. "BAGFAŞ işçisi direnişin simgesi", "İş, ekme yoksa barış da yok" sloganları atıldı.

Bu olaylar sonucu bazı taşeronların belirlediği işçilerden sekizi işten atıldı. Şimdi grev bu sekiz işçinin geri alınması için devam ediyor. İşçilerin ücret artışı talebinin patron tarafından kabul edilmesine rağmen grevin dayanışma amacıyla devam ettirilmesi, zor bir dönemden geçen işçi sınıfı için çok anlamlı bir örnek oluşturuyor.

İHD Cezaevi Komisyonu:

12 Eylül dönemini aratmayan anlayış yeni katliamlar peşinde

İzmir İHD binasında 26 Ocak günü yapılan basın açıklamasının metnini okurlarımıza sunuyoruz. Basın açıklamasının yapılacağı saatlerde bina önünde polis yığınağı yapılmıştı. Bu da gösteriyor ki, cezaevlerine yapılacak saldırının resmi startının verildiği bir sırada, tutsak yakınlarından ve soruna duyarlı kamuoyu kesimlerinden yükelebilecek aykırı sesler şimdiden boğulmak istenmektedir.

Kızıl Bayrak/İzmir

Basına ve kamuoyuna;

Yıllardır kanayan bir yara olarak gündemden düşmeyen cezaevleri yeniden hedef olarak seçilmiş durumdadır. Yaşanan sorunları “İnsan hak ve özgürlükleri-yaşama hakkı” temelinde görmek ve çözmek istemeyen yönetimler; “asayiş ve güvenliği” daima yaşamın önüne geçirerek, cezaevleri sorunlarını çözülemez noktaya taşımışlardır.

Böylesi bir anlayışın son ürünü 6 Ocak 2000 tarihinde Adalet, İçişleri ve Sağlık bakanlıkları tarafından imzalanan ve 17 Ocak 2000’de yürürlüğe girerek, Merkez Cezaevi Müdürlükleri ile Cumhuriyet Başsavcılıklarına gönderilen protokoldür. Beş bölüm ve 80 maddeden oluşan bu protokole göre: Olağanüstü durumlarda sayımlara **jandarmaların katılması**, sabah ve akşam sayımları dışında da şüphe ve ciddi görülen ihbarlar üzerine belirsiz saatlerde ani sayımların yapılması (md-17), Cumhuriyet Başsavcılığı’nın talebi durumunda aramalara **jandarmanın yanısıra emniyet güçlerinin de katılması**, faydalı görülmesi durumunda her zaman kısmi arama yapılması (md-18), açlık grevi ve ölüm orucuna katılanların durumları kritiklediğinde uzman tabip kararı ile derhal tıbbi müdahale edileceği, bu kişiler koğuş ve odalardan alınamazsa **jandarma tarafından alınacağı** (md-19), açlık grevlerinde lider konumundaki tutuklu ve hükümlülere kanuni yaptırımların tavizsiz ve süratle uygulanacağı, **basın ve yayın organlarına röportaj-çekim-propaganda yapmaya fırsat verilmeyeceği**, açlık grevleri sürecinde cezaevi koruma alanı içinde **ailelerin demokratik kurumların bildiri-basın toplantısı-protesto gibi eylemlilikler yapılmasına müsaade edilmeyeceği** (md-19), cezaevlerinde meydana gelen açlık grevleri-rehin alma-isyan-arama ve sayımlara karşı koyma duruşma ve hastanelere, başka cezaevlerine gidecekler ve tahliyeye engel olmak gibi olayları önlemek amacı ile ceza ve tutukevi idaresi ile yapılacak arama ve **operasyonların can kaybına meydan vermeksizin yürütülebilmesi için görevlendirilecek güvenlik güçlerinin** önceden uygun ve **yeterli her türlü araç gereç ve silahla teçhiz edilmesi** ve bu amaçla eğitilmesi için gerekli tedbirleri alacak, ceza ve tutukevleri idaresi de **yeteri kadar** sağlık personeli, **ambulansa**, ring araçlarını derhal hizmete sokacak şekilde hazır bulunduracağı (md-50) belirtilmektedir.

Yukarıdaki maddelerde de görüldüğü gibi protokolle tüm sorunların jandarma ve emniyet tarafından kısa yoldan çözümü öngörülmektedir. Yine en çok düşündürücü olan da operasyonlarda can kaybına neden olmaması gereken jandarma ve güvenlik güçlerinin yeterli her türlü silahla teçhiz edilerek operasyona gönderilmesinin ve kapı önünde ambulansların hazır bekletilmesinin istenmesidir.

26 Eylül 1999’daki tek talepleri 120 kişinin üst üste yatmadığı yeni bir koğuş olan hükümlülerin sorunlarına da aynen böyle bir anlayışla yaklaşılmış ve insani talepler görmezden gelinerek katliama ulaşılmıştı... Böylesi yaklaşımlar önümüzdeki süreçte daha çok Ulucanlar yaşanacağını çağırıştırılmaktadır.

Genelge özellikle politik tutukluları hedef almakta ve F tipi cezaevleri inşaatının bitiminin yaklaştığı bugünlerde “Hücre sistemine” geçişin zeminini oluşturmaya çalışmaktadır. Bütün bu olumsuz gelişmelerin cezaevlerini yeniden kaynayan bir kazana dönüştüreceği endişesini taşımaktayız.

12 Eylül dönemindeki uygulamaları aratmayan bu anlayışın temel insan hak ve özgürlükleri ile ne derece bağdaştığını tüm yetkililere soruyor ve kamuoyunu bu soruna sahip çıkmaya çağırıyoruz.

Ümraniye Cezaevi’nde

saldırıları bitmiyor!

Tahliye olan tutsağa jandarma işkencesi...

Cezaevleri, özellikle de Ulucanlar katliamından sonra, devletin saldırılarının yoğunlaştığı bir hedef tahtası haline geldi. Gün geçmiyor ki tutsaklara karşı yeni bir baskı, hak gaspı ve saldırı yapılmasın. “Katletme gerekçeleri” olarak nitelendirebileceğimiz bir genelgeyle de saldırılar resmileştirmiş ve tüm kurumlarınca altına imzası atılmış durumda. Tutsakların gizli kamera ve ses dinleme cihazlarıyla gözlemlenmesinden avukat giriş ve çıkışlarında arama yapılmasına kadar, kabul edilemez toplam 80 maddelik genelge birçok cezaevinde uygulamaya geçirildi.

Ümraniye Cezaevi’nde saldırılar hızla yoğunlaştı ve ilk saldırıda burada ciddi bir katliam yapılacağı şimdiden açıkça ilan edildi. Bunun önünü açmak isteyen cezaevi yönetimi her fırsatta tutsaklara saldırıyor.

24 Ocak Pazartesi günü çıktığı mahkemede tahliye olan Ulaş Onur tekrar Ümraniye Cezaevi’ne götürüldü. Ertesi gün cezaevinden çıkmak için işlemleri yapılırken, üst araması sırasında ayakkabılarının çıkarılmasına karşı çıktığı için saldırıya uğradı. Zorla tutularak ayakkabı bağcığı kesildi ve direndiği için komutanın emriyle onlarca jandarma anında üzerine çullandı. Bir saat boyunca ayaklarından tutup başaşağı çevirme, kaba dayak, vücudunda sigara söndürme, sürekli kafasına vurma ve psikolojik işkenceye maruz kaldı. Dışarıda ailesi beklediği halde bırakılmayıp, yakasına zorla ay yıldızlı rozet takılmak istendi ve çıkarıp attığı için küfürlerle katillerin azgın saldırısına uğradı.

Her tarafı yara içinde dışarı çıkan Ulaş Onur, ailesiyle birlikte İHD’ye giderek avukatlar aracılığıyla suç duyurusunda bulundu.

Devlet, içinde debelendiği bunalımın bataklığına saplandıkça, başta devrimci tutsaklar olmak üzere çöküşünü gerçekleştirecek olan işçi-emekçilere gözdağı vermeye ve yıldırmaya çalışıyor.

Ama hepsi nafile! Bu zulüm sistemi ömrünü tamamlayacak ve saldırıları yanına kalmayacak. Devrimci tutsaklar devletin hiçbir yaptırımına göz yummayacaklardır. Faşizmin bu insanlık dışı saldırılarına karşı haklı mücadelelerini kararlılıkla sürdüreceklerdir.

Devrimci tutsaklar teslim alınamaz!

Cezaevlerinden... Cezaevlerinden.. Cezaevlerinden...

Ümraniye Cezaevi: Cezaevi müdürlüğü nizamîye kapısına içerideki tutsaklardan 24 kişinin resimleriyle birlikte haklarında kısa bilgilerin de bulunduğu bir pano asmıştır. Aileler bayram görüşü sırasında bunun amacını sormuşlar ve kendilerine, görüşler sırasında olası bir firarın engellenebilmesi için bayram süresince böyle bir uygulamanın yapıldığı söylenmiştir.

Fakat aradan iki hafta geçmiş olmasına rağmen resimler hala asılı durmaktadır. Bunun üzerine tutsak avukatları Üsküdar Başsavcılığı’na giderek durumu aktarmış ve çözüm istemişlerdir. Savcı ise kendilerinin böyle bir durumdan haberdar olmadıklarını, bunun askerler tarafından yapıldığını belirtmiştir. Avukatlar cezaevindeki askerlerle konuştuklarında ise emrin İl Alay Komutanlığı tarafından verildiği ortaya çıkmıştır.

Amaç, cezaevlerinde yeni katliamların,

komploların önünü açmak, bunu açıktan ilan etmek ve aileleri psikolojik baskı altında tutarak sindirmeye çalışmaktır.

Ayrıca Ümraniye Cezaevi’nde görüşçüler engellenmekte, keyfi uygulamalar getirilmekte, tutsaklara götürülen yiyecek ve eşyalar kullanılamayacak hale getirilinceye dek talan edilmektedir. Sağlık koşulları son derece olumsuzdur. Hasta tutsakların hastaneye getirilip görülmeleri sırasında işkence yapılmakta, tedavileri engellenmeye çalışılmaktadır.

Gebze Cezaevi: Görüş için giden yakınlar akrabalık belgesi dayatılmakta, bu yüzden de soyadı tutmayanlar içeri alınmamaktadır. Geçici savcının erteleme kararına rağmen, bu keyfi uygulama asker tarafından sürdürülmektedir.

Ayrıca Gebze Cezaevi’nde en kritik sorun sağlık

sorunudur. Tutsakların hemen hepsi hasta ve bunlardan çoğu da bulaşıcı hastalıklar. Cezaevi müdürlüğü tarafından sistemli bir şekilde yiyecek ve içme suyuna katılan maddeler, tutsakların hastalanmasındaki başlıca nedendir. Amaç teslim alamadıklarını çürütmek ve yok etmektir. 400 tutsağın tedavisi yine hasta olan bir tutsak doktor tarafından yapılmakta, hastaneye gidişler gerçekleşmemektedir. İlaç en önemli ihtiyaç haline gelmiştir.

Sağmalcılar Cezaevi: Geçmişte çok rahat olan aile görüşü giderek zorlaştırılmakta, yakınlar saatlerce kapıda bekletilmekte, keyfi uygulamaya tabi tutulmaktadır. Ayrıca Bayrampaşa Cezaevi’nde de sağlık sorunu yaşanmakta, birçok hasta tutsağın tedavisi engellendiği için hastalık ilerlemekte ve yayılmaktadır.

“Bugün zulme karşı sessiz kalanların, yarın söyleyecek onurlu bir sözü olamaz!”

İHD Kurultayı'na sunulmak üzere hazırlanmış tebliğdir.

Merhaba dostlar!

Yaşadığımız ülkede işçi ve emekçilere dizginsiz bir baskı, sömürü ve sefalet koşulları dayatılıyor. Tabii bu uygulamalar zulme karşı boyun eğmeyen, hakları ve özgürlükleri için mücadele eden insanları da beraberinde yetiştiriyor. Devlet başkaldıran herkesi “terörist” ilan ederek yıldırma, teslim alma, katletme ve dört duvar arasına koyarak toplumdan tecrit edip cezalandırma yolunu seçiyor.

Benim oğlum da “devlete karşı geldi” gerekçesiyle üniversite öğrencisiyken özgürlüğü elinden alınarak tutuklandı. ‘93’ten beri o cezaevinin içinde, ben de kapısında. Bugüne kadar birçok cezaevi dolaştık, zorluklarla karşılaştık, saldırılara uğradık, katliamlara tanık olduk. Biz diyoruz, çünkü bu süreçte dışarısının da içeriden çok farklı olmadığını gördüm. Düzenin bizlere dayattığı vahşi yaşam koşulları, hiçbir sosyal hakkımızın olmayışı, en ufak hak alma mücadelesinde devletin tüm kolluk güçleriyle karşıma dikilmesi ve daha niceleri gerçekte yaşamımızın da birer cezaevi haline getirildiğinin en açık örnekleridir.

Oğlumun tutuklandığı ilk zamanlarda, her ne kadar işçi kökenli olsam, ezilmişlik, hor görülmüşlük, emeğimin karşılığını alamamak gibi şeyleri bilmiş olsam da, onu cezaevinde görmek beni derinden yaralamıştı. Ne yapacağımı bilemez olmuştum, her gidişimde yüreğim burkulurdu. Ama bir yandan da çekingenliğimi yenmeyi, dayatılanlara karşı direnmeyi, çocuklarımızın haklı olduğunu bilerek onlara sahip çıkmayı, hatta mücadelenin en ön safında olmayı öğrendim.

‘96 Süresiz Açlık Grevi ve Ölüm Orucu direnişinde Malatya Cezaevi’ndeki direnişçiler arasında oğlum da vardı. Onlar içeride başta hücre sistemi olmak üzere, devletin teslim almak için yaşama geçirmeye çalıştığı birçok uygulamaya karşı direnirlerken, ben de çocuklarımızı göz göre göre öldürtmemek için dışarıda göğüs göğüse mücadele veren anaların arasındaydım. Panzerler, coplar, gözaltılar, hiçbirini yıldırıyordu beni. Çünkü aydınlık yüzleri konuşamayacak hale geldiğinde bile; “ana biz kazanacağız, bize ölüm yok!” diyen güneş yüzlü, tertemiz çocuklarım vardı. Ve biz kazandık! Ama arkamızda 12 gül yüzlümü ölümsüzlüğe uğurlayarak... Yüzlerce çocuğum eski sağlığına bir daha asla kavuşamayacak denli sakat kalıp, hastalanarak... Beyin fonksiyonlarını yitirerek çocuk gibi bakıma ihtiyacı olanları göze alarak kazandık.

Devlet devrimci tutsakların bugüne kadar can bedeli mücadelelerle kazandıkları mevzileri çıkardığı genelgeler ve katliamlarla geri almaya kararlı. Bu yüzden de çocuklarımızı cezaevi içinde cezaevi yaratarak hücrelere koymayı, yalnızlaştırıp teslim almayı ve yok etmeyi planlıyor. Çocuklarımız yalnız başlarına kalıp hiçbir destek alamazlar da, daha önce olduğu gibi yine sonuna kadar direnecekler ve onurlu yaşamlarına sahip çıkacaklardır. Düne kadar devletin her saldırısı, içerideki kararlılık ve militan duruşla, sosyalizme olan sarsılmaz inançla püskürtüldü.

Ancak saldırının yalnızca devrimci tutsaklara yönelik olmadığını bilmek gerekiyor. Asıl hedeflenen devrimci tutsaklar şahsında işçi ve emekçilerin,

toplumsal muhalefetin teslim alınması ve yok edilmesidir. Şu an devletin “ıflah olmaz” olarak gördüğü devrimciler ve devrimci tutsaklardır. İşçi ve emekçiler hakları ve özgürlükleri için mücadeleyi yükselttiklerinde, aynı saldırıyla onların da karşı karşıya kalacağı su götürmez bir gerçektir. Örneğin, işçi sınıfı içinde direniş odağı haline gelen Tuzla Deri işçileri Kartal F Tipi’ne konulmuşlardır. Bugünkü saldırılarla çok daha net görülüyor ki; tutsakların hücrelere konulması demek, dışarıda da özelleştirmeye, tahkimle, OHAL’le, Terörle Mücadele Yasası ile emekçilerin yaşamının hücreleştirilmesi demektir. İşte bu yüzden yeni saldırıları püskürtmek olanlar cezaevlerindeki tutsaklar gibi görünse de, asıl karşı koyuş bizlerin yükselteceği mücadele ile başarılabilecektir. Bizlerin geri durması demek, yeni katliamların yolunun düzlenmesi demektir.

Ben halen Adana’da İHD Cezaevi Komisyonu üyesiyim. Bugüne kadar birçok etkinliğimiz oldu. Ulucanlar katliamı sonrasında, bir daha bu katliamların yaşanmaması için 9 arkadaşın girişimiyle çalışmaları başlattık ve sürdürüyoruz.

İHD Kurultayı’na bir takım önerilerim olacak. Şu an cezaevlerine yönelik birçok yerde parça parça çalışmalar yapıldığını görüyorum ve bu çalışmaların merkezileştirilmesi gerektiğini düşünüyorum. Kurultayı da çalışmaların bir araya geleceği, tartışılarak ortaklaştırılacağı ve kararların alınacağı bir platform olarak görüyorum. Bu çerçevede şunları

belirtmek istiyorum:

Birincisi; farklı illerdeki İHD cezaevi komisyonları birbirinden habersiz ve dağınık bir çalışma yürütüyor. Bundan sonra çalışmaların daha organizeli ve bütünlüklü olması.

İkincisi; başta hücre tipi olmak üzere tutsakların yok edilmesini ve teslim alınmasını içeren protokol ve genelgelere karşı, onları püskürtme bilinciyle kampanyalar yapılması, bir eylem takviminin çıkarılması. (Örneğin, basın açıklaması, miting düzenlenmesi, afiş, bildiri hazırlanması, vb.)

Üçüncüsü; 10 devrimci tutsağın katledildiği, onlarcasının da yaralanıp sakat bırakıldığı Ulucanlar katliamı davasına bizzat İHD tarafından çalışma yürütülerek güçlü bir katılım sağlanması ve diğer kurum ve kuruluşları da kapsayacak şekilde Ulucanlar Davası İzleme Komisyonu’nun oluşturulması.

Hepimiz buradan çıkacak kararların takipçisi olmak zorundayız. Bugün bu saldırıyı püskürtsek bile, sınıflar varolduğu sürece, bu devlet yıkılıp yerine eşitliğin ve özgürlüğün olduğu sosyalizm gelene kadar, zindanlardaki mücadele bitmeyecektir.

Beni dinlediğiniz için teşekkür ediyorum ve sözlerimi Ulucanlar’da katledilerek ölümsüzleşen aydınlık yüzlü çocuğum Habip Gül’ün bir sözüyle bitirmek istiyorum:

“Bugün zulme karşı sessiz kalanların, yarın söyleyecek onurlu bir sözü olamaz!”

Sabahat Balyemez

İHD Cezaevleri Kurultayı'na...

Bu saldırı da püskürtülecektir!

Bu Kurultay girişimi ile, “hücre tipi” saldırısına karşı mücadelemize katkıda bulunma çabanızı kutlar, çalışmalarınızda başarılar dileriz.

Ulucanlar’da bir kez daha kanıtlandı ki, devrimciler inançlarından asla soyundurulamazlar. Kınırlılar, ama bükülmezler. Bu hem ölüm mangaları karşısında ölüm halayına duran tutsak devrimcilerin tutumunda, hem de dışarıda, bu direnişi kucaklayan, şehitleri ve cenazelerini sahiplenen devrimcilerin, işçi ve emekçilerin dışı dış eylemlerinde bir kez daha somutlanmış bulunuyor.

Ne var ki bu, saldırıların püskürtülebilmesi için yeterli değildir. En geniş birlikteliğin örgütlenmesi gerektiği açıktır. Canı, bilinci, varlığı ilk elden tehdit edilen tüm devrimciler (içeride ve dışarıda olanlar) doğaldır ki, bu konuda hiçbir çaba ve özveriden kaçınmayacaklardır. Önemli olan, saldırının daha sonraki muhataplarının, ilerici-demokrat kişi ve kurumların, işçi sınıfı ve emekçi kitlelerin örgütlenmesi öncüsü kesimlerinin şimdiden, sıra kendilerine gelmeden, mücadeleye katılmasıdır.

Yeni katliamların önlenmesi kurulacak barikatın ne kadar güçlü olacağına bağlıdır.

Yaşamak, insanın ilk ve en doğal hakkı ise eğer, insan hakları mücadelesinin merkezi noktası ve yaşam

hakkının savunulmasını oturtmak kaçınılmazdır. Zaten Türkiye’de insan hakları mücadelesinin, buram kurumlaşmış ifadesi olarak derneğinizin bütün bir süreci de bunu göstermiyor mu? İHD’nin en etkin olduğu dönem, gözaltında kayıpların, dolayısıyla kayıp yakınlarının mücadelesinin doruğa çıktığı yıllardır. O günlerde insanların kaçırılıp katledilmesini engellemek gerekiyordu. Bugün ise, hücrelere kapatılarak katledilmesi engellenmelidir. Buradan bakıldığında, bugün cezaevlerini gündeme almış olmanız, hem doğal hem kaçınılmaz bir görevdir.

Gerek kayıplar mücadelesi, gerekse ‘96 SAG-ÖO eylemleri de göstermiştir ki, kararlı olunduğu ve elele verildiği takdirde kazanılmayacak mevzi, püskürtülmeyecek saldırı yoktur. Bu saldırıyı da püskürttüğümüzden hiçbir kuşku duymuyoruz. Kararlıyız, inançlıyız. Sizleri yanımızda görmekten de ayrıca kıvanç duyduğumuzu belirtmek istiyoruz.

Kurultay şahsında tüm şehit ve tutsak yakınlarını devrimci duygularımızla selamlarız!

**Hücrelere girmeyeceğiz, direneceğiz!
Devrim şehitleri ölmez, devrim davası yenilmez!**

Kızıl Bayrak gazetesi

İHD Cezaevleri Kurultayı'na...

Yeni katliamlara izin vermeyeceğiz!

Hücre tipi saldırısına geçit vermeyeceğiz!

İHD Kurultayına sunulmak üzere hazırlanmış tebliğdir.

Kurultay'ın cezaevleri sorununu toplumun gündemine taşımada etkin bir araç yapılabilmesi dileğimle...

Öncelikle Ulucanlar katliamından söz etmek gerektiğini düşünüyorum. Çünkü bu planlı-vahşi katliamın, yeni dönem zindancılık politikalarında kilit bir öneme sahip olduğu görüşündeyim.

Katliamın son derece planlı ve hesaplı olduğu çok açıktır. Amerika yolundaki Ecevit'in açıklaması bunun en somut kanıtıdır. Bu açıklama aynı zamanda, katliam kararının devletin tepesinde, en üst karar mercii olan MGK'de alındığını da göstermektedir. Katliamın gerçekleştirilme tarzı ve kullanılan cinayet ekipleri de karar merkezi konusunda yeterli açıklığı sunmaktadır.

Olay gecesi devlet; katliam donanımlı itfaiyesi (havalandırmayı doldurarak tutsakları etkisizleştirecek miktarda köpük vb.), suikast silahlı özel timleri, JİTEM ve MİT (CIA) elemanları, polis-asker-gardiyanlardan oluşma saldırı gruplarıyla Ulucanlar'da hazır. Katliamdan sağ kurtulanların tanıklıkları da bu konuda çok açık bir tablo sunmaktadır. Saldırı hiçbir istekte bulunulmadan (arama, sayım vb.) doğrudan başlatılmıştır. Tutsaklar çatıda konumlanan kontr-gerilla elemanları tarafından av ve suikast silahları ile saatlerce taranmıştır. Ulucanlar hapishanesinin koğuş ve havalandırmaları vahşi bir av sahasına, hamamı işkencehaneye çevrilmiştir. İşkence ve katliam uygulaması hastanelerde ve sevk araçlarında da devam etmiş, örneğin kardeşim Habip Gül hastanede yaşamını yitirmiştir. Ama ölümler bile vahşete sınırlanamamış, işkence ölülerimiz üzerinde de sürdürülmüştür.

Ancak tüm bunların kör bir kinin ürünü olduğu düşünülmemelidir. Sermayenin devleti elbette sonunu getirecek olan devrimci sınıfa ve devrimci örgütlere karşı bir sınıf kiniyle donanmış durumdadır. Bu kini her vesileyle açığa vurmaktan da kaçınmamaktadır. İşçi-emekçi kitlelerin en basit hak eylemlerine dahi yöneltilen azgın terör bunun en çıplak göstergesidir. Devrimci hareketlerin kadrolarına, taraftarlarına, yasal-yasadışı eylem ve etkinliklerine katılan sıradan kitleye uygulanan dizginsiz şiddet bunun göstergesidir. Ulucanlar katliamında da bu tarif edilemez kin ortada olmakla birlikte, cellatlar evlatlarımızı dizginleyemedikleri kin nedeniyle öldürmemişlerdir. Onlar öldürme görevi ve donanımıyla gönderilmişlerdir. Kinleri olsa olsa, görevi gönüllü olarak ve büyük bir zevkle yerine getirmelerini sağlamıştır.

Katliamın kör bir şiddet sonucu değil, planlı bir girişimle gerçekleştirildiğini iddia ediyoruz. Planın devletin en üst mercilerinde hazırlandığını iddia ediyoruz. Bu iddialarımızı Ecevit başta olmak üzere devletin yetkili ağızlarının açıklamalarına ve yaralı tutsakların tanıklıklarına dayandırıyoruz.

Peki bu iddia ve kanıtlar bizi nereye

götürmelidir? Tüm bunlardan nasıl bir sonuç çıkarmalıyız? Kritik soru budur. Ve biz eğer bu sorulara doğru yanıtlar bulabilirsek, yeni katliamların önüne de geçebiliriz.

Susurluk ve pek çok vesileyle görüldü ki, devlet çeteleşmiştir. Sadece yasadışı siyasal suçlar anlamında da değil, adi mafya suçlarına da karışacak kadar derin bir çeteleşmedir bu. Ve tüm bunlar bizim iddialarımız da değildir. MİT raporları, meclis raporları gibi devletin kendi kaynaklarıyla sabit gerçeklerdir. Ama bunlar, devleti adi bir çete derekesinde görmeye, dolayısıyla küçümsemeye yol açmamalıdır.

Devlet, ihtiyaç duyduğunda suç çeteleri de örgütleyip kullanabilecek güç ve kapasitede bir siyasal-askeri organizasyondur. Bir sınıfın (burjuvazinin) siyasal iradesini, bir başka sınıfa (işçi sınıfına) ve tüm topluma dayatabilecek güçte bir örgütlenmedir. Devlete ilişkin bu gerçekler, Ulucanlar katliamına ilişkin gerçeklerden nasıl bir sonuç çıkarabileceğimize de işaret etmektedir.

Ulucanlar katliamının arkasında daha sinsî, daha kapsamlı bir siyasal hedef olmalıdır. Devlet ağzıyla da kabul edilen hedef, hücre tipi cezaevlerini "ne pahasına olursa olsun" uygulamaya sokarak "cezaevlerinde devlet iradesini hakim kılmak"tır. Ama işin bu kısmı ne yeni, ne "sinsî" ve ne de gizlidir. Hücre tipi, yıllardır ve açıktan yürütülen bir saldırdır. Devletin bu konuda attığı her adım, devrimci tutsakların can bedeli direnişleriyle püskürtüldüğü için bir türlü uygulamaya konulamamıştır. Ulucanlar katliamı, başarısızlıkla sonuçlanan bu girişimlerin son adımı ve en büyük hezimetle sonuçlananıdır. Evet, Ulucanlar devlet açısından büyük bir yenilgidir. Sınırsız vahşeti en ufak bir korku ve tereddüt yaratmamıştır. Devletin ölüm mangaları devrimcilerin ölüm halaylarıyla karşılanmıştır. Kısaca, ölümü yenenleri yenmek mümkün olmamıştır.

Öyleyse nedir gerçekten amaç? "Kırılır ama asla eğilmeyiz" diyen devrimci iradeye karşı açılan bu umarsız meydan savaşının nedeni nedir?

Bunun için, siyasal iradenin temsil ettiği egemen sınıfın ihtiyaçlarına bakmak gerekiyor. Sermayenin yerel ve uluslararası durumuna ve ihtiyaçlarına bakmak gerekiyor. Yıkım programlarını uygulamakla görevlendirilmiş son İMF-TÜSIAD hükümetinin icraatlarına bakmak gerekiyor.

Devlet Ulucanlar'da asla kazanamayacağı irade savaşını planlı olarak tırmamıştır. Çünkü uygulamak zorunda olduğu bir iktisadi-sosyal yıkım planı vardır. İşçi sınıfı ve emekçi kitleleri örgütsüzleştirmeden, yıldırmadan, sindirmeden bu programı uygulamanın olanağı yoktur. Sendikaları satın almışlardır. Ama yeterli değildir. Asıl tehlike, sınıf hareketini derleyip toparlayacak ve gerçek hedefe yönlendirecek devrimci örgütlerdir. Bu çerçevede de asıl olarak işçi sınıfının devrimci

partisidir. Katliam planının arkasında, sınıf hareketinin tek şansı olan devrimci mücadele kanallarını tıkama emeli yatmaktadır.

İyi ama, 10 devrimcinin katliyle bunu gerçekleştirmek mümkün müdür? Üstelik, zaten kilit altında olan, fiilen mücadelenin önüne düşme imkanlarından yoksun bulunan 10 devrimcinin katliyle? Elbette değildir. Umulan, devrimci tutsaklar şahsında devrimci hareketlerin iradesini zayıflatmaktır. Devrimcileri can derdine düşürüp, asli görevlerinden, sınıf mücadelesinin örgütlenmesinden alıkoymaktır. Devletin bu tür kirli ve karanlık emellerinin en tipik örneği, tahkim ve mezarda emeklilik yasalarını çıkarma tarzıdır. Onbinlerce emekçinin ölümüne, yüzbinlercesinin açlık-soğuk ve yoksulluk içinde kırılmasına neden olan deprem yıkımından, sermaye sınıfı ve devlet bulunmaz bir fırsat olarak yararlanmayı bilmiştir.

Ulucanlar katliamıyla bir kez daha açtıkları hücre tipi savaşıyla ulaşmak istedikleri sonuç da farklı değildir. Gerek Ulucanlar davası, gerek her gün bir başkasını devreye soktukları yeni hak gasplarıyla, gerekse de her vesileyle dile getirdikleri hücre tipi kararlılığıyla bu savaşı kızıştırıyorlar. Kızıştırıyorlar ki, bizler de tüm dikkatimizle cezaevleri sorununa kilitlenelim. Tutsak canlarımıza yeni mezarlar hazırlamalarını önlemek telaşıyla, kendimiz için, milyonlarca işçi ve emekçi için hazırladıkları özelleştirme, işsizlik, açlık mezarlarını görmeyelim. Kulaklarımızı kurşun sesleriyle dolduruyorlar ki, bizlere hazırladıkları yeni esaret zincirlerinin şakırtılarını duymayalım.

Ancak bu konuda da çok yanılıyorlar.

Artık gözlerimize mil de çekseler görüşümüzü engelleyemezler. Şehitlerimizin yolunda yürümeye and içtik. Onların yolu, hiçbir zaman kendi canını kurtarma batağına düşmedi. Ve bunu, savunmaktan asla vazgeçemedikleri işçi sınıfının kurtuluşu davasında güle-oyuna can vererek kanıtladılar.

Ve kardeşim Habip Gül, ki çocuk yaşta başlayan işçilik yaşamı sınıf savaşında şehit düşmesiyle sonuçlanmıştır. Bize en büyük emaneti mücadelesidir. Asla yere düşürmediği mücadele bayrağıdır.

Evet, biz tutsak ve şehit yakınları, biz devrimci işçi ve emekçiler, hücre tipi saldırısına geçit vermeyeceğiz. Yeni katliamlara izin vermeyeceğiz. Ulucanlar davasında şehitlerimizin ve siper yoldaşlarının yargılanmalarına izin vermeyeceğiz. Yargılayanları yargılayacak ve asla affetmeyeceğiz. Ama emperyalist-kapitalist yıkım saldırılarına da geçit vermeyeceğiz. SSK'nın tasfiyesine, nükleer yağmaya, açlık ve sefaletimizin derinleştirilmesine de izin vermeyeceğiz. Şehitlerimizin yolundan yürüyecek, örgütlenecek, savaştık ve kazanacağız...

Kahrolsun sermayenin kanlı diktatörlüğü!

Yaşasın sosyalist işçi-emekçi iktidarı!

Habip Gül'ün ablası

CMÖ: Hevesleri kursaklarında kalacak!

Bedel ödeyerek kazandığımız mevzileri bedel ödeyerek koruyacağız!

Sorun nedir? Sorun, işçi ve emekçiler için açık bir zindan haline getirilen bu ülkede devrim ve sosyalizm davası için mücadele eden devrimcilerin tutsaklık koşullarında devletin hak gasplarına, fiili saldırılarına, insanlık dışı uygulamalarına, dayatılan teslimiyet politikalarına karşı direnmesi, teslimiyeti reddetmesidir. Tutsak da olsalar siyasi kimliklerine ve insan onuruna yaraşır bir cezaevi yaşamı oturtmaya çalışmaları, siyasi ideallerinden vazgeçmemeleridir. Sorun, sermaye devletinin insanca yaşam mücadelesine karşı genel tahammülsüzlüğünün zindanlardaki yansımasıdır. Kısacası sorun çürüten düzenin kendisidir. Sermaye iktidarının toplumdaki tüm devrimci, ilerici örgütlenmelere ve faaliyetlere, en sıradan demokratik muhalefete tahammülsüzlüğünü kirli ve kanlı yöntemlerle saldırı kampanyalarına, katliamlara vardırması ne yenidir ne de şaşırtıcıdır. Israrla üzerinde durulan F tipi cezaevleri, işkencelerden geçirdiği, 12 Eylül faşist cunta mahkemelerinin bile öngörmediği cezalara çarptırdığı devrimci tutsakları, ne pahasına olursa olsun teslim alma, teslim alamadığını katletme temel politikasının yeni dönemdeki adıdır. On yıldır pek çok kere uygulamaya çalıştığı bu politika, her seferinde devrimci tutsakların iradesiyle geri püskürtüldü. Devrimci tutsaklar bedel ödeyerek kazandıkları mevzileri korumayı başardılar

Cezaevlerine yönelik azgın bir saldırının hazırlıkları tamamlanıyor.

Önce sermaye devleti adına Başbakan Ecevit, bilinen tehditvari üslupla bir açıklama yaptı. Oda sistemine mutlaka geçileceği, olayların üstüne kararlılıkla gidileceği, cezaevlerinin suç örgütlerinin karargahı olmaktan kurtarılacağı ile biten bu açıklama, imza aşamasına gelmiş kapsamlı bir saldırı protokolünün hazırlandığını kamuoyuna duyurmak için yapıldı. Bir gün sonra Bandırma Cezaevi'nde gerçekleşen saldırıda, bir tutsak daha katledildi. Buradaki tutsaklar Eskişehir F Tipi Cezaevi'ne gönderildi. Böylece devlet bir kararlılık gösterisinde bulunmuş oldu.

Buna paralel olarak olarak sermaye medyasının satılık kaleşörleri harekete geçtiler. "Sorun cezaevlerinde devlet denetiminin olmamasıdır." "Cezaevleri karargah gibi." "Hepsi birarada kaldığı sürece bu olayları önlemek zor. Tek çözüm dağıtmak. Aynı koğuşta, hatta aynı cezaevinde barındırmamak" vb. üzerinden aşağılık bir propaganda kampanyası

yoğun bir biçimde sürdürülüyor. Saldırının zemini hazırlanıyor.

Sorunun kaynağı çürüten düzenin kendisidir

Sorun nedir? Sorun, işçi ve emekçiler için açık bir zindan haline getirilen bu ülkede devrim ve sosyalizm davası için mücadele eden devrimcilerin tutsaklık koşullarında devletin hak gasplarına, fiili saldırılarına, insanlık dışı uygulamalarına, dayatılan teslimiyet politikalarına karşı direnmesi, teslimiyeti reddetmesidir. Tutsak da olsalar siyasi kimliklerine ve insan onuruna yaraşır bir cezaevi yaşamı oturtmaya çalışmaları, siyasi ideallerinden vazgeçmemeleridir. Sorun, sermaye devletinin insanca yaşam mücadelesine karşı genel tahammülsüzlüğünün zindanlardaki yansımasıdır. Kısacası sorun çürüten düzenin kendisidir.

Sermaye iktidarının toplumdaki tüm devrimci, ilerici örgütlenmelere ve faaliyetlere, en sıradan demokratik muhalefete tahammülsüzlüğünü kirli ve kanlı yöntemlerle saldırı kampanyalarına, katliamlara vardırması ne yenidir ne de şaşırtıcıdır. Israrla üzerinde durulan F tipi cezaevleri, işkencelerden geçirdiği, 12 Eylül faşist cunta mahkemelerinin bile öngörmediği cezalara çarptırdığı devrimci tutsakları, ne pahasına olursa olsun teslim alma, teslim alamadığını katletme temel politikasının yeni dönemdeki adıdır. On yıldır pek çok kere uygulamaya çalıştığı bu politika, her seferinde devrimci tutsakların iradesiyle geri püskürtüldü. Devrimci tutsaklar bedel ödeyerek kazandıkları mevzileri korumayı başardılar.

Geçtiğimiz günlerde imza aşamasına geldiği Ecevit tarafından açıklanan yeni bir protokolle sermaye iktidarı bu yöndeki girişimlere hız vereceğini duyurdu. Söz konusu protokolün, 12 şehit pahasına geri püskürtülen 8, 9, 10 Mayıs '96 genelgelerinin bir devamı ve daha kapsamlısı olduğu anlaşılıyor. (Bu metin, açıklanan ve 17 Ocak'ta uygulamaya konulan yeni genelgeden günler önce, 10 Ocak'ta kaleme alınmıştır-KB'nin notu)

Dört temel düzen kurumu (Adalet Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı) arasındaki koordinasyon kopukluğunu gidermeyi amaçladığı iddia edilen yeni protokolle yeni olan tek şey, bunun bir MGK projesi olduğunun nihayet itiraf edilmesidir. MGK'nın 8 yıllık hazırlığının bir ürünü olduğu ifade edilen bu yeni protokolle diğer üç kurumun oynayacağı rol, figüranlığı aşmıyor. Bizzat devletin Cumhuriyet Savcısı Vural Savaş'ın ağzında gevelediği "askeri cezaevi modeli"nin biraz daha rötuşlanmış biçimi, hazırlanan bu protokolün ana omurgasını oluşturmaktadır. Amaç cezaevlerini doğrudan kontr-gerillanın müdahalesine açmak, Ulucanlar'da örtülü-gizli biçimde gerçekleştirilen katliamları, artık daha aleni ve yasal bir çerçeveye oturtarak hücre tipi cezaevlerini yürürlüğe sokmaktır.

Ecevit ve diğer yetkililerin ağzından düşürmediği "daha etkili güvenlik tedbirleri"ni hızla ve tüm kapsamıyla yürütmek için, oluşturulacak yeni cezaevleri kurumları ve yetkileri içinde esas rol kaçınılmaz olarak, güvenlik güçlerine, yani kontr-gerilla şubelerine devredilecektir. Kontr-gerilla denetiminde duruma göre "açlık grevlerine başka, rehin

almalara başka, sevklerle engel olmalara başka, isyanlara başka uygun yöntemlerle müdahale edilecektir". Bu amaçla güvenlik kuvvetleri her türlü araç-gereç-silahla donatılacaktır. Böylece, şimdiye kadar cezaevlerinin dış güvenliğinden sorumlu olan jandarmanın, şu ya da bu gerekçeyle içeriye girip sonu katliamlara varan icraatlara girişmesi, bu protokolle yasallaştırılmış olacaktır.

Beş temel başlık ve seksen maddeden oluştuğu söylenen bu ayrıntılı protokolün içeriği konusunda henüz açıklama yapılmadı. Fakat görünen o ki, tüm düzenlemeler, ayrıntılı maddeler, mevcut hakların gaspına ve daha baskıcı kural ve uygulamaların yerleştirilmesine hizmet edecektir. Oda tipi cezaevlerinin nimetleri üzerinden topluma dönük olarak yapılmaya çalışılan propagandadan bu anlaşılıyor: Hücrelerde klima bulunacak, özel havalandırmalar olacak, vb. Yani, her türlü sorun hücre sistemi ile çözülecek.

Fakat artık sır değil. Devrimci tutsaklar tek tek hücrelere konularak, her türlü insani ve sosyal ihtiyacının karşılanmasına bile izin verilmeyecektir. Reform olarak yutturulmaya çalışılan bu proje ile sermaye devleti, her türlü insanlık dışı baskı ve işkenciyi uygulamayı hayal etmektedir. Bunun için yıllardır bu amaçla attığı adımlara bu proje ile hız kazandırmaya çalışıyor. Şu günlerde medyada cezaevleriyle ilgili olarak çıkan her haber ve sorun yerli yersiz, ilgili ilgisiz de olsa, özel bir çabayla F tipi cezaevlerinin propagandasına dönüştürülüyor.

Sermaye devleti, maddi alt yapısını olgunlaştırdığı bir aşamada (5-6 F tipi cezaevinin yapımının bitirilmesi gibi) saldırılarını yoğunlaştıracaktır. Sınırlı bir af yasası ile toplumda yaratacağı belli bir "iyi niyet" gösterisi eşliğinde, hem çeteci mafyacı artıklarını zindanlardan çıkarmayı, hem de saldırılarına uygun koşulları yaratmayı planlamaktadır. Şimdiye kadar olduğu gibi, bu saldırıları göğüslemek biz devrimci tutsakların boynunun borcudur. Bedel ödeyerek kazandığımız mevzileri bedel ödeyerek korumaya kararlıyız.

Öte yandan, onların bu planlarının bozulmasının yalnızca devrimci tutsaklarla sınırlı olmadığı ise açıktır. Zira saldırı yalnızca devrimci tutsaklarla sınırlı değildir. Amaç, devrimci önderleri ve örgütlülükleri şahsında işçi ve emekçilerin mücadelesinin boğulması, toplumsal muhalefetin ve ilerici değerlerin tasfiyesi ve teslim alınması, her türlü örgütlülüğün yoksun bırakılmasıdır. Amaç tüm yaşamın bir zindana-hücreye dönüştürülmesidir. F tipi cezaevleri bu toplam saldırıların bir parçasıdır yalnızca. Bu saldırıların boşa çıkarılabilmesi için, her şeyden önce bunun bilince çıkarılması gerekmektedir.

Yeterli bir çalışma ve hazırlıkla kitlelerdeki mevcut duyarsızlık ve tepkisizliğin değiştirilebildiği defalarca görülmüştür. Fakat artık yapılması gereken, yeni katliamların gerçekleşmesini beklemeden kapsamlı bir çalışmaya girişebilmektir. Sınıf mücadelesini yükseltmek, kitle dinamiklerini harekete geçirmede ustalaşmaktır. Devrimci tutsakların en zor koşullar altında ağır bedeller ödeyerek zindanlarda yaktıkları direniş ateşini hayatın her alanına taşımaktır.

10 Ocak 2000

TKİP Cezaevleri Merkezi Örgütülüğü

CMÖ: Yeni saldırı protokolünün akıbeti, öncekilerden farklı olmayacaktır!

Hücrelere girmeyeceğiz!

Başbakan Ecevit tarafından, 2000'in ilk günlerinde, Adalet, İçişleri ve Sağlık bakanlıkları ile Jandarma Genel Komutanlığı arasında cezaevleriyle ilgili bir protokolün imzalandığı açıklandı. Ecevit, "cezaevlerinde huzurun ve güvenliğin sağlanması için yararlı olacak çok önemli kararlar" aldıklarını, "önümüzdeki aylarda bu protokol uygulamaya yansıkça" cezaevlerindeki olayları önlemenin çok kolaylaşacağını söylüyordu. Protokolün asıl amacının ne olduğunu ise, "yeni cezaevi binalarına (F-tipi tabutluklar kastediliyor) geçme aşamasında asıl sıkıntı olabilir, fakat önceden onun da tedbirlerini olabildiğince almaya çalışacağız", sözleriyle ortaya koyuyordu.

İmzalanan protokolün hücre tipi cezaevlerine geçişin zeminini oluşturma amacı taşıdığı, yine Ecevit'in "sorunu" getirip mimari yapıya bağlandığı 5 Ocak tarihli açıklamasında da açıkça görülmektedir.

Sermaye iktidarı, "cezaevlerinde huzur ve güvenliği sağlamak" derken ne kastettiğini, en son 26 Eylül '99'da gerçekleştirdiği Ulucanlar katliamıyla göstermişti. Bu "huzur ve güvenlik" anlayışının hayata geçirilmesi için, yıllardır cezaevlerinde saldırı üzerine saldırı, katliam üzerine katliam gerçekleştiriyor. Bütün bu saldırı ve katliamlar, devrimci tutsakları kimliksizleştirme, kişiliksizleştirme, kısacası her yönüyle teslim alma, olmuyorsa kolayca yok etme aracı olan hücre/tabutluk cezaevleri politikasını hayata geçirme ana hedefine bağlanmaktadır.

Bu hedefe ulaşmak, yıllardır sermaye iktidarının en önemli gündemleri arasında yer almaktadır. MGK'nın her toplantısının şaşmaz gündemi olmakta, burjuva medyada "terör yuvaları" demagojisiyle cezaevleri konusunda sürekli bir propaganda yapılmaktadır. Geline yerde faşist devlet, toplumsal mücadelenin, işçi sınıfı ve emekçi kitle hareketinin zayıflığını fırsat bilerek ve Kürt hareketi önderliğinin teslimiyetinden moral güç alarak, "yeni cezaevi binalarına", yani tabutluklara geçilmesinde büyük katliamlar gerçekleştireceğini açık ifade edebilmektedir. Artık kokuşmuş burjuva medya, silahlı katliam yapılmadığında, saldırıları müdahaleden saymayacak kadar pervasızlaşmıştır.

Devlet "cezaevlerinde hakimiyet sağlamayı" neden bu kadar önemsiyor? Bir yandan demokrasi ve hukuktan dem vuruken, öte yandan cezaevleri sözkonusu olunca katliamcı yüzünü açıkça göstermekten neden çekinmiyor? Bunun nedeni, faşist İçişlerin Bakanı, "içerde hakimiyet sağlayamayan, dışarıya da hakim olamaz" diyerek, oldukça açık bir şekilde ortaya koydu. Bu açıklama; işçi-emekçi kitlelerin hak alma mücadelelerini bastırma, sömürüyü ve terörü, açlığı ve sefaleti daha da koyulaştırma, ülkeyi emperyalistlerin ve yerli tekellerin yağması ve talanına sınırsızca açma, çalışanları mezarda emekli etme, her türlü sosyal güvenceden, sağlık, ulaşım, eğitim vb. hizmetlerden yoksun bırakma, gençlerimizi geleceksiz bırakma vb.'nin "içerde hakimiyet sağlamak"tan geçtiğinin yeni bir itirafıdır. Sermaye iktidarı, işçi-emekçi kitleleri öncüsüz ve önderliksiz bırakmak, emeğin sermayeye karşı mücadelesini kolayca bastırmak, hak aramaya çalışanlara, sömürüyü

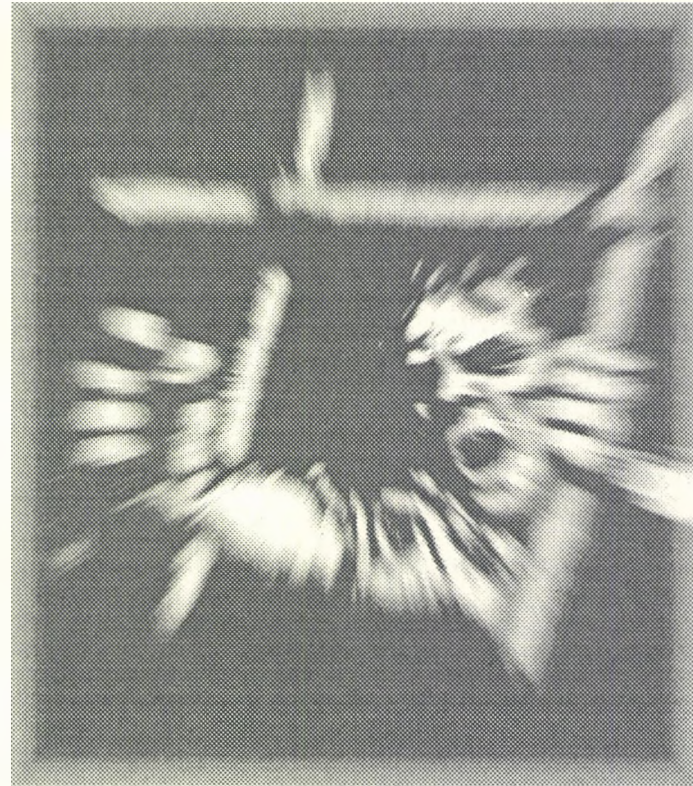
ve baskıya boyun eğmeyenlere sürekli olarak gözdağı vermek için devrimci tutsaklara saldırıyor, katlediliyor. Nihayetinde hücre politikasını hayata geçirmek, devrimci tutsakları teslim almak istiyor.

Biz devrimci tutsaklar, sermaye iktidarının bu yöndeki saldırılarını büyük bedeller ödediğimiz kararlı direnişlerimizle püskürttük. Direnişimizi her türlü bedeli ödeme ve ödetme pahasına sürdüreceğiz. Bugüne dek cezaevlerine yönelik birçok genelge yayınlandı, birçok karar alındı, ama devrimcilerin tereddütsüz direnişi nedeniyle hiçbir hayata geçirilemedi. Son protokolün de, hücre tipi cezaevleri politikasının da akıbeti bunlardan farklı olmayacaktır.

Bu çerçevede, tüm ezilen ve sömürülen kesimleri, ilerici kurum ve kişileri, devrimci tutsakların sorunlarına duyarlı olmaya, faşist rejimin saldırıları karşısındaki onurlu direnişimize sahip çıkmaya, ortak mücadeleye yürütmeye çağırıyoruz.

TKİP Cezaevleri Merkezi Örgütülüğü

25 Ocak 2000

Ulucanlar Davası Aile Komisyonu'ndan çağrı:

Ulucanlar katliam davasını izleyelim, devrimcilere sahip çıkalım!..

Biliyoruz ki geçmişten 26 Eylül 1999 günü Ulucanlar katliamına kadarki yaşanan süreçte; bütün katliamlar ve girişimleri adım adım hücre tipine geçişin bir aşamasıdır.

Ulucanlar katliamı; günler öncesinden planlanarak devletin birimleri ve güçleri tarafından yapılmış bir katliamdır. Bu katliamla diğer cezaevlerindeki devrimcilere gözdağı verilmiş, dışarıdaki sendika, dernek ve kitle örgütlerine de hak arama ve demokrasi taleplerinin önünü kesme mesajı verilmiştir.

Devlet 26 Eylül günü ve sonrasında yine ne kadar acz içinde olduğunu göstermiştir. Orada on insanımızı katletmiş olmaları yetmemiş olacak ki, ağır yaraladığı seksen beş tutsak hakkında dava açmıştır. Açılan davaya göre katledilen on kişiden beşini kendisi öldürdüğünü ve kırk yedi kişiyi yaraladığını kabul etmiştir. Öldürdüğünü kabul ettiği beş kişi onların iddiasına göre silahla karşı koymuşlardır. Bunun ne büyük bir yalan olduğu ortadadır.

Oysa saldırıyı düzenleyenlerden silahla yaralanan tek bir kişi dahi yoktur. Medya kullanılarak tutsakların elinde bulunduğu iddia edilen silahların gösterilmesinin nedeni, katliamı meşru kılmak ve bir kez daha devletin cezaevlerine hakim olmadığını, acilen hücre uygulamasına geçilmesi gerektiğini vurgulamaktadır. Buna göre tutsaklar birbirlerini vurmuşlardır. Ashı olmayan bu suçlamalarla devlet çocuklarımızı yargılamak istemektedir.

Kısaca içeriği bu olan Ulucanlar katliam davası, 22 Şubat 2000 tarihinde 5. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülmeye başlanacaktır.

Tutsakların aileleri olarak katliamın hesabını hep birlikte sormaya, sanık sandalyesinde olan çocuklarımız yerine gerçek katilleri yargılamaya, sizleri de destek vermeye çağırıyoruz.

Katliamın hesabı sorulmadıkça dayatılan hücre sistemiyle yeni Ulucanlar yaratılacaktır. Bu katliam ve dayatılan hücre sistemi karşısında susma, davaya sahip çık!

Sustukça, hesap sormadıkça sıranın size geleceğini de unutmayın!

Tüm duyarlı insanları ve kamuoyunu;

Ulucanlar katliamı davasına sahip çıkmaya çağırıyoruz.

Ulucanlar Davası Aile Komisyonu

Yer : **Ankara 5. Ağır Ceza Mahkemesi**

Tarih: **22 Şubat 2000, Saat: 18.00**

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi: <https://antey.org>

Sınıf mücadelesinin özel bir alanı

Zindanlar devri

özgürlük mücadelesi

Egemen sınıflar; devrimcileri, ilericiileri, ezilen sınıf ve halklar ile onların temsilcilerini zindanlara kapatarak, herşeyden önce ezilenlerin gelecek umutlarını sarsmaya, onları teslim almaya çalışırlar. Düzenin ezilenler cephesi üzerinde kurmaya çalıştığı ideolojik-politik, sosyal ve kültürel hegemonyasını parçalama uğraşı veren ve ezilenlerin bağrında taşıdığı geleceğin ilerici değerlerini kimliğinde temsil eden öncüler, bu değerlerden soyundurulmaya, temsilcisi oldukları sınıflardan yalıtılmaya çalışılırlar. Egemenler bilirleri ki, eğer ezilenlerin öncüleri ve kurtuluş mücadelelerinin sözcüleri teslim alınır, değerlerinden yoksun bırakılırsa, bir bütün olarak ezilenler cephesinin direnci ve moral değerleri de önemli ölçüde tahrip edilmiş olacaktır. Böyle olduğu içindir ki, ezen ve ezilen sınıflar arasındaki mücadele, zindanlardaki kendi temsilcileri şahsında tüm şiddeti ve ideolojik-politik tüm silahlarıyla süren gerçek bir sınıf savaşımına sahne olur.

Zindanların tarihi sınıf mücadelelerinin tarihidir. Sınıflar mücadelesinin aldığı düzey ve bu mücadelenin şiddeti, zindanları, egemen sınıflar elinde ezilen sınıfların mücadelesini boğmanın bir aracı olarak farklı biçimler, yöntemler ve tarzlara büründürerek, bugüne kadar getirmiştir.

Egemen sınıflar; devrimcileri, ilericiileri, ezilen sınıf ve halklar ile onların temsilcilerini zindanlara kapatarak, herşeyden önce ezilenlerin gelecek umutlarını sarsmaya, onları teslim almaya çalışırlar. Düzenin ezilenler cephesi

üzerinde kurmaya çalıştığı ideolojik-politik, sosyal ve kültürel hegemonyasını parçalama uğraşı veren ve ezilenlerin bağrında taşıdığı geleceğin ilerici değerlerini kimliğinde temsil eden öncüler, bu değerlerden soyundurulmaya, temsilcisi oldukları sınıflardan yalıtılmaya çalışılırlar. Egemenler bilirleri ki, eğer ezilenlerin öncüleri ve kurtuluş mücadelelerinin sözcüleri teslim alınır, değerlerinden yoksun bırakılırsa, bir bütün olarak ezilenler cephesinin direnci ve moral değerleri de önemli ölçüde tahrip edilmiş olacaktır. Böyle olduğu içindir ki, ezen ve ezilen sınıflar arasındaki mücadele, zindanlardaki kendi temsilcileri şahsında tüm şiddeti ve ideolojik-politik tüm silahlarıyla süren gerçek bir sınıf savaşımına sahne olur.

Dolayısıyla zindanlarda süren bu savaşımın olumlu-olumsuz her sonucu dolaysız bir biçimde sınıflar mücadelesinin seyri üzerinde de etkide bulunur. Bu mücadelenin tarafları arasında görünürde güçler dengesi bakımından karşılaştırılamayacak bir uçurum vardır. Bir taraf, tüm baskı ve zor aygıtlarını elinde bulundurduğu için bu güçle karşıtını toplumsal köklerinden koparıp kör mahzenlerine kapatmıştır. Böylece onu imha etmek için her türlü olanağa ve araca sahip durumdadır. Diğer taraf ise toplumsal, fiziki bağlarından koparılmıştır. Her an düşmanın denetimindedir. Onun fiziki terörüne açık ve kendisini bu terörden koruyacak araçlardan yoksun bir durumda bulunmaktadır. Ancak görünürdeki güçler dengesi arasındaki bu eşitsizlik, yürüyen çatışmanın gerçek kapsamı temelinde alındığında tutsaklar lehine tersinden kurulur. Çünkü gerçekte, zindanlardaki siyasal mücadele toplumun eski ile yeni, ilerleyen ile gerileyen, çürüyen ve çöken yanları arasında tarihsel bir mücadele biçiminde yürümektedir. Devrimci tutsakların temsilcisi olduğu sınıfın tarihsel ilerici davasına olan sarsılmaz inancı ve güçlü bağları, bu mücadelenin gerçek kapsamıyla yaşanmasını doğurur.

Bu kapsamda yaşanan bir mücadelenin sonuçları ise zindanların köhne duvarlarını aşan bir niteliğe sahiptir. Bunun içindir ki, zindanlarda egemen sınıflar karşısında büyük bedeller pahasına da olsa insanlığın gelecek davası uğrunda gösterdiği direniş, günümüzde

sınıflar mücadelesinde ezilen sınıflar lehine elde edilmiş politik moral kazanımlardır. Tersinden kolay yenilgiler ise, egemen sınıflar için köhnemiş düzenlerini biraz daha sürdürebilmek için elde ettikleri soluklanmalar olmaktadır.

Türkiye egemen sınıfları da tarihin her döneminde ezilenlere dönük olarak sürekli ve sistemli bir şekilde zindanları kullanmışlardır. Cumhuriyet tarihi baştan sona kadar ezilenlerin haklı isyanlarının baskı, zor ve kitlesel katliamlarla karşılandığı, Anadolu'nun baştan aşağı bir zindan ve kan gölüne çevrildiği dönemlerle doludur. Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşu haklı bir kurtuluş savaşına dayanmış olsa da, bu savaş halkların ve devrimci öncülerin ezilmesi ve hapsedilmesiyle içiçe yaşanmıştır.

'60'lı ve '70'li yıllardaki toplumsal hareketliliklere karşı da zindan politikası tüm boyutlarıyla uygulanmıştır. 12 Eylül tam anlamıyla topluma giydirilmiş bir kafes gibidir. Onbinleri bulan gözaltı ve tutuklamalar, günlük işkence, infaz ve katliamlar, zindanlardaki akıl almaz işkenceler, toplumsal muhalefetin her kesimine karşı sistemleştirilmiş ve süreklileştirilmiştir.

Yeni dönemde saldırının odağı hücre tipi cezaevleridir

Sermaye devletinin yıllardır uygulamaya çalıştığı, ancak devrimci tutsakların her defasında ölümüne direniş ile geri adım attığı hücre tipi politikası bugün yeniden gündeme getirilmiş bulunuyor. Ancak bu kez, geçmişten farklı olarak, çok daha kapsamlı ve sistemli bir propaganda ve pratik adımlar eşliğinde yürütüyor. Kararlılığını başkentin göbeğinde 10 devrimciyi katletme pervasızlığı ile de göstermiş bulunuyor. Elbette bu pervasızlığın gerisinde, başta da belirttiğimiz gibi, düzenin içerisinden geçtiği dönem, çürüme, çözümsüzlükler ve sınıf mücadelesinin mevcut durumu bulunmaktadır. Bunu içinden geçtiğimiz sürecin genel tablosunun temel bazı noktaları üzerinden görebiliriz.

Birincisi; egemen burjuvazi hedefinde işçi sınıfı ve emekçilerin olduğu tarihin en kapsamlı sosyal yıkım programlarından birini yürürlüğe koymuş bulunuyor. Sosyal güvenliğin gaspı,

ı olarak zindanlar

mcı tutsakların

isini engelleyemez!

(Bu metin TKİP Davası tutsakları tarafından İHD Cezaevi Kurultayı'na tebliğ olarak sunulmak üzere kaleme alınmıştır)

özelleştirmeler, ücretlerin düşürülmesi, vergi soygunu, tarımda yıkım reformu, vb. yüklü program, işçi-emekçiler için ölüm ile yaşam arasındaki sınırları belirsizleştirecek türden bir saldırı programıdır.

İkincisi; Marmara'da yaşanan depremle onbinlerce insan ölürken, yüzbinlerce insan açlık ve ölümlü yüzyüze bulunuyor. Gerek onbinlerin ölümünde, gerekse yüzbinlerin açlık, sefalet ve ölümlü yüzyüze kalmasında devletin sorumluluğu gizlenemiyor.

Üçüncüsü; PKK'nin içerisine girdiği süreçle beraber bir yandan Kürt halkının devrimci birikimi tasfiye edilirken, diğer yandan da bu tasfiyeci platform üzerinden "yeni dünya düzeni" parlatılıp, devrim ve sosyalizmin değerlerine karşı kapsamlı bir ideolojik, politik saldırı yöneltiliyor. Böylelikle tasfiyecilik-teslimiyetçilik devrimci güçler içerisinde de yaygınlaştırılmaya çalışılıyor.

Dördüncüsü; işçi ve emekçi hareketinin durağanlığı sermaye devletini saldırı noktasında cesaretlendiriyor, pervasızlaştırıyor.

Beşincisi; emperyalizme kölelik derinleştirilirken, emperyalistlerin genelde devrimci hareketi özel de ise siyasi tutsakları teslim almaya dönük sistemli ve ince terör politikaları da bizzat CIA ve MOSSAD gibi kurumlar aracılığıyla daha yoğun ve doğrudan uygulanmak üzere gündemleştiriliyor.

Bu genel tablo üzerinden bakıldığında, devrimci tutsakların

neden özel bir tarzda hedefe alındığı görülür. Devrimci tutsaklar hedeftir; zira onlar işçi ve emekçilerin sömürü ve soygun düzeninden kurtuluş mücadelelerinin yılmaz savunucularıdır. Devrimci tutsaklar hedeftir; çünkü insanlığın "yeni dünya düzeni" barbarlığına mahkum olmadığını "yaşasın devrim ve sosyalizm" şiarını yükselterek ve uğruna ölecek göstermektedirler. Sermaye devleti, işçi ve emekçilere dönük sosyal vahşet programını uygulayabilmesinin, yanısıra Kürt dinamiğini tasfiye etme planlarının başarıya ulaşmasının önündeki en büyük engelin devrimci öncüler olduğunun elbetteki farkında. İşte hücreler, bu engeli ortadan kaldırmak, yani rahatça sömürmek, soymak ve toplumu uysal köleler haline getirmek için devrimci tutsakların teslim alınması, insanlığın gelecek davasından soyundurulması için getiriliyor.

Medya saldırıda dolaysız bir rol oynamaktadır

Hücre tipinin yaşama geçirilmesi için uzun süredir medya aracılığıyla bir zemin düzleme operasyonu yürütülüyor. Gündemdeki insanlık dışı saldırı toplumun gözünde meşrulaştırılmaya çalışılıyor. Hücre tipinin "oda tipi", "villa tipi" olarak tanımlanmasından mafya artıklarına bizzat devlet kurumlarınca sağlanan silah, uyuşturucu, telefon gibi olanaklar ve bu çetelerin kendi aralarındaki girdikleri çatışmaların devrimci tutsaklara saldırının dayanağı yapılmasına kadar iğrenç ve yalana dayalı bir kampanya yürütülüyor. Devrimci tutsaklar her defasında katliamlara, sessiz imhalarla maruz kalırken, "devletin cezaevlerine hakim olmadığı" biçiminden bir propaganda yapılıyor. Tutsakların can bedeli mücadelelerle kazandıkları en temel insani ve siyasi hakları ise "cezaevlerini örgütler yönetiyor" yalanına dayanak yapılıyor. Şimdi bizzat medyanın bu zemin düzleme kampanyasında önemli bir dayanak olarak kullandığı ve

ziyaretlerin düzenlendiği Kartal F Tipi Cezaevi üzerinden bu kampanyanın nasıl yalana dayalı ve ikiyüzlüce yapıldığını göstereyim.

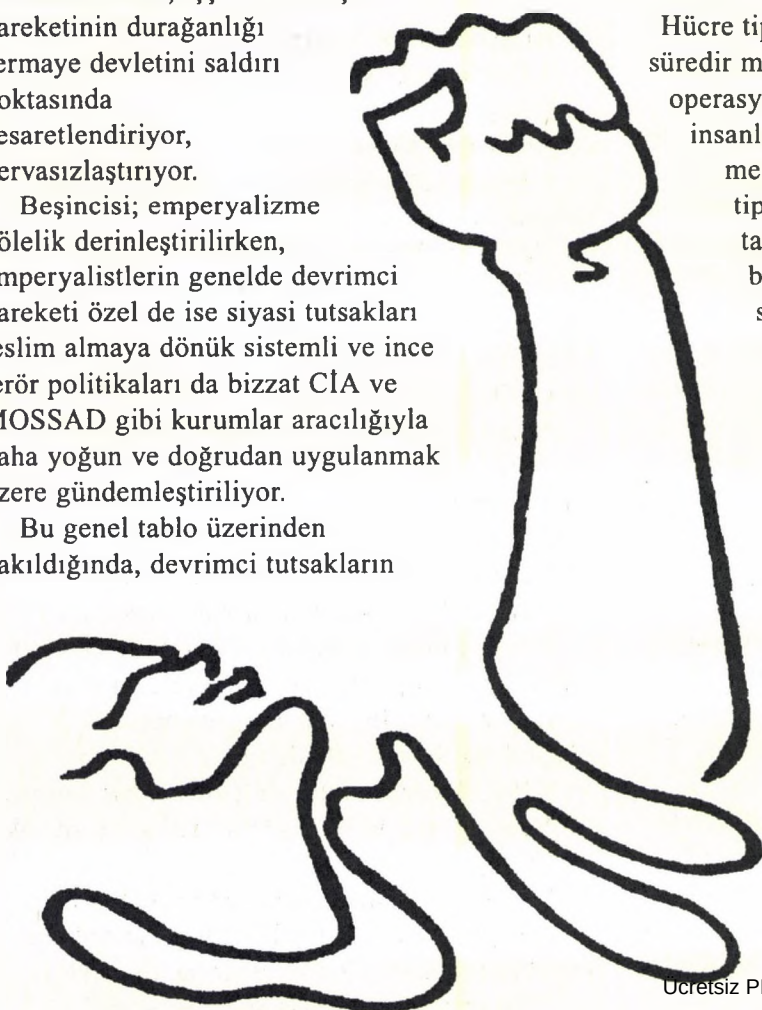
Kartal F tipi ve iki örnek

17 yaşındaki bir tutuklunun; "Burası bir mezar. Mezarın bekçisi iyi olsa ne olur?" dediği, Kartal F tipine konulan Metin Yamalak'ın annesi Makbule Yamalak şunları anlatıyor: "O canlı, konuşkan Metin gitmiş, yerine gözleri belirsiz bir noktaya bakan, cansız, yüzü sapsarı kesilmiş biri gelmiş. İlk görüşe gittiğimizde bana, 'Bulunduğumuz hücrede benden başka kimse yok. Kendi kendime konuşuyorum, bağırarak şiir okuyorum, şarkı söylüyorum.' demişti. Daha sonra 'Artık dayanamıyorum, bizi buradan kurtarın, Adalet Bakanlığı'na gidin, buradaki koşulları anlatın.' dedi. Çocuğum eriyor o hücrede, adalet bu mu?"

Yine Kartal F tipine konulan 17 yaşındaki Y.Ç.'nin babası Reşit Çalış'da; "Bulunduğu hücre üç ranza, banyo tuvalet, ve bir masanın sığabileceği büyüklükte. Hücrenin önünde sadece beş adamlık bir kapalı havalandırma var. Yemekleri kapı altından ayakla itilerek veriliyormuş. Hücrede iki kapı varmış. Oğlum her an kapılardan birinin açılarak kendisinin öldürüleceğinden korkuyor."

Hasan Güden'in babası Ali Güden'in söyledikleri de oldukça çarpıcı. Ali Güden ilk görüşe gittiklerinde durumun normal olduğunu ifade ederek, "Daha sonraki her görüşte, 'Bizi buradan çıkartın, yoksa delireceğiz' demeye başladı." (Özgür Bakış, 14 Mayıs '99)

Ancak Kartal F tipinin iki yüzü var. Bunlardan biri bu cezaevine konulan siyasi tutsakların yakınların anlatımlarından ortaya çıkıyor. Diğer yüzü ise bu cezaevine konulan çete artıklarından oluşuyor. Her derde deva olarak sunulan "yüksek güvenlikli" F tipinde bu çete artıkları kaldıkları yerleri dayayıp döşüyorlar. Yalnızlık çektiklerinde yanlarına arkadaşlarını isteyebiliyorlar. Dahası cep telefonundan uyuşturucuya kadar, koğuş sistemi nedeniyle girişinin önüne geçilemediği söylenen pek çok nesne rahatlıkla içeri girebiliyor. Bunlar kamuoyuna yansıdığında ise, Adalet Bakanı tek söz etme gereği duymuyor.

Çünkü; birincisi, bu mafya ve çete artıkları devletin bir parçasıdır ve göstermelik olarak tutuklanmışlardır. İkincisi, F tipleri gerçekte siyasi tutsaklara dönük imha, teslim alma ve itirafçılaştırma amaçlı bir saldırıdan başka bir şey değildir.

F tipleri gerçeği üzerine çıkarılabilecek bazı sonuçlar

F tipi cezaevleri devletin özgür tutsakları diri diri gömmek istediği mezarlıklardır. Devrimci tutsakların birbirleriyle görüşmelerinin engellendiği, tutsak yakını ailelerin birbirini görmemeleri için farklı zamanlara yayılmış görüş günlerinin dayatıldığı, içeriye yiyecek alınmayarak, tutuklu ve hükümlülerin fahiş fiyatlarla kantinden alış-veriş yapmaları kalıcılaştırılarak tutsakların ortak yaşam örgütlenmesinin parçalandığı, tutukluların psikolojik ve fizyolojik olarak atomize edildiği bir saldırı aracıdır.

F tipi cezaevleri yoluyla yalıtma ağırlaştırılıp süreklileştirilerek, devrimci tutsakların kişiliklerinin yok edilmesi ve teslim alınması hedefleniyor. Yalıtmayla devrimci tutsakların sosyal yaşamdan, iletişim olanaklarından tecrit edilmesi, yaşamla olan tüm bağlantılarının kopartılması amaçlanıyor. Vücutta iz bırakmayan “beyaz işkence”nin adı olan yalıtmayla işkence süreklileştirilmek isteniyor.

Devletin dayatmalarına karşı tutsakların ortak mücadele etmelerinin önüne geçilmek isteniyor.

Bu kapsamdaki tüm saldırılar uzun yıllardır, özellikle 12 Eylül koşullarında koğuşlarda da yaşama geçirilmeye çalışıldı. Anak F tipleri sözkonusu olduğunda, politik kişiliğe yönelik tehdidin içeriği daha bir farklılaşır. Kötü koşullarda yaşanılsa dahi, koğuşlarda tutsakların birlikteliği; sosyal davranış ve bilinçlerinin korunmasında asgari düzeyde de olsa olanaklar sağlar. Oysa hücreler, temel işlevlerinden biri olan yalıtma ile, tutsakların sosyal duyu ve duyumsal gelişmelerinin en büyük düşmanıdır.

F tiplerinde tutsakların birbirlerinden yalıtılmasıyla ortak siyasal üretimlerinin önüne geçilmektedir. Bunun çok yönlü bir işkenceyle tamamlanması ise, gerçekte devletin itirafçılaştırma özleminden başka bir şeyi ifade etmemektedir.

F tipini hayata geçirmek için kullanılan bir saldırı aracı olarak: Af

Devlet, F tiplerini hayata geçirmek için medya yoluyla yalana ve çarpıtmaya dayalı bir zemin düzleme kampanyası örgütlerken, katliamlara girişmekten de kaçınmıyor. Af da kullanılan bu yöntemlerden biri olarak gündeme getirilmektedir. Af bir yandan devrimci tutsakları değerlerinden soyundurmanın, düzeni aklamanın ve kontr-gerilla çetelerinin serbest bırakılmalarının bir aracı olurken, diğer yandan

Bu genel tablo üzerinden bakıldığında, devrimci tutsakların neden özel bir tarzda hedefe alındığı görülür. Devrimci tutsaklar hedeftir: zira onlar işçi ve emekçilerin sömürü ve soygun düzeninden kurtuluş mücadelelerinin vılmaz savunucularıdır. Devrimci tutsaklar hedeftir: çünkü insanlığın “veni dünya düzeni” barbarlığına mahkum olmadığını “yaşasın devrim ve sosyalizm” şiarını yükselterek ve uğruna ölümler göstermektedirler. Sermaye devleti, işçi ve emekçilere dönük sosyal vahşet programını uygulayabilmesinin, vanısıra Kürt dinamiğini tasfiye etme planlarının başarıya ulaşmasının önündeki en büyük engelin devrimci öncüler olduğunun elbetteki farkında. İşte hücreler, bu engeli ortadan kaldırmak, vani rahatça sömürmek, soymak ve toplumu uysal köleler haline getirmek için devrimci tutsakların teslim alınması, insanlığın gelecek davasından soyundurulması için getiriliyor.

da hücre tipine geçişte bir olanak olarak görülüyor. Öyle ki, Adalet Bakanı da bu gerçeği kabul ederek, af yasasının en kısa sürede gündeme getirilmemesi durumunda, yapımı tamamlanan F tipi cezaevlerinin devreye sokulamayacağını anlatıyor. Devrimci tutsaklar, siyasal kimliklerinden soyundurma, F tiplerinin yolunu düzleme amacı olan ve düzeni aklama hedefi taşıyan affı reddetmektedirler.

Cezaevlerinde mevcut durum; insanlık dışı yaşam koşulları, baskı, işkence ve katliam

Devlet bugün F tiplerini gerekçelendirmeye çalışırken öylesine bir görüntü çizmektedir ki, sanki mevcut durumda tutsaklar her türlü imkana sahipler ve her dedikleri yerine gelmektedir. Bu, cezaevlerindeki devletle organik bağlara sahip olan mafya ve çete artıkları için doğru olabilir. Ama siyasi tutsaklar için gerçek bunun tam tersidir. Gerçekte siyasi tutsaklar insanlık dışı yaşam koşullarına mahkum edilmeye çalışılmakta, her türlü görüş ve savunma hakları engellenmekte, baskı ve işkenceye maruz kalmaktadırlar. Siyasi tutsaklar kendilerine reva görülen bu koşulları ve saldırıları kabul etmeyerek bedenlerini ortaya koymakta ve bedeller ödeyerek birtakım kısmi haklar kazanabilmektedirler. Ancak bu haklar dahi her dönem rahatlıkla gaspedilmektedir. Şimdi siyasi tutsakların karşı karşıya kaldıkları sorunlara kısaca göz atalım.

Sağlığa ilişkin sorunlar:

Siyasi tutsaklar özgür tutsak olmanın onurunu korumak ve kazanılmış mevzileri sonuna sahiplenmek için bedenlerini ölüme yatırıyorlar. Süresiz açlık grevleri, ölüm oruçları eylemleri sonrası birçok siyasi tutsak yaşamını kaybetti. Yüzlerce siyasi tutsak ise kalıcı sağlık sorunlarıyla yüzyüze kaldı.

‘96 yılında devletin teslim alma politikasına karşı yapılan Ölüm Orucu ve SAG sonrası ortaya çıkan sağlık sorunları çözülmediği gibi, yüzlerce tutsak insanlık dışı yaşam koşullarından kaynaklı çeşitli bulaşıcı ve ölümcül hastalıkla yüzyüzedir.

Ayrıca 95 istatistiklerine göre 185

cezaevinde doktor, 31 cezaevinde diş doktoru, 44 cezaevinde sosyal hizmet uzmanı, 41 cezaevinde psikolog bulunmamaktadır. Cezaevi sayısının çok fazla olmasına rağmen, cezaevlerindeki sağlık standartları çok düşük bir düzeyde bulunmaktadır. Cezaevi revirleri asgari tıbbi cihazlardan dahi yoksundur. Cezaevlerindeki tutsakların tedavileri bilinçli bir imha politikasıyla engelleniyor. Hastanelere sevkler yapılmadığı gibi, hastaneye sevk edilen tutsaklar jandarmanın işkence ve fiili tedavi engellemesiyle karşılaşılıyorlar. Sağlık sorunları ayrıntılı olarak araştırılmadan, üstünkörü bir biçimde ağrı kesici haplar ve antibiyotiklerle geçiştiriliyor.

Savunma hakkının önüne konulan engeller:

* Tutsakların avukatlarıyla görüşmeleri engelleniyor, avukatlar gözaltına alınarak işkencelerden geçiriliyor.

* Aynı davadan yargılanan tutuklular farklı cezaevlerine konularak, ortak savunma hazırlamalarının önüne geçiliyor. Aynı sorun bayan ve erkek tutukluların farklı cezaevlerine konulmasıyla da yaşanmaktadır.

* Tutsaklar yargılandıkları ilin dışında başka bir cezaevine konularak, fiili olarak mahkemeye gidiş-gelişleri engelleniyor. Böylece davanın bulunduğu il kapsamında bir cezaevine konulma hakkı fiilen gaspediliyor.

* Mahkemeye gidiş-gelişlerde jandarmanın fiili taciz ve saldırıları ring araçlarından mahkeme salonlarına kadar uzanıyor. İnsanlık dışı arama koşulları dayatılıyor.

İletişimle ilgili sorunlar:

* Devrimci tutsaklara kitapların ve yayınların verilmesinde yer yer cezaevi idarelerinin keyfi engellemeleri sözkonusudur.

* Siyasi tutsakların politik, bilimsel, edebi vb. ürünlerinin gönderilmesi ya engelleniyor ya da yazılar sansürlenerek gönderiliyor.

* Cezaevlerinin büyük bir kısmında siyasi tutsakların mektup ve faksları sansürleniyor, gönderilmesi geciktiriliyor ya da fiilen hiç gönderilmiyor.

* En temel iletişim araçlarından biri olan telefonun kullanılması keyfi olarak engelleniyor.

Görüşte karşılaşılan sorunlar:

* Açık görüş hakkının gaspedilmesi.

* Siyasi tutsak yakınları, ziyaretçileri sürekli olarak siyasi polisin baskı ve tacizine maruz kalıyorlar. Gözaltına almalar, işkence olağanlaştırılmaya çalışılıyor.

* Birçok cezaevinde görüş mekanları yetersiz.

* Bazı cezaevlerinde görüş saati keyfi olarak kısaltılıyor.

* Tutsak yakınları aramalarda insanlık dışı onur kırıcı yöntemlerle yıldırılmaya çalışılıyor. (Ayakkabı çıkarma, ceket çıkarma, taciz vb.)

* Ziyaretçilerin görüşe alınması süreci

videoya alınarak, ziyaretçiler üzerinde psikolojik baskı oluşturulmaya çalışılıyor.

* Bazı cezaevlerinde yiyecekler içeri alınmıyor, alındığı yerlerde ise yiyecekler arama bahanesiyle kullanılamaz hale getirildikten sonra devrimci tutsaklara veriliyor.

Sevklere karşılaşılan sorunlar:

- * Sevkler sırasında siyasi tutsaklar askerin fiziki saldırılarına maruz kalıyorlar.
- * Sevk araçları her tür sıhhi koşullardan yoksun.
- * Araçlarda yeterli havalandırma, ısıtılma bulunmuyor.
- * Kelepçe, işkence aracı olarak kullanılıyor.

Beslenme ile ilgili sorunlar:

Adalet Bakanlığı'nın belirlediği iase bedelleri komik bir düzeyde bulunmaktadır. Üstelik tutuklu ve hükümlülerin dışarıdan almak istediği gıda maddeleri ya geç alınıyor ya da bu yöndeki talepler reddediliyor. Temiz su ihtiyacı çoğu zaman karşılanmıyor.

İşçilere, emekçilere, devrimci-ilerici muhalif kesimlere çağrımızdır

Devrimci tutsakları F tipi tabutluklara tıkmak isteyen, ciddi sağlık sorunlarıyla başbaşa bırakıp, her sene onlarcasının ölümüne sebep olan, en doğal insani hak olan iletişim hakkını kısıtlayan, görüş hakkını ihlal eden, cezaevlerine işçi ve emekçileri, işçi ve emekçilerin bilinçli kesimleri olan komünist ve devrimcileri tıkan, toplumsal suçların kaynağı burjuvazinin sınıf egemenliğidir.

Devrimci tutsakların temel sorunu özgürlüklerinin gaspedilmiş olmasıdır. Özgürlük, sermaye iktidarının zindanlarıyla birlikte yıkılmasıyla kazanılacaktır. Yine tüm toplumsal suçlar, kaynağı olan emperyalist-kapitalist bataklığın kurutulmasıyla ortadan kalkacak, insanlık bu düzenin kendisine bulaştırdığı pisliklerden sosyalizmle arınacak ve özgürleşecektir.

Ancak bu, devrimci tutsaklara zindanlarda reva görülen insanlık dışı yaşam koşullarına, kimliksizleştirme ve değerlerinden soyundurma amaçlı saldırılarına sessiz kalmak anlamına gelmemektedir. Tam tersine, işçi ve emekçiler tutsakların tüm sorunlarına sahip çıkmalı ve bu sahip çıkışı "tutsaklara özgürlük" talebiyle birleştirilmelidir.

Devrimci tutsakları hücrelere tıkmak isteyen devlet, işçi ve emekçileri açlığa, sefalete, özelleştirmeye, işsizliğe mahkum eden, gençliğin geleceğini karartan, Kürt halkının özgürlük mücadelesini boğmak isteyen, kamu emekçilerine sendikal hak ve özgürlükleri çok gören sermayedarların devletidir.

Biz devrimci tutsaklar insanlık onurunu korumak için devrimci tutsak olmanın sorumluluğunu omuzlamak iddiasındayız. Sermaye devletinin her tür saldırısına karşı direneceğiz. Zira teslim alınmak istenen işçi ve emekçilerdir. Ancak devrimci tutsakların kazanımlarının kalıcılaştırılmasının biricik yolu, kaderini işçi ve emekçilerle birleştirmiş olan devrimci tutsakların mücadelesinin işçi ve emekçiler tarafından sahiplenilmesinden geçmektedir. Devrimci tutsaklara yapılan her tür

saldırı, esasen işçi ve emekçilere dönük yapılmış bir saldırdır.

İşçi ve emekçileri, gençliği, tüm muhalif ilerici siyasi yapıları, kitle örgütlerini devrimci tutsaklara dönük saldırılara karşı, devrimci tutsakların taleplerini sahiplenmeye ve bu doğrultuda mücadeleye çağırıyoruz.

Taleplerimiz şunlardır:

- * F tipi cezaevlerinin yapımına son verilsin. Hücrelere girmeyecek yıkacağız.
- * İnfaz yasasındaki tutsaklar arasındaki eşitsizliği kapsayan her tür hüküm ortadan kaldırılsın.
- * Cezaevlerindeki tüm katliamların faileri bulunsun, yargılsın.
- * Savunmanın önündeki tüm engeller kaldırılmalı, bayan ve erkek tutsakların savunma temelinde biraraya gelmeleri engellenmesin.
- * Her cezaevinde tutuklu ve hükümlülerin başvuracağı danışman bir avukat bulundurulsun.
- * Cezaevlerinin denetiminde, her tür katliamın ve hak ihlalinin araştırılmasında TTB, TBB, TMMOB gibi demokratik kurumlar yer alsın.
- * Her cezaevi revirinde doktor, ambulans ve her türlü tıbbi araç ve gereç bulundurulsun. Özel tedavisi gereken tutuklu ve hükümlüler özel tedavi merkezlerine gönderilsin, yanında refakatçi bulunmasının önündeki engeller kaldırılmalı.
- * Fiyatına bakılmaksızın her türlü ilaç devletçe karşılsın.
- * Tedavisi cezaevinde mümkün olmayan hastalar derhal serbest bırakılsın.
- * Bütün tutuklu ve hükümlülerin yakınlarını kaybetme durumlarında onları görme hakkı olsun.
- * Tüm tutuklu ve hükümlüler açık görüş hakkından yararlansın.
- * Siyasi tutsakların ziyaretçileri üzerindeki polis terörü son bulsun.
- * Görüş mekanları fiziki olarak yeterli hale getirilsin.

* Gıdaların kullanılmaz hale getirilmesi uygulamalarına son verilsin.

* İnsanlık onuruna aykırı arama yöntemlerine son verilsin.

* Sevkler sırasında devrimci tutsakların karşı karşıya kaldıkları saldırılar son bulsun, işkenceciler yargılsın.

* Sevk araçları her tür sıhhi koşula uygun olsun, sevk araçlarının havalandırma ve ısıtılması yeterli düzeyde bulunsun.

* İase bedelleri arttırılsın, siyasi tutsakların her tür gıda ve ihtiyaç maddesini dışarıdan almasının önündeki engeller kaldırılmalı.

* Tutuklu ve hükümlülerin banyo, temizlik ve temiz su ihtiyacı karşılsın.

* Her tür yayının cezaevine girişinin önündeki engeller kaldırılmalı.

* Siyasi tutsakların zihinsel üretimlerinin eseri olan ürünlerin sansürlenmesi, gönderilmemesi uygulamalarına son verilsin.

* Mektup ve faksların karalanması uygulamalarına son verilsin.

* Tüm cezaevlerine tutuklu ve hükümlülerin kullanabileceği ankesörlü telefonlar konulsun.

Tüm bu taleplerimiz özgürlük tutkumuzdan koparılamaz. Dolayısıyla tüm sorunlarımız "zindanlar yıkılsın, tutsaklara özgürlük" şiarıyla birlikte alınmalı, mücadele bu temelde yürütülmelidir.

Elbette ki bu taleplerimiz kendiliğinden gerçekleşmeyecektir. Siyasi tutsaklar varolan hakları büyük bedeller ödeme pahasına kazanabildiler. Tüm sorunlarda olduğu gibi cezaevlerine dönük taleplerimizin kazanılması da devrimci tutsaklar ile işçi ve emekçilerin birleşik militan mücadelesinden geçmektedir. Gün böyle bir mücadeleyi yükseltmenin günüdür.

Bedel ödeyerek kazandığımız mevzileri, bedel ödeterek koruyacağız!

Hücrelere girmeyecek, direneceğiz!

Yaşasın örgütlü mücadelemiz!

Yaşasın devrim ve sosyalizm!

TKİP Davası tutsakları

Hücre tipinin yaşama geçirilmesi için uzun süredir medya aracılığıyla bir zemin düzleme operasyonu yürütülüyor. Gündemdeki insanlık dışı saldırı toplumun gözünde meşrulaştırılmaya çalışılıyor. Hücre tipinin "oda tipi", "villa tipi" olarak tanımlanmasından mafya artıklarına bizzat devlet kurumlarınca sağlanan silah, uyuşturucu, telefon gibi olanaklar ve bu çetelerin kendi aralarındaki girdikleri çatışmaların devrimci tutsaklara saldırının dayanağı yapılmasına kadar iğrenç ve valana dayalı bir kampanya yürütülüyor. Devrimci tutsaklar her defasında katliamlara, sessiz imhalara maruz kalırken, "devletin cezaevlerine hakim olmadığı"

biçiminden bir propaganda yapılıyor. Tutsakların can bedeli

mücadelelerle kazandıkları en temel insani ve siyasi hakları ise

"cezaevlerini örgütler yönetiyor" yalanına dayanak yapılıyor.

Şimdi bizzat medyanın bu zemin düzleme kampanyasında önemli bir

dayanak olarak kullandığı ve medya ordusuyla sık sık ziyaretlerin

düzenlendiği Kartal F Tipi Cezaevi üzerinden bu kampanyanın nasıl

yalana dayalı ve ikiyüzlüce yapıldığını gösterelim.

Zindanlar ve zindancılığın rolü-1

(Bu metin Kızıl Bayrak'ın 13 Haziran '99 tarihli 58. sayısından itibaren dört bölüm halinde yayınlanmıştır)

Habip GÜL

Sömürücü egemen sınıflar, öncelikle ezilen ve sömürülen sınıfların önderlerine, ezilenlerin özlendirenlere saldırmışlardır. Esas politikaları da bu önderlerin şahsında ezilen ve sömürülenleri teslim almak, köleliği kabullendirmek ve uysal kulları haline getirmek olmuştur. Bunun için Pir Sultan, Şevh Bedrettin gibileri aylarca süren işkence seansları, yıllarca süren zindan zulmüyle teslim alınmak istenmiştir. Egemen sınıflar bükülmez bir iradeyle karşı karşıya olduklarını anladıklarında, bu kez de fiziki imhaya yönelmişlerdir. Bir yolla elde edemediklerini öteki yolla elde etmeye çalışmışlardır. Yani önce teslim alarak onun şahsında bir halkın (sınıfın) gelecek umutlarını yıkmayı, en azından sarsmayı hedeflemişlerdir. Bunu başaramadıkları oranda ise imhaya yönelmişlerdir. Bu da gösteriyor ki, egemen sınıfların işkence, zulüm, zorbalık ve zindancılıkla amaçladıkları, öncelikle ezilenlerin geleceğe dair umutlarını kırmaktır. Önderlerinde simgelenen halkın ezilen ve sömürülenlerin iradesini zulüm ve zorbalıkla kıramadıkları durumlarda ise, bu aynı şeye katletmekle ulaşmaya çalışmışlardır.

Tarih, zindan direnişleriyle de efsaneleşmiş sayısız kahramanın varlığına tanıklık eder

Tarih, zindan direnişleriyle de efsaneleşmiş sayısız kahramanın varlığına tanıklık eder. Pir Sultanlar, Şeyh Bedrettinler ve daha binlercesi zorbalığa karşı çıktıkları için zindanlarda zulmün en katmerlisine maruz kalmışlardır. "Can için yalvarmam zalim!" diyenler efsaneleşmiş, anıları kuşaktan kuşağa, bugüne kadar gelmiştir.

Sömürücü egemen sınıflar, öncelikle ezilen ve sömürülen sınıfların önderlerine, ezilenlerin özlendirenlere saldırmışlardır. Esas politikaları da bu önderlerin şahsında ezilen ve sömürülenleri teslim almak, köleliği kabullendirmek ve uysal kulları haline getirmek olmuştur. Bunun için Pir Sultan, Şeyh Bedrettin gibileri aylarca süren işkence seansları, yıllarca süren zindan zulmüyle teslim alınmak istenmiştir. Egemen sınıflar bükülmez bir iradeyle karşı karşıya olduklarını anladıklarında, bu kez de fiziki imhaya yönelmişlerdir. Bir yolla elde edemediklerini öteki yolla elde etmeye çalışmışlardır. Yani önce teslim alarak onun şahsında bir halkın (sınıfın) gelecek umutlarını yıkmayı, en azından sarsmayı hedeflemişlerdir. Bunu başaramadıkları oranda ise imhaya yönelmişlerdir. Bu da gösteriyor ki, egemen sınıfların işkence, zulüm, zorbalık ve zindancılıkla amaçladıkları, öncelikle ezilenlerin geleceğe dair umutlarını kırmaktır. Önderlerinde simgelenen halkın ezilen ve sömürülenlerin iradesini zulüm ve zorbalıkla kıramadıkları durumlarda ise, bu aynı şeye katletmekle ulaşmaya çalışmışlardır.

İbrahimler, Denizler, Mahirler işkencede, zindanda ve mücadelenin en sıcak siperlerinde teslim alınamadıkları için katledildiler. Ölümeleri yaşamlarından daha büyük etki yarattı. İsimleri çocuklara verildi. Ellerindeki bayrağın yere düşürülmeyeceğine dair andlar içildi, yeminler edildi. Direnişleriyle bir dönemi kapatıp yeni bir dönemi açtılar.

Ama korkaklar, dökeler, yığınlar da çıktı. Böyleleri ise sömürücülere kuvvet verdi. Cesaretlerini artırdı. Böyleleri her daim ezilen, sömürülen sınıfların nefretini gördüler. Halklar tarafından lanetle anıldılar. Egemenler ise böylelerini kullanıp emellerine ulaştıktan sonra, onları paçavra gibi bir kenara attılar.

12 Eylül ve zindancılık

Sermaye sınıfı 12 Eylül darbesiyle, yükselen sınıf ve kitle hareketinin önünü kesmeyi, yükselen kitle hareketinin dumura uğrattığı devlet otoritesini yeniden sağlamayı ve yığınları fiziki, moral ve psikolojik olarak teslim alıp sömürü cennetini güvenceye almayı amaçladı. Kuşkusuz darbe aynı zamanda sermaye sınıfı için de bir riskti. Bu saldırı ters tepebilir, devrimci kitle hareketi düzene yönelerek onun temellerinden sarsılmasına da yol açabilirdi. Ne yazık ki böyle olmadı. 12 Eylül generallerinden Kenan Evren bile; "Biz 12 Eylül'ü planlarken karşımızda büyük bir direniş ve ayaklanma bekliyorduk. Bunu göze alarak giriştik. Ama umduğumuzdan çok daha kolay oldu. Hiçbir direnişle karşılaşmadık" diyordu.

Ucretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://irantey.org>
Bu gerçeklik aslında generallerin başarısızlığı değil,

devrimci hareketin sınıf ve kitle hareketini iktidar perspektifiyle savaştırma yeteneğinden yoksunluğunu gösteriyor. Devrimci hareket için bu kolay yenilgi, düzen için ise bu kolay başarı, yaşamın her alanında sonuçlarını var edecekti. Zindanlardaki vahşet, yiğitçe direniş örnekleri ve utanç verici teslimiyetler... 12 Eylül zindancılığının kaba sonuçlarını böyle özetlemek mümkündür.

Daha 12 Eylül sabahı devrimci hareket düşman saldırısı karşısında siyasal, psikolojik ve moral yenilgi almıştı. İdeolojik ve örgütsel tasfiye ise bunu izleyecekti. Tahribatin bu kadar ağır olmasının en önemli nedeni ise, savaşmadan alınan bir yenilgi olmasıydı. Düşman sokakta sağladığı moral üstünlükle zindanlara saldırıyor ve zindanlara doldurduğu binlerce insanın tüm hücrelerine bir daha çıkmamacasına teslimiyeti işlemeye çalışıyordu.

Kuşkusuz bu sermaye sınıfının evrensel planda deneyip sinayarak dünden bugüne taşıdığı bir politika. Türkiye burjuvazisi sadece bu politikanın deneyimlerinden yararlanıyor ve kendi alanındaki özgün koşullarda uyguluyordu. Örneğin Saygon, Çin, Angola, Vietnam, Almanya, Fransa, İngiltere, ABD, kısacası sömürenlerin egemen olduğu tüm ülkelerde aynı politikanın uygulandığını görürsünüz.

Faşist generaller zindanlara doldurdukları devrimciler şahsında işçi sınıfı ve emekçileri sindirip teslim almayı amaçlıyordu. Zindandakini hiç aratmayacak bir zulüm ve zorbalık dışarda da sürdürülüyordu. Bütün bir memleket zindana çevrilmişti. Aslında bu bir bakıma savaşız yenilginin, yani peşin teslimiyetin kaçınılmaz bir sonucu. Devrimci hareketin bugüne dek toparlanamamasının, kitle hareketinin bu kadar sancılı olmasının nedenlerinden biri de işte bu savaşız yenilgidir. Çünkü bu tip yenilgiler çok şeyi ezip geçer. Zindanlarda yer yer gösterilen kahramanlıklar, saygın direnişler ise yenilginin sonuçlarını telafi etmeye yetememiştir. Çünkü saldırı ve yol açtığı tahribat çok geniş boyutludur.

Bütün deneyimler göstermiştir ki, savaşarak yenilen ama teslim alınamayan bir öncülük geçici bir yenilgiden sonra hızla kendini toparlamış ve daha güçlü bir çıkış yapabilmıştır. Eğer 1886'da 8 saatlik işgünü için sermaye sınıfı ile çarpışan ve direnişi kanla bastırılan Şikago proletaryasının öncülerinden Albert Parsons, Adolph Fischer, George Engel, August Spies, Lois Ling idam sehpasına götürüldüklerinde, sınıf düşmanlarının yüzüne, "öyle bir zaman gelecek ki, bizim suskunluğumuz bugün sizin ipe çektiğiniz seslerden daha güçlü olacaktır" diye bağırmanın olsalardı, belki de dünya proletaryası 1 Mayıs'ı kavga günü olarak kutlama ve yaşama şansını yaşayamayacaktı. İşkencede ser verip sır vermeyen İbrahim Kaypakaya, darağacında düşmanın yüzüne tükürerek "ben şerefimle bir kere ölüyorum, siz şerefsizliğinizle her gün öleceksiniz" diyen Denizler, Kızılder'e düşmanın teslim olun çağlarına "biz buraya dönmeye değil, ölmeye geldik" diye haykıran Mahirler ve düşmanı işkencehane ve zindanlar gibi inlerinde teslim alan onlarca devrimcinin yarattığı değerlerdir bugün düşmana meydan okumamıza ilham olan. Bedenini yakarken "ateşi söndüren haindir" diye haykıran dörtlerin (Ferhat Kutay, Necmi Öner, Eşref

Zindanların tarihi sınıfların tarihi ile başlamıştır. Zindancılık da bir o kadar köklü bir politika olmuştur. Bu sömürücü sınıfların egemen olduğu tüm toplumlar için böyledir. Her toplumda toplumsal muhalefetin örgütlülük ve mücadele düzeyine göre dozu ve yöntemleri değişen ve çok değişik biçimler alabilen işkence, baskı ve zulüm politikalarının yanısıra zindanlar ve zindancılık da egemen sınıfın döneme uygun işlevsel kıldığı bir politika olmuştur.

Zindan ve zindancılığın toplumlar tarihi boyunca egemen sömürücü sınıfların (bugün sermaye sınıfının) elinde vazgeçilmez bir araç olması, ne salt bu sınıfların sadistliğinden, ne de zevklerinin farklı olmasındandır. Bu tümüyle sınıflar arası mücadelenin ortaya çıkardığı bir olgu, bilinçli uygulama kazandırılan bir sınıf politikasıdır. Ve tüm zulüm ve şiddet yöntemleri ve araçları içinde zindancılık egemenlerce ezilen sınıflara karşı kullanılagelen en etkili araçlardan biri olmuştur.

Anyık, Mahmut Zengin) yarattığı gelenektir bugün Revşenler'i, Zilalar'ı yaratan.

Direnışı de ihaneti de, ideolojik-siyasal kimlikten ve koşullardan bağımsız düşünemeyiz

12 Eylül zindanları ve zindancılığı üzerine çok şey yazılmış bulunuyor. Belki bir o kadarı da henüz yazılmadı ya da kaybolup gitti. 12 Eylül zindancılığı tarihte kapkara bir bir sayfa olarak kalacaktır. İzleri kolay kolay silinmeyecektir. Tıpkı Hitler'in toplama kampları ve gaz odaları gibi. Ve bunun hesabı bu aşağılık sınıftan mutlaka sorulacaktır.

12 Eylül zindanlarında günlük yaşamın her anına sindirilen zulüm, yalnızca tüm insani özelliklerinden son damlasına kadar arındırılanların uygulayabileceği bir şeydir. Doğrusu bir günlük yaşama bu kadar zulmü sığdırabilmek de bir yetenek meselesidir. Ama sözkonusu olan umudu teslim almak olunca, düşmanın ne kadar zalim ve bir o kadar da deneyimli olduğunu hepimiz yakından biliyoruz. Diyarbakır zindanlarındaki inanılmaz barbarlığı anlatan “Dörtlerin Gecesi” kitabına önsöz yazan Selim Çürükkaya Diyarbakır'daki genel tabloyu şöyle değerlendiriyor:

“Bu teslimiyet, hiçbir zaman düşünce ve inançta bir teslimiyet değildi. Düşüncede herkes teslimiyetin kötü olduğunu biliyor ve pratikte de içine düştüğü durumu lanetliyordu. Bu durumu, fiziki teslimiyeti, düşüncelerde direniş olarak değerlendirmek gerekir. Durum elbette bir çelişkiydi. Zaten sonunda ya düşüncede teslimiyeti savunacak ya da fiziki teslimiyete son vereceklerdi. PKK'liler dışında diğer gruplar hem düşüncede hem davranışta teslim olduklarından direnemediler. Ama PKK'liler düşüncede teslimiyeti kabullenmedikleri için direndiler.”

Çürükkaya'nın buradaki inkarcılığı (çünkü Diyarbakır zindanında da değişik örgütlere mensup birçok devrimcinin yiğitçe direndiği biliniyor) bir yana, bilimi ve bilimsel analizleri de tersyüz ediyor. Kendi deyimiyle “düşüncede teslim olmayan” biri de kendisi olsa gerek (ki bu, düşkünleşmiş bir halde şimdi kendini düşmanın hizmetine sunmuş olmasından bellidir).

Eğer direnmenin de teslimiyetin de bir sınıfsal-ideolojik mantığı varsa, devrimciler ya düşünceleriyle vardır ve direnme gücünü bu düşünce ve inançlarından alırlar. Ya da teslimiyeti ve diz çöküşü düşünce ve inançlarına ihanet ederek yaşarlar. Peki teslim olup da sonradan direnişi seçenler, ya da direnişi seçip de sonradan teslimiyetin dipsiz kuyusuna yuvarlananların durumu, yukarıda ifade ettiğimiz genel doğruyu boşa çıkartır mı? Kesinlikle hayır! Tam tersine güçlendirir. Çünkü direnişi de, ihaneti de ideolojik-siyasal kimlikten, süreçlerden ve koşullardan bağımsız düşünemeyiz. Çünkü zulüm teslimiyeti yarattığı gibi başkaldırını da yaratır.

Örneğin sınıfların veya halkların tarihine bakın, zulüm köleleştiriyor. Ama aynı zulüm sistemleri, halkların yaşamında ölümü de sıradanlaştırıyor. Ölümün sıradanlaşarak kanıksadığı veya başka bir ifadeyle ölümle yaşam arasındaki çizginin silikleştiği dönem ve koşullar, aynı hız ve dozda direniş ve başkaldırını da yaratan bir zemine dönüşüyor. Kuşkusuz bu tümüyle kendiliğinden bir süreç değildir. Sürece bilinç ögesini katan ve umudu sürekli canlı tutan etkenler vardır. Diyarbakır zindanında ölümle yaşam arasındaki çizginin silikleştiği bir aşamada teslimiyeti tersine çeviren ve umudu yeşertenler de birçok yiğit direnişçinin yanı sıra Mazlum Doğan'dır, Dörtler'dir. Örneğin Saygon zindanlarını konu alan romanlara bakıyoruz. Teslim olmuş binlerce tutsak arasında direnen ya da direnişi başlatan birkaç tutsaktır. Bunların yarattığı etki ve feda ruhu birçok bireyi de harekete geçirebiliyor. Yine Gine'deki

toplama kamplarında durum aynıdır. Türkiye'de de birçok zindanda durum böyledir. Tek tip elbiseye, askerleştirmeye, kimliksizleştirip kişiliksizleştirmeye ilk başta bireyler, kimi grup ve örgütler şahsında direniş başlatılmış, ağır bedeller ödenmiş ve giderek direnişin kitleselleşmesi sağlanmıştır.

Tarihte öyle süreçler vardır ki, koca bir geleceği belirler. Kazanılsın ya da kaybedilsin, bu böyledir. Büyük Ekim Devrimi'nin bütün bir yüzyıla damgasını vuran geleneğinden söz etmeye gerek bile yok. Örneğin, Paris Komünü yenildi, ama yepyeni bir dünyanın canlı bir nüvesi olarak işçi sınıfı ve emekçi halkların bilinçlerine kazındı. Dönüp 12 Eylül'e bakalım. Sermaye devleti 12 Eylül'de sancısız bir zafer kazanmıştı, ama bu kadarla yetinmiyordu. Çünkü esas zafer zindanlara doldurduğu devrimcileri teslim almak ve kimliksizleştirmek olacaktı. Bu sadece Türkiye burjuvazisinin tarihsel barbarlığından kaynaklı bir emel değildir. Bu emelin arkasında gayet açık bir sınıf bilinci vardır. Ancak devrimciler teslim alınarak işçi sınıfı ve emekçi halkların umudu zindanlara gömülebilirdi.

Zindanlar sınıf savaşımının bir alanıdır; zindan direnişleri siyasal süreçlerden koparılamaz, cezaevlerine ilişkin taleplerle sınırlanıp dört duvar arasına sıkıştırılamaz

Arabaşlıkta ifade ettiğimiz bu gerçekliği kavrayamayanlar, dönüp düşmanın zindan politikasına bakmalıdırlar. Sadece '80 sonrasına bakarsak, İstiklal marşı, yemek duası, askeri yürüyüş, komutanım dedirtmek, sayımda tek sıra oluşturmak, tek tip elbise giydirmek, itirafçılaştırmak, hücrelere atmak, tecrit etmek vb. daha binlerce kişiliksizleştirme ve teslim alma yöntemi sayılabilir. E tipi, K tipi, Buca ve Sağmacılar gibi özel inşa edilmiş cezaevleri... Bütün bunlar teslim almanın ve kişiliksizleştirmenin araçlarıdır. Zindanlara ilişkin bunca zulüm politikaları ve devasa yatırımlar tabii ki birkaç bin tutsak üzerinden işçi sınıfı ve emekçi halkların devrime ve sosyalizme olan inancını ve gelecek umudunu teslim alma çabasıdır. Aynı şekilde devrimci ve komünistlerin de her alanda olduğu gibi zindanlardaki duruşları, yaşamları ve politikaları zindanın dar alanını aşan bir mahiyette olmalıdır. Bu, zindanlardaki taleplerin elde edilmesi için de böyledir. Bu bağlamdan kopartılan hak kazanımları gerçek bir tuzak işlevi görür. Çünkü kazanılan haklar ve mevziler bireyselleşmeyi, rehaveti, dolayısıyla zindan duvarları arasına sıkıştırılmış bir yaşamı, duygu ve düşüncüyü üretir. Bu umutsuzluğun, tükenişin ve çürümenin zemini dir.

Çoğunlukla zindanların bir okul olduğu söylenir. Evet sınıf ve iktidar bilincinin yönlendirici olduğu her mevzi devrimci için bir okuldur. Zindan da, işkence tezgahı da, bir atölye veya bir fabrika da böyledir. Bu perspektif yitirildiği ölçüde ise, yaşamın kendisi zaten tüketici ve çürütücüdür. Koşulların zorluğu ya da rahatlığı, sadece bu tükeniş sürecinin kısıp uzamasına yol açar, ama sonucu değiştirmez. Eğer zindanlar gerçekten her koşulda bir okul işlevi görseydi, kimsenin kuşkusuna olmasın, sermaye devleti devrime bu şans vermemek için zindanları ortadan kaldırırdı.

Örneğin Devrimci Yol, Kurtuluş, TDKP gibi, onbinlerce insanı peşinden sürükleyen örgütlerin kendilerini nerede tükettiler zannediliyor? Önce önderlikleri şahsında 12 Eylül işkencehanelerinde teslim alındılar. Ardından uzun zindan yılları düzenle uyumlu, barışık kişilikler yarattı. 1987 ve '91'deki şartlı tahliye, binlerce keskin devrimciyi düzene uyumlu birer tüccar yapmayı başardı. Bu başarının ön hazırlığı zindanlar ve zindan yaşamıydı. Eğer bugün her barda, kahvede, büfede, bakkalda, markette ya da devlet dairelerinde karşınıza eski devrimciler çıkıyorsa, bu bir bakıma da sermaye devletinin zindan

politikasındaki başarısının sonucudur. Diğer yönüyle, 12 Eylül zindan politikasına karşı savunmacı politikalarının yarattığı uzlaşmacı ve düzene uyumlu kişiliktir.

Zindanda savunmacı ve ortayolcu politika uzlaşmacı kişilik yaratır!

Aslında bu kural sınıf mücadelesinin tüm alanları için geçerlidir. Ancak zindanları tüm alanlardan farklı kılan birçok yönü vardır. Tutsaklık 24 saat düşmanla sıcak temas ve bir biçimde ilişki içinde olmayı zorunlu hale getiriyor. En sıradan insani ihtiyaçların her biri düşmanın elinde sana karşı birer silaha, yaptırım aracına dönüşebiliyor. İşkenceciler en insani isteği sana karşı büyük bir silaha dönüştürerek “konuşursan olur” diyebiliyorlar. Zindanlar da bu aynı mantığın ürünüdür.

Belki bugün '80'li yıllardaki gibi kendisini kaba bir şekilde dayatmasa da, yaşamın her anında ve her alanında hissettiriyor. Seni uzlaşma noktasına çekmeye ve bulunduğu yerde sürekli savunma pozisyonunda tutmaya çalışıyor. Çünkü düşman savunma ruh halinin bir adım gerisinin uzlaşma, dolayısıyla teslimiyet olduğunun bilincindedir. Düşmanla böylesi bir sıcak temas ve aynı ölçüde düşmanın sürekli olarak çok yönlü baskısının en önemli amaçlarından biri de, tutsaklarda, “burası cezaevidir”, “bazı kurallara uymak zorunludur”, “herşey karşılıklıdır”, “bazı haklardan yararlanmak istiyorsan bazı kurallara da uymak zorundasın” gibi bir anlayış geliştirmektir. Bu anlayış oldukça tehlikelidir. En başta düşmanın kurallarını, dolayısıyla kendisini meşru görmektir. Bu, tutsağın hak alma ve insanca yaşama bilincini körelterek sürekli bir iç hesaplaşmaya iter. Oysa herşeyden önce devrimci tutsağa gerekli olan düşman kavramının anlamını bilince çıkartmak ve ona uygun bir konumlanma sağlamaktır. Direniş de teslimiyet de ölçütünü burada alır.

Eğer bu noktada sağlam bir duruş yoksa, “şunu isteyeceğim ama burası cezaevidir, şunun için eylem yapılmaz çünkü biz düşmanın elindeyiz” gibi onlarca iç çelişki birbirini kovalar. Ve en sonunda herşeyin “makul” ve “mantıklı”sını aramaya, düşünmeye ve talep etmeye başlar. Bu “makul” ve “mantıklı”lığın ölçütü, düşmanın koyduğu kurallar ve koşullar olduğu oranda ise, insanları birçok yönüyle sınırlayarak savunmacı ve ortayolcu bir çizgiye sürükler. Bunun kendisi de uzlaşmacı kişilik yaratır. Örneğin '80 sonrası tek tip elbise dayatmasına karşı “altını mı giysek, üstünü mü?”, ya da aramalarda üst soyma (elbise çıkartma) dayatmasına “düğmelerimizi açmakla yetinsek mi, hiç açmasak mı?”, düşmanın ayakkabı araması dayatmasına karşı “terlik giyme”yi ara formül olarak önerenlere kadar daha birçok uzlaşmacı eğilimden bahsetmek mümkündür. Düşmanın zindanlarda her zamanki taktiğidir; en üst noktadan sana dayatır, kabul ettiremediği oranda ise seni ara formüllere zorlar.

Oysa zaten dayattığı şeyin kendisi meşru değildir. Meşru olmayan bir dayatmanın ara formülünü biz bulmak zorunda değiliz. Bizim yapacağımız şey bellidir; tüm dayatmalara karşı kararlı bir tutum takınmak, eğer ara formül arayışı gerekiyorsa onu da düşmana bırakmak. Biz, bize göre makul ve mantıklı olan haklar için direniş yapar ve dayatırız. Eğer bizim talebimiz meşruysa, ötesi, düşmanın nasıl karşılayacağı hiç önemli değildir. Pekala bizim direnişimiz düşmanın saldırısını (fiziki) kırmaya, taleplerimizi koparıp almaya yetmeyebilir. Bu ayrı bir taktik politika konusudur. Ama düşmanın dayatması, saldırısı taleplerimizin mantıklı olmadığının göstergesi olamaz. Unutulmamalıdır ki, doğru bir taktik politika ve güçlü bir direnişin dize getiremeyeceği düşman yoktur!

(Devam edecek...)

Kürt sorununda son gelişmeler/8

Kürt sorununun niteliği, kapsamı ve devrimci çözüm

(Bu metin 11-12 Eylül '99 tarihlerinde verilmiş bir konferansın kayıtlarından oluşmaktadır.)

H. Fırat

Çok daha kritik bir nokta var ki, ezilen ulus milliyetçisi olarak Abdullah Öcalan gibileri, bunu hep özenle görmezlikten gelmişlerdir. Marksizm'in ulusal soruna ilişkin programı, hiç de yalnızca ezilen ulusun kendi kaderini tayin hakkından oluşmaz. Bunu tamamlayan, daha doğrusu, bununla ayrılmaz biçimde bağlı olan bir öteki temel ilke ise; aynı devletin bünyesi içindeki tüm uluslardan işçilerin her açıdan ve her düzeyde ortak örgütlenmesi ve birlikte mücadelesini savunmaktır. Bir başka ifadeyle, milliyet ayrımı gözetmeksizin işçi sınıfının birliği ve ortak örgütlenmesi konusunda tavizsiz olmalıdır. Buradaki başarı ölçüsündedir ki, ezen ve ezilen ulusun gelecekteki eşitliğe dayalı özgür ve gönüllü birliğinin de temelleri atılmış, böylece bu birlik güvenceye alınmış olur. Bugün Marksizm'i "ayrılıkçılık" yaratmakla itham edenler, geçmişte de onun ulusal soruna ilişkin devrimci programının birliğini görmezlikten gelerek, böylece kendi "ayrılıkçılık"larını mazur göstermeye çalışıyorlardı. Dün de Marksizm'i çarpıtıyorlardı, bugün de. Dün ezilen ulus milliyetçisi olarak yaptıklarını, bugün ezen ulus burjuvazisine teslim olarak yapıyorlar. Dün proletaryanın ortak sınıf davasına sırtlarını dönenler, bugün bir bütün olarak Kürt ve Türk halklarının kurtuluş davasından kopuyorlar.

Ele alacağımız üçüncü temel konu, Kürt sorununun niteliği, kapsamı ve devrimci çözümü üzerine olacaktı. Kürt sorunu, bizim bir siyasal hareket olarak, yıllardır tartışıp değerlendirdiğimiz bir konu. Bu sorunun tarihsel temeli, toplumsal-siyasal anlamı, devrimci çözümü -tüm bunlar, Kürt sorununa ilişkin temel değerlendirmelerimizde yeterli açıklıkta var.

Buna rağmen bu sorun üzerine bir tartışma kısaca da olsa yeniden gerekiyorsa, bu tam da, İmralı savunmalarında ortaya konulan ve PKK'nın da tamamen benimsemiş bulunduğu

yeni inkarcı platformdan dolayıdır. İmralı savunmalarında, artık çok net bir biçimde, Kürt sorunu siyasal bir sorun değildir, deniliyor.

Her ulusal sorun temelde bir siyasal sorundur

Kürt sorunu siyasal bir sorun değildir demek, aşağı yukarı Kürtler ezilen bir ulus değildir demekle aynı anlama gelir. Gerçekte ise her ulusal sorun, temelde bir siyasal sorundur. Azınlıklar sorunu, azınlık milliyetler sorunu bu daha çok bir dil ve kültürel haklar sorunudur. Bunlar belli bir etnik kökenden gelen, kendine özgü kültürleri olan, ama bünyesinde bulundukları ülke toplamına serpilmiş bir azınlık nüfustur. Belli bir egemen ulusun bünyesine serpilmiş bulunan ve baskı altında tutulan çeşitli azınlık milliyetler sözkonusu olduğu zaman, sorun esas olarak dil ve kültürleri üzerindeki baskının kalkmasıdır. Kendi dillerinin ve kültürlerinin özgürce kullanılması ve geliştirilmesi için gerekli demokratik koşulların yaratılmasıdır.

Ama sözkonusu olan ezilen bir ulus ise, bu durumda sorun tümüyle farklıdır, bu tümüyle bir siyasal sorundur. Yapısı gereği ulus, tarihsel ve siyasal bir kategoridir. Ve ulusal hak eşitsizliğinin bulunduğu, ulusların ezen ve ezilen konumunda oldukları durumda ve yerde, eşitsiz konumda tutulan ulusun özgürlük ve eşitlik istemi tümüyle meşru bir siyasal istemdir. Bu bir nesnel durumdur, öznel tercih sorunu değil. Ezilen konumdaki ulusların, doğal bir biçimde, eşit olma, özgür olma, kendi kaderini tayin etme hakları vardır. Eğer arzu ediyorlarsa ayrılma, ayrı bir bağımsız devlet olarak var olma hakları vardır. Kimse bu hakları yok sayamaz, herhangi bir ulusu bundan men edemez. Ezilen bir ulusun özgür koşullara ulaştığında bu hakkı ayrılma doğrultusunda kullanıp kullanmaması ya da bunun ezen ve ezilen ulusların emekçilerinin çıkarına olup olmadığı, tümüyle ayrı bir sorundur. Ama bunlar ezilen ve baskı altında tutulan ulusların nesnel demokratik haklarıdır, öznel tanımlamalar ya da tercihlerle ortadan kaldırılamazlar.

Kürdistan olarak anılan, toprak bütünlüğü olan bir tarihsel coğrafya var. Bunun üzerinde kendine özgü bir dili ve kültürü olan bir etnik toplum tarihin eski zamanlarından beri yaşıyor. Bu toplumun tarihten gelen kendine özgü bir manevi-kültürel sekillenmesi var. Modern dönemde bu toplum bir uluslaşma süreci yaşamış.

Ulusal varlığını ve bunun ifadesi olan özgürlük istemini, egemen ulusal bünyeye karşı sayısız isyan hareketiyle sık sık ayrıca da ortaya koyup duyurmuş. O zaman bu ulusun kendi kaderini özgürce, dilediğince tayin etme hakkı neden olmasın ki? Bu, bireylerin, partilerin, ya da egemen ve baskıcı konumdaki güçlerin keyfine, tercihine, ya da feragatine kalmış öznel bir sorun değil ki.

Her ulus gibi Kürt ulusunun da bu hakkı vardır, bu onun için en meşru ve doğal haktır. Bu hakkı ayrılma doğrultusunda kullanıp kullanmaması, Marksizm'in hep vurguladığı gibi, tümüyle ayrı ve somut bir tarihi sorundur. Bir hakkı kullanmak demek, bu hakkı birlikte yaşamak doğrultusunda da kullanabilmek anlamına gelir. Ulusların kendi kaderini tayin hakkı, yalnızca özgür bir seçim hakkıdır, her iki yönde de kullanılabilir. Ve bu özgürlük tanındığı ölçüde, halkların özgürce birlikte yaşama arzusunu ve tercihini güçlendirir yalnızca. Bastırıldığı, zorla ortadan kaldırıldığı ölçüde ise, ulusları böler, ulusal güvensizlik ve kopma, hatta kin ve husumet zemini haline gelir. Ezilen ulus milliyetçiliğini besleyerek, ayrılma arzusunu güçlendirir.

Marksizm'in ilkeleri ayrılığa değil özgür ve gönüllü birliğe götürür

Düne kadar ezilen bir ulusun milliyetçisi olarak ulusal dava güden Abdullah Öcalan'nın bugün tutup İmralı'da ulusların kendi kaderini tayin hakkı ilkesine ilişkin olarak söyledikleri, tepeden tırnağa bir samimiyetsizlik örneği ve ifadesidir. Kendisi cahil kabul edilemeyeceğine göre, burada çok bilinçli, insafına sığındıklarına şirin görünmeyi amaçlayan kaba bir çarpıtma var demektir.

İmralı savunmasında, '70'lerdeki ideolojik ortamın ağırlığı altında Marksizmin bu ilkesi bizi ayrılıkçılığa götürdü, deniliyor. Bu tümüyle temelsiz bir iddiadır, tepeden tırnağa gerçeğin çarpıtılıp tersyüz edilmesidir. Marksizm, ulusların kendi kaderlerini tayin hakkını, tam da ezen ulusla ezilen ulusun emekçilerinin sınıfsal birliğini, tam da ulusların eşitliğe dayalı özgür ve gönüllü birliğini sağlayabilmek amacı çerçevesinde savunur. Ezilen ulusa güven vermek, tarihten gelen güvensizliği gidermek, böylece birlikte mücadele edip, birlikte kurtuluşa ulaşip, yeni toplumu birlikte inşa etmeyi gerçekleştirebilmek için, bunu başarabilmek için, Marksizm bu ilkeyi savunur. Komünistlerin bu

ilkeden amaçladığı temel politik sonuç tam da budur.

Marksizm'in ulusal hakları mutlaklaştırmaması, tersine sosyalizmin ve dünya devrim sürecinin genel çıkarlarına tabi kılması, bu çıkarlara zarar veren durumlarda gerektiğinde şu veya bu ulusal hakkın kullanılma tarzına karşı çıkması da bunu gösterir. Emperyalist savaş makinası NATO'dan sözde ulusal özgürlük ve kurtuluş bekleyen Kosovalıların düştüğü utanç verici duruma karşı aldığımız açık ve net tutum, anlatmak istediğim durumun çok yeni bir örneğidir.

Tarihsel uygulamaya baktığımız zaman, marksistlerin hiçbir zaman bu hakkın ayrılık doğrultusunda kullanılmasından yana olmadıklarını görürüz. Bütün öteki koşullar eşit olmak kaydıyla, marksistler her zaman ve her yerde özgür ve gönüllü birlikten yana olmuşlardır. Nedir bütün öteki koşullar? Ulusların eşitliğini ifade eden tüm öteki koşullar nelerse, onların tümü. Uluslar arasındaki eşitsizliği giderdiniz mi, ezileni özgür ve eşit kıldınız mı, geriye ulusların ayrılması için fazla bir neden de kalmaz. Bu durumda ayrılık hiçbir biçimde bu ulusların işçilerinin ve emekçilerinin çıkarına da olmaz. Bunu ancak kendi gerici sınıf çıkarları ve amaçları çerçevesinde ezilen ulus burjuvazisi kışkırtma yoluna gider.

Ekim Devrimi'nden sonra, bakıyoruz, Polonya ve Finlandiya ayrılıyor. Neden peki? Çünkü halk kitlelerine bu ulusların kendi gerici burjuvazileri egemen de ondan. Burjuvazi kitlelere hakim olduğu için, onların ulusal duygularına kendi gerici sınıf çıkarlarına uygun düşen bir yön vermeyi başardığı için tutup ayrılıyor. Ayrıldıkları zaman da Sovyet iktidarı bu tercihe saygı duyuyor, devrimin o günkü çıkarlarının bu tercihe saygı duymaktan geçtiğini düşünüyor. Nitekim bu sayededir ki, kısa zamanda Fin emekçileri, kentlerin sanayi işçileri, kendi burjuvazilerinden kopmayı başararak, Sovyet devrimi yolunu tutabiliyorlar. Sonuç bu devrimin bastırılması olsa bile, Bolşeviklerin ayrılma karşısındaki saygılı tutumunun, bu devrimin patlak vermesini kolaylaştırdığına kuşku yok.

Ama öteki birçok bölgede, ezilen ulusların işçi ve emekçileri, Sovyetler yoluyla duruma egemen oldukları içindir ki, kendi gerici milliyetçi burjuvazilerinin girişimlerini boşa çıkardılar, ayrılma yolunu tutmadılar. Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği içerisinde eşit uluslar olarak kalma yoluna gittiler. Sovyetler Birliği'nde, sonraki onyıllarda yaşanan dejenerasyon ve kapitalist restorasyon süreçlerine rağmen, ulusların eşitliği ve özgürlüğü doğrultusunda sosyalizm sayesinde atılmış tarihsel adımların muazzam önemde olduğunu, yakın dönemin tarihsel olayları somut olarak gösterdi. '90'lı yılların başında Sovyetler Birliği dağılınca, yer yer yaşanan bazı acılı olaylara rağmen, cumhuriyetler büyük ölçüde sancısız bir biçimde ayrıldılar.

Bu doğaldı da. Zira her bir cumhuriyetin sınırları belli, kendi bir idari yapılanması var, sosyalizm sayesinde gelişip serpilme olanağı bulmuş dili ve kendine özgü kültürü var. Bu önkoşullar sayesindedir ki, her bir cumhuriyet büyük ölçüde sancısızca ayrıldı ve bir anda ayrı

birer devlet oldu. Yer yer, milliyetlerin içiçe geçtiği, fazla karıştığı, sosyalizm öncesi dönemde de birbirleriyle husumetli olan yerlerde, bazı problemler çıktı. Örneğin Ermenistan ile Azerbaycan arasında Karadağ üzerinden sorunlar yaşandı. Moldavya'da başka bazı sorunlar çıktı. Ama ayrılan cumhuriyetlerden hiçbirisi için yeni sınırlar çizilmedi, bu cumhuriyetlerin herbirinin sınırları sosyalizm sayesinde zaten belirlenmiş ve güvenceye alınmıştı. Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'nin gerçek bir cumhuriyetler birliği olduğu, bu olaylarla somut olarak da görüldü. Bunun temelsiz olmadığı, ayrılmaların büyük ölçüde sancısız yaşanması sayesinde görülebildi.

Düşünün ki 30-40 yıla yayılan bozulma, dejenerasyon ve kapitalist restorasyon süreçlerine rağmen bu böyle olabildi. Bu olgu, Ekim Devrimi'nin ve sosyalizmin ulusal soruna getirdiği köklü çözüme somut ve etkileyici bir göstergedir. Ve sonradan birer bağımsız cumhuriyet olarak ayrılan bu ulusların bir kısmı, ki bu gerçeği sık sık hatırlatıyorum, Ekim Devrimi gerçekleştiğinde, ulus olmak bir yana, henüz yalnızca ilkel feodal kabile toplumlardıydılar. Özellikle Asya için, şimdi "Türki Cumhuriyetler" diye sözü çok edilen cumhuriyetler için söylüyorum bunu. Bugün gerici burjuvazi tarafından yönetilen ve emperyalizmin boyunduruğu altına girmiş bu ülkelerde buna rağmen Lenin heykellerinin hala durabilmesini, tarihe karşı buradan gelen bir vefa borcundan ayrı düşünmek mümkün mü?

Tüm bir tarihsel deneyimin de gösterip kanıtladığı gibi, bilimsel sosyalizmin ulusal soruna ilişkin programı, eşitlik temelinde ulusları gönüllü bir biçimde birleştirmeyi amaçlar. Komünistler, ulusların kendi kaderini tayin hakkını tam da bunun için savunur. Zira ayrılma hakkını savunduğunuz ölçüde, bu hakkın kullanılacağı özgür koşulların yaratılması için samimiyetle ve kararlılıkla mücadele ettiğiniz ölçüde, böylece gerçekte gönüllü birliğin gerçek ve sağlam koşullarını da yaratmış olursunuz.

Ama Abdullah Öcalan; biz bu konuda '70'li yıllardaki ağır ideolojik ortamın etkisinde kaldık, Marksizm'in tuzağına düştük, tuttuk ulusların kendi kaderini tayin hakkını savunduk, bundan dolayı da ayrılıkçı olduk, diyebiliyor bugün. Burada sözkonusu olan bilgisizlik değil, düpedüz çarpıtmadır, nedamet ruh hali içinde Marksizm'in en kaba bir biçimde çarpıtılmasıdır.

Marksizm'in bu ilkesinin uygulandığı çok uluslu bünyelerde, uluslar gönüllülük temelinde birleştirilmiştir, bunu Ekim Devrimi üzerinden örneklemiş oldum, başka dikkate değer örnekleri de var. Denizaşırı klasik sömürge ulusların durumu bu açıdan tümüyle farklıdır. Bunlar zaten denizaşırı sömürge uluslar, emperyalizme karşı ulusal özgürlük ve bağımsızlık için direniyorlar. Fransa Çin Hindi'nde egemen, Vietnam halkı direniyor ve kuzeyi kurtarıyor. Sonra onun yerine Amerika geçiyor. Amerika'ya karşı direniyor, güneyi kurtarıyor. Portekiz gitmiş Gine'yi, Mozambik'i, bir takım başka denizaşırı ülkeleri işgal etmiş, bu ülke halkları bu sömürge köleliğine başkaldırıyorlar ve özgürlüklerini elde edip kendi ulusal devletlerini kuruyorlar. Denizaşırı sömürgeler bunlar, direniyorlar ve ayrılıyorlar. Bu tümüyle bambaşka bir durum.

Ama tarihten gelen çok uluslu devletlerde, birden fazla ulusu bünyesinde barındıran toplumlarda, devrimler başarı sağladıkları ölçüde, bu ilkenin uygulanması ulusların gönüllü birliğiyle sonuçlanmıştır. Yugoslavya, Çekoslovakya buna birer örnektir. Sovyetler Birliği'nin kendisi zaten klasik bir örnektir. Abdullah Öcalan'ın söylediğinin tam tersine, Marksizm'deki yorumunda ve uygulanmasında, ulusların kendi kaderini tayin hakkı ilkesi ulusları ayırmaz, sağlam temeller üzerinde özgürce ve gönüllüce birleştirir.

Dün milliyetçiler olarak çarpıtıyorlardı, bugün teslimiyetçiler olarak...

Çok daha kritik bir nokta var ki, ezilen ulus milliyetçisi olarak Abdullah Öcalan gibileri, bunu hep özenle görmezlikten gelmişlerdir. Marksizm'in ulusal soruna ilişkin programı, hiç de yalnızca ezilen ulusun kendi kaderini tayin hakkından oluşmaz. Bunu tamamlayan, daha doğrusu, bununla ayrılmaz biçimde bağlı olan bir öteki temel ilke ise; aynı devletin bünyesi içindeki tüm uluslardan işçilerin her açıdan ve her düzeyde ortak örgütlenmesi ve birlikte mücadelesini savunmaktır. Bir başka ifadeyle, milliyet ayrımı gözetmeksizin işçi sınıfının birliği ve ortak örgütlenmesi konusunda tavizsiz olmalıdır. Buradaki başarı ölçüsündedir ki, ezen ve ezilen ulusun gelecekteki eşitliğe dayalı özgür ve gönüllü birliğinin de temelleri atılmış, böylece bu birlik güvenceye alınmış olur.

Bugün Marksizm'i "ayrılıkçılık" yaratmakla itham edenler, geçmişte de onun ulusal soruna ilişkin devrimci programının birliğini görmezlikten gelerek, böylece kendi "ayrılıkçılık"larını mazur göstermeye çalışıyorlardı. Dün de Marksizm'i çarpıtıyorlardı, bugün de. Dün ezilen ulus milliyetçisi olarak yaptıklarını, bugün ezen ulus burjuvazisine teslim olarak yapıyorlar. Dün proletaryanın ortak sınıf davasına sırtlarını dönenler, bugün bir bütün olarak Kürt ve Türk halklarının kurtuluş davasından kopuyorlar.

Dün ezilen bir ulus milliyetçileri olarak; Marksizm bize bu hakkı tanıyor, o halde biz bu hakkı ayrı örgütlenme, ayrı mücadele, ayrı devlet için kullanırız diyen, sizdiniz. Siz bunu söylerken kuşkusuz ulusal açıdan meşru olan bir hakkı kullanıyordunuz. Fakat tam da bu yolla, gerçekte Marksizmin dışına düşüyordunuz. Marksizm'in savunduğu bir demokratik ilkeden belli bir biçimde ve yönde yararlanıyordunuz, ama böylece marksist olmadığınızı da göstermiş oluyordunuz.

Marksizm'in ulusal soruna ilişkin programı bir bütündür. Bu programın merkezinde milliyet ayrımı gözetmeksizin proletaryanın devrimci sınıf birliği vardır. Bu programın bir gereği olarak, ezilen ulusun marksistleri her zaman birlikte yana tavır alırlar. Ezen ulus marksistleri ise çubuğu ezilen ulusun ayrılma hakkından yana bükerekler. Bu, uluslar arasındaki tarihsel güvensizliği gideren, onlar arasındaki özgür ve gönüllü birlik harcını karan bir çabadır.

Bizim bağımsız Kürdistan diye bir sorunumuz yok, hiçbir zaman da olmadı. Ayrılmayı ve ayrı devlet olarak var olmayı savunmak, tarihin şu veya bu zamanda ve biçimde birleştirdiği, içiçe

geçirdiği ulusları ayırmak bizim işimiz olamaz. Tersine, biz birlikten yanayız. Ama uluslar birlikten yana tercih kullandıkları zaman da, pekala birer bağımsız cumhuriyet olabiliyor. Az önce de vurguladım; Sovyetler Birliği bir cumhuriyetler birliğiydi. Yugoslavya, Tito rejiminin tüm dejenerasyonuna rağmen, kendi çapında bir cumhuriyetler birliğiydi; beş cumhuriyeti, iki özerk bölgesi vardı.

Dünün Kürt milliyetçileri bugün Türk şovenizminin tezlerini savunuyorlar

Tüm bu birlik arzumuz ve hedefimize rağmen, biz ulusların kendi kaderini tayin hakkı ilkesine saygılıyız ve bunun gerçekleşmesi için kararlılıkla mücadele ederiz. Siz kalkıp, Kürtler'in kuracağı bir devletin bağımsızlığını bir gün bile sürdürebileceği bir temele sahip olmadıklarını söyleyebilir misiniz? Ama İmralı savunmalarında işte tam da bu söyleniyor:

"Ayrı bir devlet seçeneğinin hem maddi temeli hem de fayda anlamında bir çözüm yolu olmadığı, iddiası olsa bile pratik değerinin en zayıf yol olduğu görülecektir. Hazır bir kuruluş olsa bile (yani Kürtlere hazır bir devlet verilse bile) hiçbir komşu tarafından tanınmayacağı uluslararası alanda da tanınma durumu yoktur. Bunu bir tarafa bırakalım. Bu devletin bağımsız kendini sürdürmesi için bir ekonomiye, dile, toplumsal birliğe, savunmaya ihtiyacı var ki bunu da bir gün sürdürecektir temeli olmadığı kendiliğinden görülecektir."

Bunlar Kürt halkı için söyleniyor. Son 15 yılda kendi tarihinin en büyük uyanışını yaşadığı, düne kadar Ortadoğu'da halklara önderlik ettiği iddia edilen bir halk için söyleniyor. Bu halkın lideri olmak iddiasını taşıyan biri kalkıyor, bir halkı bu denli aşağılayabiliyor.

Bir başka yerde, bu aşağılamada ölçü iyice kaçırılıyor; *"Ayrılmış bir Kürdistan bitmiş, veya bir gücün kuklası, işbirlikçilerinin malikanesi olmaktan öteye gidemeyecek bir Kürdistan'dır."*

Bu neye göre iddia ediliyor? Devrimi tümünden terk edenler elbette artık salt bugünkü gerici statüko içerisinde düşünüyorlar, bundan ötesini bir anda göremez ve düşünemez hale geliyorlar. Eğer bir halk özgürleşmeyi başarabilecek tarihsel enerjiyi ve inisiyatifini ortaya koyabilirse, böylece bağımsız bir ulus olarak yaşama kapasitesini de pekala ortaya koymayı başarır. Siz bugünün emperyalist ve sömürgeci statüsü üzerinden, o statü içerisinde köleleştirilmiş, dili bile yasaklanmış, toplumsal birliği paramparça edilmiş bir ulus üzerinden bakarsanız, tabii ki durum size başka türlü görünür.

Oysa özgürlüğü kendi özgüçüyle kazanan bir ulus, özgürce var olma yeteneğini de gösterir. Ki bütün mesele de budur zaten. Ezilen halklar ya da sınıflar, toplumu ya da mevcut statükoyu değiştirme ve dönüştürme sürecine (ki bu bir devrim süreci demektir) girmeden, kendilerini de değiştiremiyor ve dönüştüremiyorlar. Kendilerini değiştirip dönüştüremedikleri ölçüde, yeni bir düzeni de zaten kuramıyorlar. Gerçekten emperyalizmden ve sömürgecilikten özgürlüğünü söke söke almış bir Kürdistan, herhangi bir gücün "malikanesi" olabilir mi? Bu ancak, emperyalizm ona göstermelik bir devlet bağımsızlığı sunarsa, onu görünürde bağımsız, gerçekte kukla bir devlet

olarak şekillendirirse, böyle olur.

Devrimden kopanlar gerici-statükocu bir mantık içerisinde sorunlara bakıyorlar

Demek ki, devrimden kopanlar, gerici statüko içerisinde düşünüyorlar, değerlendirme ve tanımlamalarını da buna göre yapıyorlar. Siz bu soruna neden her iki halkın birleşik devrimci mücadelesi içerisinde özgürleşmiş bir ulus gerçeği üzerinden bakmıyorsunuz da, bugün kolu kanadı kırılmış bir halk üzerinden bakıyorsunuz. Bu "kukla" ya da "malikhane" iddiası, muhtemeldir ki Güney Kürtleri üzerinden ileri sürülüyor. Peki Irak'daki Kürt halkı gerçekten özgür mü? Güney Kürdistan'da Barzani'nin, Talabani'nin, feodal savaş ağalarının esiri ya da feodal bağımlılık ilişkileri içindeki oyuncağı durumundaki bir halk, tabii ki özgür olamaz, tabii ki ABD'nin kuklası haline gelir. Böyle bir Kürdistan, tabii ki Barzanilerin ve Talabanilerin "malikanesi" olur.

Ama özgürlüğüne devrimle kavuştuğundan beri Küba halkını kimse köleleştirebiliyor mu? Devrimden önce şeker kamışı üreten, kumar ve fuhuş yuvası olan, ABD'li milyarderlerin tatillerini geçirdikleri bir "malikhane"ydi Küba. Onlar adına bu "malikhane"yi diktatör Batista bir kahya olarak yönetiyordu. Böyle bir adanın Amerika'nın burnunun dibinde bağımsız olarak 30 yıl yaşayabileceği tasavvur edilebilir miydi? Ama özgürlüğünü koparıp alan bir halk, o özgürlüğü sürdürme kapasitesini de gösterebiliyor. Bütün mesele de bu zaten. Devrim dönemleri bunu bilmiyor değiller gerçekte, yalnızca artık bilmezlikten ve görmezlikten geliyorlar.

Devrimden kopan bir zihniyet buradan düşünmüyor artık. Amerikan barışı içerisinde düşündüğü için, bize bağımsızlığı hazır bir tepside de verseniz biz onu kullanmayız, çünkü bir gün bile bağımsız var olma yeteneğimiz yok bizim, diyor. Bağımsız ve özgür bir Kürdistan'ı komşu ülkelerden hiçbiri kabul etmezmiş! Bölgede Kürt halkını özgürleştirecek bir devrimci tarihi süreç yaşandığında, komşu ülkeler buna dayanabilirler mi? Bu bölgede Kürt halkının özgürlüğünü de gerçekleştirecek bir toplumsal devrim olursa, bu devrim Türkiye'nin Misak-ı Milli sınırları içerisinde sıkışıp kalabilir mi? Hele de Kürtler bu coğrafyanın dışına dört koldan taşıyorken.

Devrimler böyle mi oluyor? Devrim, bütün bölge uykudayken, durduk yerde bir halkın başkaldırmasıyla mı oluyor? Rusya'da böyle mi oldu? Rusya'da devrim patlak verdiğinde, batısında da, doğusunda da kaynaşmalar vardı. Doğu'da Çin, Hindistan uyanıyordu, batıda Avrupa işçi sınıfı ayakta idi, ki bu yüz sene önceydi, daha 1900'ün başıydı. Şimdi yüzyılın sonu, dünya o kadar küçülmüş ki, artık uluslar gündelik

olarak birbirlerini izliyorlar ve birbirlerinden etkileniyorlar. Balkanlar bombalandığında, Yunanistan halkı gece-gündüz sokaktaydı, son yılların en büyük politizasyonu içindeydi.

Dolayısıyla, bu meselelere, çözüm olanaklarına, ortaya çıkacak durumlara, bugünkü statüko içerisinde değil, devrimin yaratacağı köklü dönüşümler içerisinde bakılır. Ama böyle bakabilmek için de devrimci olmak gerekir.

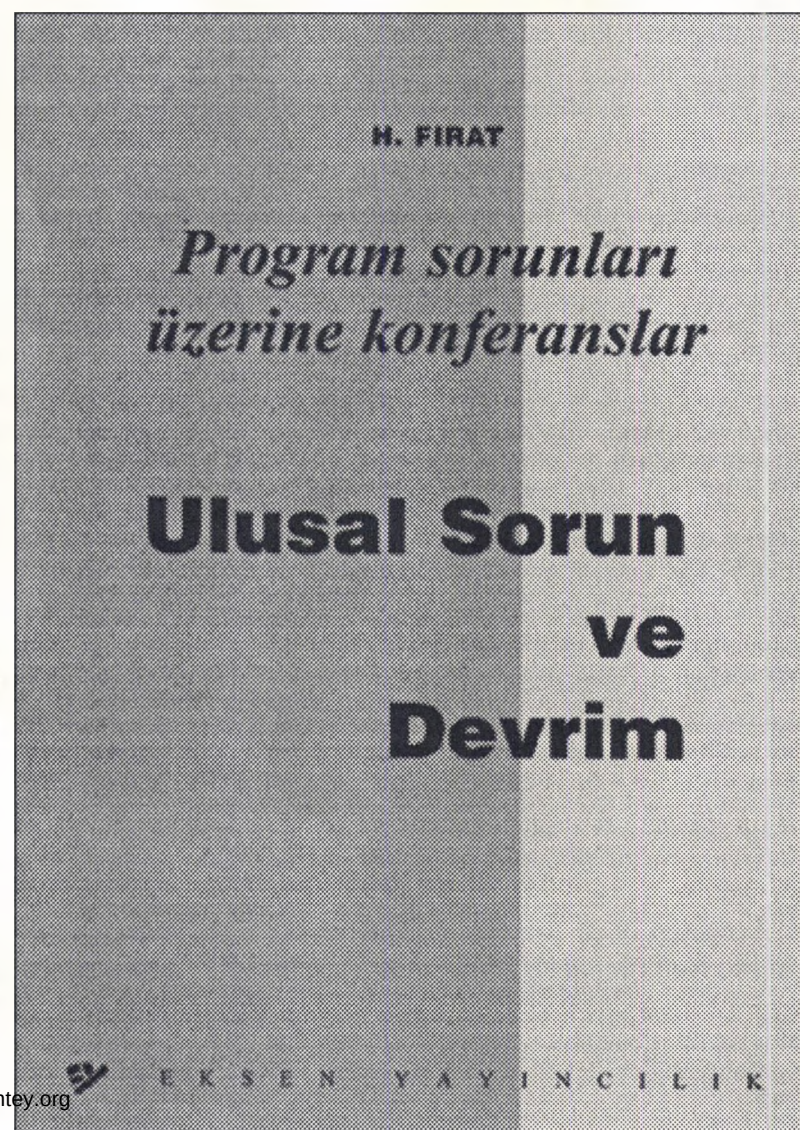
Kalkıp bir halkın bir gün bile ayrı yaşayamayacağını, ancak onun bunun "kuklası" ya da "malikhanesi" olarak yaşayabileceğini iddia etmek, Türk şovenizminin dilinden konuşmaktır. Türk şovenisleri de; Kürtler tarihte hiçbir zaman devlet kuramamıştır, hiçbir zaman da kuramaz demiyorlar mı? İkinci Dünya Savaşı karmaşasında bir Mahabat Kürt Cumhuriyeti kurmuş, o da birkaç ay yaşamıştır; bu ulusun bir devlet kurma yeteneği kesin olarak yoktur, demiyorlar mı? Siz Türk burjuvazisinin 70 yıllık tezini tekrarlamak zorunda mısınız?

Kürt yurtseverlerinin bu söylenenlere isyan etmesi gerekir, ama bugün ciddi ciddi olup bitene "Başkanın kapsamlı çözümlemeleri" denilebiliyor. Traji-komik olay da budur.

Misak-ı Milli'nin yeni mücahitleri

İşte İmralı savunmasından bir başka pasaj: *"Kürtler'in en ağırlıklı bölümü, yüzde yetmişlere varan kısmı Türkiye'de olduğu gibi diğer parçalar veya alanlardaki Kürtler ve birlikte yaşadıkları için Türkmenler de Misak-ı Milli gereği Türkiye'den sayılırlar."* (Savunma, s.124)

Bunlar, "misakı-millici", "sosyal-şoven" diye, 20 senedir Türkiye solunu suçluyorlardı. Şimdi Türkiye'nin bilinen "Misak-ı Milli" sınırları da aşılıyor, 1925 antlaşmasında, dışında kalan da

katılarak, orası “vatan toprağı”dır, deniliyor. Zamanında Kürtler İngilizler’in oyununa geldikleri için Türkler burayı kaybettiler, ama şimdi devlet bizimle anlaşırsa bu toprakları da yeniden kazanma hakkı ve olanağı doğar, demeye getiriliyor.

Söylenenler demin okuduğumdan da ibaret değil, sonunda bunu yine tekrarlıyor: “*Misak-ı Milli’nin dışında kalan parçalardaki Kürt-Türkmen topluluklarına en azından yaşadıkları devlet içinde soykırıma uğramadan demokratik kimlikleriyle yaşamalarına Türkiye Cumhuriyeti’nin yardımı hem ahlaki hem siyasi bir görevidir, diyorum. Bu başka devletlerin işlerine karışma değildir.*”

Abdullah Öcalan, 1 Ağustos tarihli mektubunda, PKK Başkanlık Konseyi’ne diyor ki; sizin Güney Kürdistan’daki varlığınızı, Türk devleti, kendisine karşı bir tehlike olarak değil, tersine, kendisi için bir güvence ve imkan olarak algılayabilmeli, buna uygun davranmalısınız. Yani, nasıl Barzani ve Talabani Amerikan’nın o bölgedeki varlığının güvencesi ise, PKK da oradaki Türk varlığının bir güvencesi, bir dayanağı olmalı, buna uygun hareket etmeli, Türk devletine bu güveni vermeliymiş.

Bilindiği gibi, Amerika, Güney Kürdistan’da kendi kuklası olan ayrı bir Kürt devleti yaratmak istiyor. Öcalan İmralı döneminde bu konuda Türk devletine seslenerek, diyor ki; siz Kürtlerin %70’inin yaşadığı bu büyük parçada, dil ve kültürel tavizler temeli üzerinde bu meseleyi çözerseniz, o zaman orası üzerinde hak iddia etme olanağını da daha güçlü bir biçimde elde edersiniz. Güney’de hızlı gelişmeler var, ABD sizden bağımsız olarak orada bir inisiyatif alanı yaratıyor, orada ayrı bir Kürt devleti hızla şekilleniyor; oysa Türkiye bizimle meseleyi çözerse, Amerikan inisiyatifinde ve denetiminde bir devlet kurulacağına, orayı Türkiye’nin nüfuzu altındaki bir bölge haline getirmek mümkün olur. Abdullah Öcalan’ın dediği bu.

Bu elbette genel planda yine de Amerika’nın çıkarına olur. Ama Amerika’nın doğrudan kendi denetimindeki bir Kürt devletiyle, Türkiye üzerinden o bölgede etkin olması, iki farklı durumdur. Bu noktada Türk politikasıyla Amerikan politikası arasında her zaman belli çelişkiler oldu. ABD’nin oradaki girişimlerini Türk devleti her zaman belli kaygılarla, belli kuşkuyla, belli tepkilerle karşılamıştır. Abdullah Öcalan, işte bu çelişmenin bilinciyle Türk devletine yaranmaya çalışıyor; Türkiye’deki meseleyi bazı hak kırıntılarıyla çözün, böylece orayla ilgili doğrudan hak iddia etmeniz de kolaylaşır, zaten orası “Misak-ı Milli”nin bir parçası, diyor. Zamanında İngilizler oyunla koparıp aldılar, eğer siz bizi tanıyıp bünyenize alırsanız, Güney Kürdistan’da da meşru bir varlık kazanırsınız, Çünkü biz orada varız, orada etkimiz var, prestijimiz var, bu olduğu gibi sizin hanenize yazılır, sizin varlığınızın bir parçası olur, PKK’nın güçleri Türk güçlerinin bir parçası haline gelir, vb, vb. İkinci savunmasında bunu net bir biçimde söylüyor; bu güç üzerine bütün emperyalistler hesap yapıyorlar, niye öyle olsun, Türkiye bu gücü bir an önce alıp kendi gücüne katsın, diyor.

(Devam edecek...)

Karşılıklı tasfiye adımları

D. Başar

Tasfiye programında yeni adımlar

Bir taraftan milliyetçi tepkileri bastıracak tartışmalar kamuoyuna şınga edilirken, diğer taraftan tasfiye sürecinin adımları karşılıklı olarak atılmaya başlandı. PKK’nin atacağı adımlar zaten büyük ölçüde tamamlanmış bulunuyor. Bugünlerde PKK’nin 7. Kongresi yapılıyor ve bugüne kadar yeterli açıklıkla ortaya konulmuş teslimiyetçi çizgi karar altına alınacaktır. Tasfiye sürecinde PKK’ye düşen görev, dil ve kültür talepleriyle kitleleri uyutup, kontr-gerilla devletini demokratik cumhuriyet olarak yüceltmeyi sürdürmektir. Buna eklenebilecek bir ikincisi ise, tasfiye sürecine karşı çıkanları tecrit etmek, gerekirse zor yolunu kullanmaktır. PKK Merkez Komitesi’nin “*Savaş rantçısı çeteciliğe karşı çıkalm ve aktif mücadele edelim*” başlıklı bildirisi, bu görevin yeterince bilincinde olduğunu gösteriyor.

TC açısından tasfiye süreci daha ağır ve zahmetli görünmektedir. Bu adımlardan biri koruculuğun kaldırılmasıdır. PKK ile mücadele etme görüntüsü altında gerçek bir rant kaynağına dönüştürülen bu kurumda bugün 95 bin kişi çalıştırılmaktadır. Tekelci sermaye için bu gereksiz bir yükür. ANAP’ın hazırladığı bir raporda koruculuğun tasfiyesi için 500-600 trilyonluk harcama gerektiği ifade edilmektedir. 5 ve 10 yıllık olmak üzere iki aşamada önerilen tasfiye planına göre, 55 yaşın üzerindeki emekli edilecek, 22 yaşın altındakiler askere alınacak, 22-55 yaş arasındakilere ise geri ödemesiz krediler, özel güvenlik görevliliği ve arsa tahsisi düşünülüyor.

Emperyalist tekellere açılan sömürü alanları

Tek başına koruculuğun tasfiyesi bile tasfiye sürecinin zorluklarını ortaya koymaktadır. İşçi ve emekçilerin sırtından elde ettiği her kuruşu emperyalist tekellere peşkeş çeken bir ülkenin trilyonlarca lirayı bölgeye ayırmasının güçlükleri, sürece müdahale edebilmek için hazır bekleyen ABD ve İsrail tekellerine büyük fırsatlar sağlamaktadır. Şimdiden GAP için yatırım planları yapan bu tekeller bölgenin yeraltı-yerüstü kaynaklarını olduğu gibi, sefaletin önlerine sürüp attığı sınırsız işgücü kaynağını da tepe tepe kullanacaklardır.

Tasfiye sürecinin siyasal kapsamı daha sınırlı ve sermaye devleti açısından daha kolay olmakla birlikte, uygun bir zamanlama önem taşımaktadır. OHAL valiliğinin askeri sorumlulukları alınarak koordinasyon valiliğine dönüştürülmesi, zindanlardaki PKK’lilere yönelik af, Kürtçe televizyon gibi sırada bekleyen adımların her biri, uygun zamanlamalarla, tasfiyeyi derinleştiren bir işleve sahip olduğu ölçüde hayata geçirilecektir.

Bütün bu adımlar şunu açıkça göstermektedir. PKK’nin teslimiyeti ile girilen tasfiye süreci sonunda Kürt halkı açısından hiçbir şey elde edilmediği gibi, tersine, onu daha ağır bir sefalet ve yıkımın beklediği ortaya çıkmıştır. Yaşanan tasfiye süreci ve yeni dönem, ulusal sorunun toplumsal sorunlardan kopartılamayacağını ve toplumsal kurtuluş hedefine bağlanmamış bir ulusal kurtuluş mücadelesinin gerçek ve kalıcı çözüme ulaşamayacağını daha açık gösterecektir.

PKK’nin teslimiyetinin ardından tasfiye süreci öyle hızlı adımlarla ilerliyor ki, çeteleşmiş kontr-gerilla devleti artık tasfiyeyi gizlemek için manipölasyon araçlarını devreye sokma ihtiyacı bile duymuyor. PKK yukarıdan aşağıya teslimiyet sürecine öyle hızlı adapte oldu ki, süreci yavaşlatacak manevralar hızla bir ihtiyaç olmaktan çıktı. Ancak öte taraftan kitleleri yıllarca azgın bir şovenizmle besleyen ve PKK’ye karşı özel bir tarzda kışkırtan düzen açısından manevra ihtiyacı hala tam olarak giderilmiş değil.

Öcalan’ın idamı neden tartışılıyor?

Öcalan’ın idamı yakalandığı günden beri sistemli bir şekilde tartışıldı. Devletin çıkarları temelinde süren tartışma AB’ye aday üyelik vesile edilerek sonlandırıldı. AİHM’in beklenmesi gerektiği, AİHM’in artık iç hukuk sürecinin bir parçası olduğu, Öcalan’ın idamı için mecliste bekleyen diğer idamların da infaz edilmesi gerektiği, bunun ise altından kalkılmayacağı vb. argümanlarla bir sonuca ulaşıldı.

Devletin çelik çekirdeğinin verdiği karar kamuoyuna empoze edilirken, ordu özel bir tarzda tartışmaların dışında tutuldu. Genelkurmay Başkanı, “ordunun PKK’yle savaşta taraf olduğunu, bu yüzden fikir açıklamasının doğru olmadığını” söyledi. Türkiye’de hemen her konuda fikir beyan etmenin ötesinde bizzat talimatlarını dikte ettiren ordu, böylece milliyetçi tepkilerle yıpranmaktan kurtarılmış oluyordu.

Önceden verilmiş kararın tartışılması kısa sürede sonlandırılmıştı. MGK merkezli politikaların karşısına çıkacak bir parti yoktu. Karşı çıkışlar yalnızca kısa vadeli oy avcılığı niteliği taşıyordu.

Milliyetçi tepkiye karşı MHP manipölasyonu

AB’ye aday üyelik süreciyle beraber AİHM’in beklenmesine MHP de razı olmuştur. Ancak yıllardır körüklenen şovenizm gözleri öylesine kör etmiştir ki, şovenizm sayesinde hızlı bir yükseliş yaşayan bu partiyi ayakta tutabilmek, yükselen milliyetçi tepkileri bastırabilmek için bir manevra daha gerekiyordu. Bunun için Devlet Bahçeli yeniden Öcalan’ın infazını gündeme soktu. Kimi çatlak seslere rağmen bekleme kabul eden MHP yeniden “şahin” rolüne soyundu.

MHP’nin manevrasına destek vermek amacıyla Ecevit ve MİT de devreye girdi. Apo’nun idamını AB’ye girmek için engellemenin milliyetçi gurura sığmayacağını hesap eden Ecevit, “*Apo’nun dirisi bize ölüsünden daha çok yarar. Apo siyasi olarak zaten ölmüştür*” dedi. MİT bu açıklamaya destek verircesine “*Apo’nun idamı PKK’deki sertlik yanlılarını güçlendirir. PKK’yi yeniden ayağa kaldırır. Doğru olan Apo’nun idamını bekleterek PKK’nin çözülmesini sağlamaktır*” şeklinde açıklamalar yaptı.

PKK hakkında yapılan açıklamaları, alınan kararları ve uygulamaları alt alta sıralamak bile, kendi başına tasfiye sürecini anlamayı sağlamaktadır. Yaşananların gerçek anlamı “barış ve demokratik cumhuriyet” aldatmacasıyla kendisinden geçmemiş herkes tarafından açıkça görülmektedir.

Ekvador:

Popüler bir devrim provası

C. Kaynak

Ekvador halkının 21 Ocak 2000 tarihli girişimini popüler bir devrim provası dışında nasıl tanımlayabiliriz? Borsaların kapısında secdeye kapanmanın evrensel bir kural olarak dayatıldığı, ultra-liberalizmin insanlığın aşılmaz ufku olarak kutsandığı günümüzde, yiğit Ekvador halkı askeri çemberi yararak "hırsız ini" parlamentoyu bastı, sermayenin uşaklarını çil yavruları gibi dağıttı. Devlet Başkanı Jamil Mahuad, başkanlık sarayı Carondelet'i kuşatan emekçi kitlelerin "kaçma Jamil kaçma!" çığlıkları arasında bir ambulansa saklanarak arka kapıdan kaçmak zorunda kaldı. Askerlerin ve alt kademedeki bazı subayların da göstericilerden yana tavır almak zorunda kalmaları sonucu iktidar organları gerçekten sallanmaya başladı. Onun için bu girişime popüler bir devrim provasından başka bir sıfat yakışmamaktadır.

Başkent Quito'nun duvarları "Birleşik Devletler titriyor çünkü Ekvador uyanıyor!" şiarlarıyla bezenmiş. Böyle bir atmosferde yaşanan gelişmeler o günden bu yana büyük bir özenle hasıraltı edilmeye çalışılıyor. Ne küfreden var, ne de öven. Popüler devrim provasının kısa ömürlü olması, sermaye çevrelerinin endişelerini tam olarak dışa vurmalarına ve kinlerini kusmalarına yeterince zaman tanımadı.

Emperyalist metropollerden yükselen tepkiler

Ancak, 21 Ocak günü Quito'dan gelen haberler karşısında gösterilen ilk tepkiler ve bu tepkileri izleyen sükunet ortamı, emperyalist metropollerin etkilerinin nasıl tutuştuğunu göstermektedir. Beyaz Saray sözcüsü Mike Hammer ilk açıklamasında, devrim girişimini "bir askeri darbe" olarak niteleyerek, ABD'nin "Jamil Mahuad'a olan tam güven ve desteğini" yineledi. "Amerika Devletleri Örgütü OEA Washington'da yaptığı bir açıklamada, "Jamil Mahuad'a tam destek" verdiğine ilişkin bir karar aldığını açıkladı. OEA nezdindeki ABD temsilcisi Luis Lauredo, "seçimle işbaşına gelmemiş bir iktidarın bütün Ekvadorlular açısından trajik sonuçlar yaratacağını" iddia ettikten sonra, OEA Genel Sekreteri Cesar Gaviria CNN aracılığıyla

"Ekvador'da anayasal düzeni devirmeye çalışan kim olursa olsun uluslararası cemaatin baskıları ile karşı karşıya kalacaktır" uyarısında bulundu. Venezuela dışındaki diğer Latin Amerika devletlerinin sorumluları da sırayla, "bir askeri darbe girişimi ile yüzyüze olan Jamil Mahuad önderliğindeki Ekvador'un demokratik rejimine olan katı ve kararlı desteklerini" dile getirdiler. Avrupa Birliği temsilciliği ise, Quito'daki Fransız elçiliği aracılığıyla; "Ekvador'un karşı karşıya kaldığı krizden endişe duyan Avrupa Birliği ülkelerinin temsilcileri anayasaya ve ülkenin demokratik kurumlarına saygı içinde mevcut duruma bir çare bulunması için tarafları diyaloga girmeye ve ılımlı davranmaya davet ettiğini" açıkladı.

Quito'daki girişimin generaller tarafından boğulmasının ardından emperyalist güçler ve sermaye çevreleri rahat bir nefes aldılar. Ancak sevinçlerini gizlemeye özen gösteriyorlar. Sorumluluklarını saklamak ve aynı zamanda da neşelerini gizlemek için, devrim deneyimini dinamitleyen cuntayı suçlar bir iki açıklama yaptıktan sonra, sanki hiçbir şey olmamış gibi davranıyorlar. Çünkü onlar çok iyi biliyorlar ki, Ekvador'da şahlanan devrimci kitle hareketi sadece bu ülkenin konjonktürel özgünlüğü değildir. Aynı

şekilde çok iyi biliyorlar ki, bu ülkede 21 Ocak eylemini yaratan cereyanın kökü eskiye dayanıyor ve yıllardır bir patlama vesilesi arıyor. Dolayısıyla, sözkonusu olan öyle kolayca bastırılabilir türden kesimsel bir öfke değildir. Bu nedenle, ateşin üzerine körükle gitmemek amacıyla, zafer çıkırtkanlığı yapmaktan kaçınıyorlar. Son anda bazı asker ve subayların da emekçi kitle hareketine katılmalarından hareketle devrim girişimini bir askeri darbe olarak nitelemenin, yaşanan gelişmelerle uzaktan veya yakından bir alakası yoktur. Amaç kara çalmaktır. Bu tanımlama ile, özellikle Latin Amerika ülkelerinde ordunun adı ile özdeşleşmiş olan kirliliği devrimci kitle hareketine bulaştırmaya, böylece onu dünya emekçileri gözünde zan altında bırakmaya çalışılmıştır.

Salt Kızılderililer ayağa kalkmadı

Gerçek olan, bu ülkenin tüm işçi, köylü ve emekçilerinin düzene karşı birlikte seferber olmuş olmalarıdır. Ekvador 13 milyon nüfuslu bir ülkedir. Son dönemde Quito'da sayıları milyonları bulan bir insan kitlesi sokaklara dökülmüştür. Toplumun en geri koşullarda yaşayan kesiminin ayağa kalkmış olması, hoşnutsuzluğun derinliğini ve ölçeğini gösterdiği gibi, kavgaya atılmadaki kararlılığı da dışa vurmaktadır. Nüfusun % 40'ını oluşturan Kızılderililer, özellikle onların köylü kesimi okuma-yazma bilmemektedirler. Diğer Latin Amerika kıtası ülkelerinde olduğu gibi Ekvador'da da, Kızılderili halka karşı adı konmayan bir Apartheid rejimi hüküm sürüyor. 21 Ocak gününün arifesinde hükümet sözcüsü ve Sosyal İşler Bakanı Carlos Larreategui, "başkente 5000 kızılderili toplanmış diye biz politika mı değiştireceğiz?" diyordu. Sonucunu gördü. Sistemati olarak ikinci sınıf insan muamelesi gören ve aşağılanan Kızılderililer, bu eylemde yaşlı-genç, çoluk-çocuk demeden seferber olarak, artık uyandıklarını, en doğal haklarını talep ettiklerini ve bunda ne kadar kararlı olduklarını bir kez daha kanıtladılar.

Ekvador'daki ayaklanma ve onu önceleyen eylem süreci, Kızılderili köylülerin bir eylemi olarak

Direnişin tarihi sömürgeciliğin tarihi ile başlıyor...

Ekvador'da günümüzde kendisini ifade eden Kızılderili halkların direniş geleneği yeni değil. Bu direnişin kökeni tarihin karanlıklarında kaybolan bir geçmişe dayanıyor.

İtalyan asıllı denizci Chistophe Colomb'un Kuzey Amerika'yı ve ona yakın adaları keşfetmesi, 1492 yılına tekabül etmektedir. Bu keşfi izleyen dönemde İspanyol sömürgeciliğinin Conquistadorları Latin Amerika kıtasına el attılar. Conquistadorlar Kızılderili halkların kutsal bir değer affettikleri ve onun için de büyük bir emek harcayarak topladıkları, biriktirdikleri altınlarını gasp etmeye gittiler. Eldorado, yani altın memleketi adının tarihsel kökeni bu gerçekten gelmektedir.

Conquistadorar kıtayı, bölge halklarını birbirlerine düşürerek, fethettiler. Kızılderili halkların varına yoğunlaştırdılar ve Madrid'e taşıdılar. İspanyol sömürgeciliğine karşı anlamlı tek direniş odağı, bugünkü Ekvador'un başkenti Quito oldu. Ekvadorlu Kızılderililer, altınlarını İspanyol sömürgeciliğine kaptırmaktansa tapınakları ve anıtları ile birlikte ateşe verdiler. Onun içindir ki, Conquistadorlar, Ekvatordan eli boş dönmek zorunda kaldılar.

kamuoyuna tanıtılmak isteniyor ve yorumlar sürekli bu eksenle yapılıyor. Bu doğru değildir. Kızılderili köylüler düzene başkaldıran ve ayaklanan kitlenin önemli de olsa sadece bir bölümünü oluşturmaktadırlar. Genel grevi yapanlar topraksız köylüler değil, bu ülkenin işçileri, çalışan emekçileridirler. Köylü ve kentli, Kızılderili ve diğer kökenliler arasına bir ayırım koymak, ırkçılığı kışkırtmak için sorun böyle tanımlanmaktadır. Chiapas ayaklanması için de öyle söylenmiş, “*çileden çıkmış bir köylü hareketi*” denilmiştir. Ekvador’da egemen sınıflar bu politikadan epeyce yararlandılar. Haziran 1994’te Kızılderili köylüler ayaklanıp kentlere doğru yürüyüşe geçtiklerinde, ordu birlikleri bir yandan hoparlörlerle yayın yaparak “*Kızılderililer geliyor, içme suyunu zehirlemişler, karlarınıza tecavüz edecekler, dükkanlarınızı yağmalayacaklar!*” derken, öte yandan da telaşa kapılmış insanlara silah dağıtıyordu. Bugün bu politika önemli ölçüde etkisini kaybetmiş, yerini bir kader birliğine, bir eylem birliğine bırakmış durumda. Devlet Başkanı kovalamanın koşulları böyle doğuyor.

21 Ocak deneyiminin gösterdikleri

21 Ocak deneyimi Ekvador’da düzen karşıtı güçlerin potansiyel ve pratik kudretini kanıtladığı gibi, hareketin zayıflıklarını da ortaya koymuştur. Ekvador gibi son derece mütevazı bir ülkede muazzam bir kitle hareketinin seferber edilebileceği kanıtlanmıştır. Kitlelerin muğlak taleplerle de olsa iktidar hedefine doğru yönlendirilebileceği görülmüştür. Ama iktidarın eşğine dayanıldıktan ve onun bir ucundan tutulduktan sonra, süreç aniden karmaşıklaşmış ve herşey birkaç saat içinde tersyüz olmuştur. Yaşanan fiyaskonun ve hareketin önderliğinin birkaç saat içinde etkisizleşmesinin esas nedeni kendiliğinden ortaya çıkmaktadır: İdeolojik bir berraklık ve onun uygulayıcısı olan bir örgütlülükten yoksunluk!

Bir taraftan yoksulluğa, sefalete, enflasyona, hayat pahalılığına, ulusal paranın yerine doların konulmasına, ülkenin toplumsal zenginliklerinin çok uluslu tekellere peşkeş çekilmesine, ulusal sanayinin iflasa sürüklenmesine, kamu hizmeti gören işletmelerin özelleştirilmesine, Kızılderili köylülerin topraklarından kovulmasına karşı çıkarken ve bu uğurda da mücadele çağrısı yaparken, aynı zamanda da “*biz özel mülkiyete dokunmayacağız*” diyemezsiniz. Bu kapitalizmin kendisini dokunulmaz ilan ettikten sonra, onun yarattığı ve yaratmaya her halükarda devam edeceği yaraları tedaviye çalışmaya benziyor. Ekvador’da iktidarın kapısına dayanmış olan hareketin önderliğinin ufku bu sınırı geçmiyor. Onun için **Conaie**’ye (Ekvador’un Kızılderili Ulusları Konfederasyonu) danışmanlık yapan burjuva aydınlar başarısızlığın nedenini özetle, “*biz orta sınıfları bizimle hareket etmeleri için kandıramadığımızdan dolayı subaylar bizi kandırdı ve iktidar elden çıktı*” diyerek tanımlıyorlar.

Ekvador’daki devrimci kitle hareketinin ortaya çıkan ikinci zayıflığı ise, iktidarı fethetme konusundaki ütopyadır. Örneğin **Conaie**’nin önderi Antonio Varga, sokağa dökülen kitleleri gören egemen sınıfların korkudan teslim olacaklarına veya tası tarağı toplayıp kaçacaklarına inanıyor. 21 Ocak’tan birkaç gün önce yaptığı bir açıklamada Vargas; “*Ordu bizi destekliyor. Biz iktidarı alacağız. Bir şenliktir, yaşamak istediğimiz bir rüyadır bu. Bu iş olacaktır. Ayaklanma birkaç Kızılderili’nin ölümüne neden olabilir, ama halkı yok edemez*”, türünden beyanatlarda bulundu. Sınıflar arası iktidar değişiminin nasıl gerçekleştiğine insanlık tarihi şahittir; sürecin bir aşamasında kanın gövdeyi

götürmediği iktidar değişimine asla rastlanmamıştır. 70’li yılların başlarında Şili’de yaşanan Allende deneyimi, birkaç yıl boyunca “sosyalizme demokratik geçiş” somut örneği olarak gösterilmiş ve epeyce de propagandası yapılmıştı. Sonucunun sancılarını Şili’nin işçileri, emekçileri, komünistleri, devrimcileri, demokratları halen çekmeye devam ediyorlar.

21 Ocak deneyimi önemli bir kazanımdır

Ekvador’daki 21 Ocak deneyimi, tüm eksilerine ve bu nedenle uğradığı başarısızlığa rağmen, günümüz koşullarında son derece önemli bir kazanım teşkil etmekte, hatta anti-kapitalist mücadele sürecinde bir dönüm noktası oluşturmaktadır. Bazen yenilgiler ya da başarısızlıklar bir zafer kadar işlevsel olabiliyorlar. Başarısız deneyimlerin birikimi nihayet bir gün kazanılacak zaferin kapısını aralamıştır. ‘90’lı yılların başlarından bu yana gelişmede ve yolunu bulmakta zorluk çeken devrimci mücadele ancak bu süreç içinde yaşanan deneyimlerin ışığında ilerleyebilir. Kısa sürede güdükleşen silahlı Arnavut

isyanını, Romen madencilerinin militan direnişini, böyle bir perspektifin basamaklarını oluşturdıkları için sık sık örnek veriyoruz. Ekvador’daki ayaklanmanın Seattle’ı bir meydan savaşına çeviren anti-kapitalist gösterilerin ardından gündeme gelmiş olması bir tesadüf değildir. Bu deneyim ve birikimlerin ardından Quito’da iktidar kapısına dayanılabilmiştir. Bu nedenle başarısızlığa uğramış olmasının hiçbir önemi yok. Çünkü, bugünün başarısızlığı geleceğin zaferinin teminatı olacaktır ve Ekvadorluların 21 Ocak akşamı söyledikleri gibi, “*bu defa ütopya sadece 12 saat sürdü, gelecek sefer 12 yıl sürecektir*”.

Ekvador:

Rejim: Başkanlık sistemi

Devlet Başkanı: Jamil Mahuad (21 Ocak 2000’e kadar)

Başkent: QuiBto

Yüzölçümü: 283 561 Km2

İşlenir arazi oranı: % 9

Nüfus: 12, 5 milyon

Kentleşme oranı: (1997): % 60

Dil: İspanyolca (resmi dil), quechua ve Kızılderili’lerin diğer dilleri

Din: Katolik %94

Ulusal para birimi: Sucre (şeker)

GSMH (1997): 18 785 Milyon dolar

GSMH artış oranı (1999): % -7

Kişi başına düşen GSMH (1999): 1420 Dolar

Enflasyon oranı (Ocak 2000): % 60,7

Dış Borç (Ocak 2000): 13,6 Milyar Dolar

GSİH’nın sektörlere göre dağılımı: Tarım % 12, sanayi % 37, hizmet vb. sektör % 51

Resmi işsizlik oranı: %19

***

Resmi nitelikteki verilere göre, nüfusun % 60’ı mutlak yoksulluk koşullarında yaşıyor. Ancak başka kaynaklar bu alandaki evrimi şöyle rakamlandırıyorlar:

Yıl	1989	1994	1998
Yoksul nüfus oranı:	% 58	% 66	% 70

***

Başlıca üretim sektörleri:

	1990	1997	1998
Petrol:	15 milyon ton	20,2 milyon ton	19,6 milyon ton
Altın:	10,7 ton	15,5 ton	-
Muz:	3,055 milyon ton	5,75 milyon ton	5,75 milyon ton
Kakao:	97 000 ton	91 000 ton	35 000 ton
Kahve:	135 000 ton	174 000 ton	120 000 ton
Şeker kamışı:	5 721 000 ton	6 700 000 ton	4 800 000 ton
Mısır:	465 000 ton	688 000 ton	688 000 ton
Pirinç:	840 000 ton	1 072 000 ton	1 072 000 ton
Şeker:	595 000 ton	401 000 ton	203 000 ton

Ekvador: Kitle hareketinin görkemli fırtınası

Ekvador'da 21 Ocak günü zirveye tırmanan direniş ve mücadele dalgasının kökeninde duran, onu besleyip geliştiren nedenler sadece bu ülke toplumuna özgü faktörler değildirler. 1988 yılında Asya ülkelerinde patlak verdikten sonra, sıra ile Rusya ve Latin Amerika kıtası ülkelerine sıçrayan iktisadi çöküntü, nihayet, Ekvador'da emekçileri düzenden hesap sormak üzere ayaklanmaya zorlamıştır. İktisadi çöküntü koşullarında egemen güçlerin çıkarlarını korumak amacıyla hızlandırılan soygun ve talan çarkı, bu ülkede eskiden beri var olan yapısal sorunları daha da ağırlaştırmış, böylece kitlelerin öfkесinin eyleme dönüşmesini hazırlamıştır.

Ekvador'da yaşanan gelişmelerin benzerlerinin sayısız başka ülkede patlak vermesinin nesnel nedenleri kuşkusuz fazlasıyla mevcuttur. Bir başka Latin Amerika ülkesinde, ya da örneğin Rusya'da, emekçi kitlelerin sokağa dökülmeleri için nesnel koşullar aynı olgunluğa sahiptirler. Bununla birlikte, Ekvador'un bu bağlamda başı çekmiş olmasının nedeni, kitle hareketinin bu ülkede yıllardır düzenli bir gelişme seyri ve temposu içinde olmasıdır. Militan genel grevler ve Kızılderi'li köylülerin sistematik olarak başkent Quito'ya yürümleri, Ekvador'da kapitalist talana karşı direniş ve mücadele sürecinin hep dorukta seyretmesini, zamanla radikalleşmesini ve politik perspektif kazanmasını sağladı.

Ekvador'da mücadele dinamiğinin hep dorukta seyretmesinin, bugüne kadar düzenli ve sürekli radikalleşmesinin özgün karakteristiklerinden bir diğeri de, bu ülkede her emekçi eyleminin görkemli bir kitle gösterisine dönüştürülebilmiş ve yer yer zaferle sonuçlanmış olmasıdır. Örneğin, 80'li yılların başlarından bu yana, Ekvador'un sahne olduğu düzen karşıtı genel grev eylemleri her defasında ülkeyi tamamen kilitlemiş, militan bir cereyan estirerek, toplumda bir ayaklanma atmosferi yaratmışlardır. Emekçiler eylemlerini sadece üretimi durdurmakla ve icazetli bir yürüyüş yapmakla sınırlı tutmamışlardır. Her defasında köylüler militan bir ayaklanmayı andıran eylemlere başvurmuş, yolları kesmiş, ulaşımı durdurmuş, barikat kurmuş ve devletin kolluk kuvvetleri ile sistematik olarak yüzyüze gelmişlerdir. İşçiler sokağa döküldükleri her defasında, fabrikaları işgal ederek, iktidarın doruğunu hırsız ilan ederek, eylemlerine militan ve savaşı bir ruh kazandırmayı ihmal etmemişlerdir.

Emekçi kitlelerin bu militan ve kararlı direniş geleneği, doğal olarak yer yer meyvesini vermiş, hükümet devirmek, devlet başkanını kovalamakla sonuçlanmıştır. Bu nedenle, Ekvador, son yıllarda hükümetlerin yaptıkları zamları kitle hareketinin uyguladığı karşı basınç sonucu iptal ettikleri dünyadaki nadir ülkelerden biridir. Başarılı eylem çizgisi ve yer yer elde edilen somut kazanımlar, Ekvador'da emekçi kitle hareketinin kendi kendine güven duymasını sağlamıştır. Dolayısıyla, düzenli olarak gelişmesini ve her defasında da, kendisine yeni ve daha ileri hedefler belirlemesini beraberinde getirmiştir.

Benzer bir mücadele ve deneyim sürecini yaşamamış olan Endonezya'daki kitle hareketinin, eşdeğer nesnel koşullarda yaşamasına ve benzer bir seçenekle karşı karşı olmasına rağmen, düzen tarafından yanlış hedeflere doğru yönltilmekte ve bir kör döğüşü içine sürüklenmekte olduğunu

görüyoruz. Cakarta'da kitle hareketinin dorukta olduğu günlerde en anlamlı şiarı reform talep etmek olmuştur. Oysa Quito'da kitleler, **'kahrolsun liberalizm!'** şiarıyla, doğrudan sermayenin uluslararası kurumlarının politikasını hedef alıyorlar.

Bugün Rusya'da da düzene karşı birikmiş olan ve çalışan tüm sosyal kategorileri kucaklayan toplumsal öfke had safhadadır. Bu ülke toplumunun emekçi güçleri çok daha farklı bir deneyime sahiptirler. Bu deneyim, kuşkusuz, alışılmış türden bir direniş ve mücadele birikimi değildir. Geçmiş tarihsel kazanımlar şahsında ve onların sayesinde sahip olunan bir birikimdir. Onun için, Rusya'da bir mücadele dinamiğinin patlak vermesi ve düzenli bir gelişim sürecine girmesi durumunda, yaşanacak gelişmeler, tarihte bugüne kadar eşine rastlanmamış bir karakter taşıyacak ve farklı bir seyrinde ilerlemek durumunda kalacaklardır. Çünkü, tarihsel miras ve deneyimden yararlanma, o zaman kendisini güçlü bir biçimde dayatacak ve işlevsellik kazanacaktır.

Böyle bir mirastan yoksun olan Ekvador'daki kitle hareketinin yaşadığı bu gelişme, deneyim kazanma ve mevzi elde etme süreci, zaman içinde, düzenden nefret eden değişik sosyal sınıf ve tabakaların ortak hareket etmelerini de sağlamıştır. Bu açıdan da Ekvador günümüzde dikkate değer bir emsaldir. Ne zaman ki Kızılderi'li yoksul köylüler ulusal, kültürel, sosyal ve iktisadi talepleri uğruna Quito'nun yolunu tutmuşlarsa, işçi ve emekçiler de her seferinde kendi cephelelerinde korteje katılmakta tereddüt etmemişlerdir. Günümüzde dünyanın herhangi bir başka ülkesinde, aynı berraklıkta bir başka örneğe rastlamak mümkün değildir. Onun için, Endonezya'da kiliseler ateşe verilirken, Çin kökenli azınlığa saldırılırken, Quito'da iki de bir sığır kovalar gibi devlet başkanı kovalanıyor.

Fakat, son derece soylu meziyetlerine, direnişçi geleneğine ve militan reflekslerine rağmen, Ekvador'daki devrimci kitle hareketi iktidar olmanın ideolojik ve örgütsel donanımını yaratabilmiş değildir. 21 Ocak günü Parlamento'yu dağıtacak, devlet başkanını kovalayacak, ordunun bünyesinde çatlaklar yaratacak kadar ileri bir düzeye sıçramış olan kitle hareketinin son anda inisiyatifi elden kaçırmaması, sahtekar generallerin ve politikacıların yalan tuzağına düşecek kadar saf ve iyi niyetli davranmış olması, bu eksiğin en yakıcı göstergesidir. Tanık olunan bu saflık bir tesadüf olmaktan uzaktır.

Hareketin önderliğine genelde papaz ruhluluk egemendir. Bunlardan birisi ve aynı zamanda Conaie'nin Başkanı Antonio Vargas'ın yaptığı sözde olumlu tanımlama, aynı zamanda başarısızlığın nedenlerini de içeriyor. Antonio Vargas 21 Ocak günü şunları söylüyordu: *"Hareketimiz kesinlikle barışçıdır. Biz özel mülkiyete saldırmayacağız. Doğrudur, biz yolları kapatıyoruz. Ama, bu bizim tek silahımız. Bu ülkenin zenginliklerinin sistematik olarak çalınmasından daha da meşru değil midir? Biz halkın oy pusulası kullanmadan, ama şiddete de başvurmaksızın iktidara gelebileceğini tüm dünyaya kanıtlayacağız. (.....) Kan dökmeden devrimi yaptık..."*

Bu açıklamalarından birkaç saat sonra, Antonio Vargas, gelişmeleri, pasifizmin sınırlarına çarparak ve bir askeri cuntanın denetimi nasıl ele geçirdiğini seyrederek yaşıadı.

Almanya:

ENKA direnişi deneyimi

Frankfurt-Kelsterbach bölgesinde kurulu ENKA İplik Fabrikası'nın kapatılma kararına işçiler sert tepkilerini sürdürüyorlar.

ENKA İplik Fabrikası bölgenin en büyük işletmesidir. Geçmişte 2000-2500 işçinin çalıştığı bu fabrikada işten atılmalarla birlikte işçi sayısı 870' en indirilmişti. Bu işçilerin ezici çoğunluğu Türk, Kürt, İtalyan, İspanyol ve Portekiz'li göçmen işçilerden oluşuyor.

ENKA yönetimi kâr etmediği gerekçesiyle fabrikayı kapatma planlarını zamana yayararak hayata geçirmeye çalışıyordu. 25 Ekim '99 tarihinde 300 işçiye çıkış verilmişti. O dönemde gelecek tepkileri önlemek içinde geri kalan işçilerin korunacağı, bu konuda son açıklamanın 11 Ocak'ta yapılacağı söylenmişti.

Kararın açıklanmasından bir gün önce, ENKA işçileri, aileleri ve dayanışmacı işçilerin katıldığı binbeşyüz kişilik bir kitleyle yürüyüş yapıldı. 11 Ocak'ta ENKA'nın tümünden kapatılacağı açıklandı. Bunun üzerine işçiler fabrikaya giriş-çıkışları durdurdular, ana giriş kapısının önüne direniş çadırı kurdular ve büyük bir ateş yakarak direnişe geçtiler. Günlerdir fabrikada yoğun bir hareketlilik yaşanıyor. İşletme Almanya genelinde büyük bir sendika olan IG BCE'ye (Kimya Sendikası) bağlı. İşçilerin mücadele eğilimlerine karşın bu sendikanın Frankfurt Merkezi ve işyeri temsilciliği dalga kıran rolü oynuyor. Bunu deneyimleri ile yaşayan işçiler "İşyeri Komitesi" oluşturarak, direnişe önderlik etmek ve sendika üzerinde basınç oluşturmak yolunu tuttular. İnisiyatifi kaybeden sendikacılar komiteye karşı hasmane bir tutum içine girdiler, işçilerin birliğini bölmek istediler. Ancak bunu başaramadılar. Komite 15 Ocak'ta yürüyüş kararı aldı. Bir çağrı bildirisi hazırlayıp dağıtımını gerçekleştirdi.

Üç ay önce, 300 işçinin çıkarılma kararından sonra, BİR-KAR olarak (İşçilerin Birliği Halkların Kardeşliği Platformu) ENKA'da yaşanan süreçlere müdahale etmeye çalıştık. İşçi toplantılarına katıldık. Ancak dışardan bir müdahale olduğu ölçüde başarılı olmadık. Bu son direnişin patlak vermesiyle birlikte harekete geçtik. BİR-KAR adına bir bildiri çıkararak, 15 Ocak'ta "İşyeri Komitesi"nin düzenlendiği yürüyüşün güçlü geçmesi için ön bir faaliyet yürüterek, sınıf dayanışmasını yükseltmeye çalıştık. "Kapitalizm öldürür!" şiarının yazılı olduğu pankartımızla yürüyüşe katıldık. Çevremizdeki insanları bu direnişle dayanışmaya ve desteklerini sağlamaya çalışıyoruz.

17 Ocak Pazartesi, gün ilk-orta ve lise öğrencileri, öğretmenler sendikası bir günlük boykot yaparak; bölgedeki öğrenciler, aileleri ve işçiler insan zinciri oluşturarak, pankartlar ve sloganlarla bir yürüyüş yapıldı. Bu eylem sınıfın gücünü gösteren çok etkileyici bir eylemdi. Aynı gün öğlenden sonra şefler kararlarını açıklamak için fabrikaya geldiklerinde, öfke ve sloganlar doruğuna ulaştı. Şeflerin arabalarının fabrika içine girmesini engelleyerek yolu bloke ettik. Binbeşyüze yakın kitle hep bir ağızdan "Yalancı!", "ENKA öldürülemez!", "Kan emiciler!" sloganlarını gür bir şekilde haykırdı. Yumruklan ve tekmlenen arabalar zorlukla içeri girdi. İşverenin "can güvenliğimiz sağlanamadığından konuşma yapamıyoruz" açıklamalarına işçiler sloganlarla yanıt verdiler. Sonunda fabrika kantinine sadece kartlı işçiler alınarak bir açıklama yapıldı. İşçiler ve sendika temsilcileri kendi taleplerini yazılı ve sözlü olarak belirttikten sonra şefler fabrikayı terk ettiler.

Akşam geç saatte işçilerle birlikte yapılan toplantıda direnişi sonuna kadar sürdürme kararı alındı ve değişik eylem biçimlerini tartışıldı.

BİR-KAR olarak bu süreçte direnişteki işçilerle hızla kaynaştık. İşçiler böyle bir oluşumu desteklediklerini, işçilerin mücadele birliğini amaçlayan politikaların yanında olduklarını belirtiyorlardı. Bu çalışma bizim için son derece önemli bir deneyim oldu. Çalışmalarımız zenginleşerek sürececek.

**Yaşasın ENKA direnişi!
Yaşasın işçilerin birliği, halkların kardeşliği!
BİR-KAR/ Hessen**

Habip Gül'ün cenaze töreninde tutuklananlar aylar sonra nihayet serbest bırakıldı...

Duruşmada ve cezaevi çıkışında anlamlı destek

26 Eylül '99'da devlet tarafından Ulucanlar'daki devrimci tutsaklara kallesçe saldırılmış, bu operasyonun sonucunda 10 devrimci vahşice katledilmişti. Bu katliamda şehit düşen Habip yoldaş İzmir'e, Aliğa Helvacı Köyü'ne getirilmişti. Cenazenin geldiği sabah duyarlı demokrat, devrimci çevreler, çeşitli siyasi parti temsilcileri köyün girişine gelmişler ve jandarma barikatıyla karşılaşmışlardı. Jandarma cenazeye katılmak isteyen kitlenin üzerine saldırılmış, insanlar tekme tokat gözültüne alınmış ve tutuklanmışlardı.

İkinci mahkeme 20 Ocak günü yapıldı. Tutsakları desteklemek amacıyla demokratik kitle örgütlerine fakslar çekilmiş, duyurular yapılmıştı. Perşembe sabahı Demokrasi Platformu'nun tuttuğu arabalarla mahkemenin yapılacağı Aliğa Belediye Dükün Salonu'nun önüne geldik.

Mahkemeyi izlemek amacıyla Aliğa'dan da gelenler vardı. Ayrıca Habip yoldaşın ablaları ve abisi de mahkemeye gelmişlerdi. Abla yargılanan tutsaklara vermek için 14 karanfil almıştı. Mahkemeye önce tutsaklar getirildi. Destek amacıyla gelenlerin mahkeme heyetinden izin aldıktan sonra girebilecekleri söylendi.

Bu arada bir basın açıklaması yapıldı. Ulucanlar'da devlet tarafından gerçekleştirilen katliam dile getirildi. Basın açıklamasından sonra "Devrim şehitleri ölümsüzdür!", "Yaşasın devrimci dayanışma!", "Emekçiler değil, çeteler yargılansın!" vb. sloganlar atıldı. Polisin mahkeme önünde barikat kurmasından dolayı, "Emekçiye değil, çetelere barikat!" sloganı atıldı. Katılım 250 kişi civarındaydı.

Tutuklular ve avukatlar, hakimi tarafsız olamayacağı gerekçesiyle "redd-i hakim" ettiler. Ardından iddianameler ve tutukluların açıklamaları okundu ve avukatların talepleri açıklandı. Hakim takipsizlik kararı vererek yargılamanın Karşıyaka Ağır Ceza Mahkemesi'nde yapılacağını açıkladı. Ardından tutuklu sanıkların tutuksuz yargılanmasına karar verildi. Tutsak arkadaşlar mahkeme çıkışında hep bir ağızdan "Direne direne kazanacağız!", "Yaşasın devrimci dayanışma!", "Devrim şehitleri ölümsüzdür!", "Devrimci tutsaklar onurumuzdur!", "Kurtuluş yok tek başına, ya hep beraber ya hiçbirimiz!" sloganlarını attılar.

Daha sonra onları alkış ve sloganlarla Bergama Cezaevi'ne uğurladık. Mahkemeye destek vermek için gelenler çay içmek için Petrol-İş sendikasına davet edildi. Yemek ve çaydan sonra bir kısım kitle İzmir'e dönerken, bir kısmımız da cezaevinden çıkacakları almak ve içerideki dostları ziyaret etmek için, Demokrasi Platformu'nun tuttuğu arabayla Bergama Cezaevi'ne gitmek üzere yola koyulduk.

Vardığımızda bizden önce birçok kişinin gelmiş olduğunu gördük. Habip yoldaşın ablaları içerideki dostlarla koyu bir sohbete başlamışlardı bile. Biz de sohbete katıldık.

Bu arada içerideki dostların çıkmasına az bir zaman kalmıştı. Habip yoldaşın ablasının aldığı çiçekler çıkanlara verilmek için yoldaşlara verilmişti. Çıkanlar karanfillerini alıyorlar, sarılarak vedalaşıyorlardı. Bizler de tek tek sarılıp kucaklaştık.

Herkes çıktıktan sonra cezaevi önünde toplandık ve devletin Ulucanlar'da katlettiği devrimcilerin isimlerini tek tek okuyarak hep bir ağızdan "Ölümsüzdür!" diye haykırdık. "Devrim şehitleri ölümsüzdür!", "Devrimci tutsaklar onurumuzdur!", "Yaşasın devrimci dayanışma!", "Direne, direne kazanacağız!" sloganlarını haykırdık. Önce Aliğa'ya, oradan da İzmir'e döndük. Cezaevinden çıkan arkadaşların isteği üzerine Helvacı Köyü'ne hem mezar hem de aile ziyareti gerçekleştirme planlanmıştı. Saatin ilerlemiş olması nedeniyle köye araba bulunamayacağı için erteledik.

Artık emekçilerin sabrı tükendi

Devlet hücrelere bir an önce geçmek için son hızla çalışıyor. Cezaevinde örgüt içi hesaplaşmalar yaşandığı, bunları engellemek için muhakkak F tipine geçilmesi gerektiği vb. üzerine iğrenç propagandalar yürütülüyor. Buna asla izin vermeyeceğiz. İçeride devrimciler bedenlerini siper ederek, bedel ödeyerek kazandıkları mevzileri bedel ödeterek koruyacaklardır. Bizler de dışarıda geniş bir kamuoyu yaratmalıyız. İşçi ve emekçilere verilen mücadelenin meşruluğunu anlatmalı ve örgütlenmeliyiz.

Emekçiler herşeyin farkındalar, fakat korkuyorlar. Devlet sürekli sopasını gösteriyor, bu da insanların tepki göstermesini engelliyor. Ancak son yapılan zamlar, belirlenen asgari ücret, deprem vergisi adı altında alınan vergiler artık emekçilerin sabrını taşımış durumda. Yaşamadıklarını, devlet tarafından her gün öldürüldüklerini söylüyorlar. Giderek patlamaya hazır bir bomba haline geliyorlar. Devlete öfke kusuyorlar. Cezaevleri üzerine konuşulduğunda, devlet yaptı, insanları sindirmek için solcuları öldürerek emekçilerin seslerinin çıkmasını engellemeye çalışıyorlar, diyorlar. İnsanların sabrı her geçen gün tükeniyor, her gün ölmektense bir gün ölümlük diyerek sokaklara çıkacakları günler çok uzakta değil.

Dolayısıyla, zindanlara yönelik saldırıların gerçek kapsamını, gerçekte hedeflenenin ne olduğunu anlatmak bugün daha kolay. Artık hazırlıkları tamamlanan imha saldırısını engelleyebilmek için daha etkin bir çalışma içine girmeli, en geniş işçi ve emekçi kesimlere her yol, yöntem ve araçla ulaşmayı başarabilmeliyiz.

Devrim şehitleri ölümsüzdür!
Devrimci tutsaklar onurumuzdur!
Kurtuluş yok tek başına,
ya hep beraber ya hiçbirimiz!

"Suçlu olanlar, Ulucanlar Cezaevi'nde katliam yapanlar ve cenazeye katılmamızı engelleyip bize saldıranlardır"

Asliye Ceza Mahkemesi'ne...
Aliğa/İzmir

Tutukluluğum hk.

Görüntüler gerçeklerin üzerini örtmek için kullanıldı. 30 Eylül akşamı, televizyon kanalları şaşalı haberler geçti. Hepsinin ortak dili "... İzmir'de askerlerle çatışanlara büyük gözültü" idi. Ertesi gün aynı manşetleri atmıştı gazeteler. Acıklı fotoroman dizisi yapıldı. Ve savcının masasına kondu. Kamuoyu oluşturuldu. İlahlar bedel istedi. Güvenlik güçleri, haber merkezlerinin spikerleri, magazin basınının kalemleri, devletin yargı organları ortaklaştılar. Ulucanlar Cezaevi'nde katledilen Nevzat Çiftçi'nin cenazesine katılmak "suç"tu! Cezalandırılmaydı! Jandarmanın saldırısı, gözültü yeterli değildi. İlahların istediği bedel tutuklama idi. İnsanların cenazeye katılmalarını "suç" sayacak bir madde yoksa da, mevcut yasaların boşluğundan yararlanılacaktı. Evet, medya kamuoyu oluşturdu, asker istedi, polis isimleri belirlendi. Savcı, olmayan bir örgütü yarattı. "Maddi delillerin ortaya çıkmasından bana ne" diyen bir önyargı tutukladı. Böylece bu dava her türlü olağanüstü mahkemeleri aratmayacak kadar, hukuksuzluk tarihinin sayfalarında yerini aldı.

Tarihin sayfalarında asıl yerini alan gerçek, üzeri örtülmek istenendi. Gerçek, Ankara Ulucanlar Cezaevi'nde, on devrimci siyasi tutuklunun katledilmesi idi. Dünyanın gözü önünde yaşandı. Türkiye'nin başkentinin cezaevinde, devletin güvenlik güçleri gece operasyonu yaptı. Takvimler 25 Eylül'ü, saatler 03:00'ü gösterirken, tutsak fiziklerin firari düşlerine kurşun sıkıldı. Gecenin karanlığı, kan damlattı tan atışına. Tariflenmeyen ve demir parmaklıkları utandıran bir vahşetti yaşanan. Adli Tıp, vahşetin boyutunu saptadı. İşkence yapıldıktan sonra kurşunla öldürülmüşlerdi.

Neydi gerekçe?

Günler sonra, devlet yetkilileri açıklama yaptı. Bir inandırıcılığı yoktu kamuoyuna yapılan açıklamanın. Tünel bulunduğu söylendi. Medyaya gösterildi. Tünel olarak gösterilen çukurun haberini verirken, spikerler de gülümsüyordu. "... Bu nasıl bir tüneldi? Havalandırmaya çıkıyor. Böyle bir tünel de ilk defa görülüyor..." diyordu ATV muhabiri.

İşte buydu, geçirilmek ve üzeri örtülmek istenen. On insan hangi gerekçe ile, niçin öldürülmüştü? Sorumlular kimdi? Bu soruları sormak, öldürülen insanların cenazelerine katılmak, duyarlı olmak, "örgüt propagandası yapmak" olarak değerlendirildi. "Suç" oldu. Bizleri "suç"layanlar ve Helvacı Köyü'nün girişine barikatlar kuranlar da çok iyi biliyorlardı ki, oraya gelenler cenazeye katılmak için gelmişlerdi. Aralarında çok sayıda kitle örgütü, sendika ve siyasi parti temsilcileri vardı. Amaç başkaydı ve herkesin devlete ve devlet yetkililerinin açıklamalarına inanması isteniyordu. Sessiz kalınsın isteniyordu. Kimi gazetelerin köşe yazarlarının da belirttiği gibi, ben bu katliam karşısında sessiz ve suskun kalmayı reddediyorum. Soruyorum. Sorumluları kimlerdir? Sorumluların ortaya çıkarılıp yargılanmasını istiyorum. Bu insanların hangi "örgüt"ten oldukları benim dışımdadır. Ve bu soruları sormama engel olamaz.

Fazla açıklamaya gerek yok. "Suç"lanmam ve tutuklanmamın hiçbir maddi gerekçesi yoktur. Polisin hakkımda verdiği rapora dayandırılmıştır. Bu, hukukun ve adaletin de ne kadar varolduğunun göstergesi olmuştur. Ben İnsan Hakları'nı savunuyorum. Emek'ten, Barış'tan ve Özgürlük'ten yana bir insanım. Sendikacı, sosyalist bir yazarım. Çevreme, topluma ve insanlığa karşı duyarlıyım. Her insanın da duyarlı olmasını istiyorum. Böyle olduğum için "suç"lanıyorum. Cenazeye katılmam "suç" oluyor. Ama kime göre?! Sorunun yanıtı tarafınızca nasıl verilirse verilsin, "suç"layanlar da bilir ki, insanların vicdanı, gerçeklerin hükmü böyle değil. Kaldı ki, mevcut hukuk bile bu "suç"u kaldıramamaktadır. Nerede ise, insanların her davranışını yargılayacak bunca ceza maddeleri içinde, bizleri yargılayacak madde bulunmamaktadır. Cenazeye katılmak "suç" değildir. Suçlu olanlar, Ulucanlar Cezaevi'nde katliam yapanlar ve cenazeye katılmamızı engelleyip bize saldıranlardır. Askerlerden dayak yedim. Vücudumun değişik yerlerinde darp izleri vardı. Gözültünde bizleri muayene eden doktorlar tarafından saptandı. Raporların dosyada olması gerekiyor. Sorumlular hakkında suç duyurusunda bulunuyorum. Yargılanmalarını istiyorum.

Evet... Kamuoyunda "suç"lu gösterildik. Bu kadar süre tutuklu kaldık. Mağdur olduk. Umarım, birilerini mutlu ve tatmin etmiş, bedel yeterli görülmüştür.

Hacay Yılmaz
20 Ocak 2000

Bir sıra neferi

(Ahmet Akkurt için)

Ümit Altıntaş

1980, karşı-devrimin fiziki ve ideolojik terörünün doruğa çıktığı bir dönem oldu. Küçük-burjuva bir temele dayanan devrimci muhalefet hızlı bir çözülmeye uğradı. Ama henüz ağır gericilik yılları bile bitmeden, devrim her yerde yeni adımlarını bu ezilmiş gerçekliğin üzerine inşa edecekti.

Hewal Ahmet '80 sonrasının bu gericilik yıllarında Libya'da işçidir. Ne devrime, ne kavgaya inancını yitirmiştir, fakat ne de o sıralar henüz devrimcidir. O proletaryanın vatanı olmadığını hissedecek kadar bu el toprağında kavga yanlısıdır. Ve o unutmayaacağı vatanına bağlı bir Kürt işçisidir. O ki Türk kapitalistiyle Libya devletinin sömürde; ve o ki Türk ve Kürt işçisinin kavgada ortaklığını görmüştür. Sorun, yasal sömürsüyle yetinmek istemeyen burjuvazinin, bir de işçilerin yaşaması için gerekli ücreti bile ödememesi ve böylece ücretli köleliği düpedüz köleliğe vardırmasıdır.

İşletmenin işçileri buna topyekun direnişle cevap verirler. Hewal Ahmet bir doğal öncüdür işçiler arasında. Onlardan biri ve bir adım önde... Burjuvalar fiziki terörü denerler, boşa çıkar. Satın almayı denerler, boşa çıkar. Bir öncü işçi olarak Ahmet kendisini satın almaya çalıştığı ilk görüşmeden sonra yargısını bildirir: *"Bundan sonra görüşmeler işçilerin önünde yürüyecek."* Bir işçi için kavganın gerçek bir okul olduğunun göstergesi olan bu olay öğretir öncünün kritik önemini. Ve o direnişin zaferi o andan sonra kesinleşir.

Hewal Ahmet '80'lerin ikinci yarısından itibaren, yüreğini ve bilincini, hayatını ve ölümünü Kürt Ulusal Kurtuluş Mücadelesi'nin özgürlük ateşine kaptırır. Her adımı PKK'ye bir parça daha yakınlaşmak doğrultusundadır. Düşmanın eline düşer iki kez, ikisinde de düşman pişman olur.

Hewal'im metropollerin birinde gerilla komutanı olur. Bir düşman aracına pusu kararı alınır. Hewal'im birliğin komutanı olarak ilk atışı yapacak ve böylece ateş emrini vermiş olacaktır. Askeri araç pusu noktasına gelince ateşe başlar Hewal Ahmet. Yolu o saatlerde hep boş olduğu istihbaratının tersine, tam o anda sivil bir araç yola çıkmış ve pusu noktasına girmiş olur. Ama bu bir anlık zaman farkı arasında atış başlamıştır. İşgal ordusunun 6 askeri ölür o gün, ve sivil araçta da bir küçük çocuk...

Rusya'da devrimden önce küçük-burjuvazinin Çarlık rejimine karşı tepkisini bireysel terör eylemleriyle ortaya koyan Sosyalist-Devrimciler örgütü vardı. Örgüt halkı eyleme geçirmek için Çar'ın bakanlarından birine bir suikast kararı alır. Uzun süre uğraşıp didinilir, suikast planı, istihbaratı ve örgütlenmesi için... Bunca çalışmanın sonucunda nihayet gerekli hazırlıklar tamamlanır. Bakanın geçeceği bir yolun istihbaratı alınır. Sosyalist-

Devrimciler'in bir militanı bakanın geçeceği yolun en uygun bir yerinde bombalı bir suikast için pusuya yatar. Tam Çar'ın bakanı bu noktaya geldiğinde, arabadaki küçük çocukları görür. Bombalar atılamaz. Militan, Çar'ın bakanının aylarca süren devrimci emeklerinin üzerinden geçişini izler.

*

Hewal Ahmet sarsılır ve yıkılır bu olaydan sonra. Küçük çocukları olan birisi olarak her çocuk sesi duyduğunda çıldıracakmış gibi olur. Atlamaz bu bunalımı. Yakalanır ve cezaevine atılır. Böyle bir ortamda itirafçılıştır. Birçok yoldaşını, devrimin ve halkının değerlerini düşmana teslim eder. Bundan sonrası bir dipsiz bataklıktır. 65 yaşındaki babasına "doğru yolu" bulduğunu yazar defalarca. Bir ulusal-devrimci değer abidesi olan babası, bu sayısız mektupları cevaplama gereği duymaz. Bir kere bir cevap mektubu yazar sadece. Mektup tek bir cümleden ibarettir: *"İt, ne de olsa ittir ve kemiğini yalarken arkasını kollamalıdır."*

Bu cevap devrimin ihanete cevabıdır. Sömürgeci kapitalist diktatörlük karısını ve çocuklarını korumayı önerir PKK'ye karşı. Karısının işkence merkezinde, bu itlerin ininde tavrı nettir: *"Parti bize bir şey yapmaz. Siz asıl kocamı koruyun. Çünkü çıkınca onu ellerimle ben öldüreceğim."*

Devletin itirafçılaştırma politikası sadece bilgi alma üzerine kurulu değildir. Kontralaştırmayı hedeflemektedir. Yasal olarak itirafı sonucu bırakılması gereken Ahmet bırakılmaz. Kontra olarak DEP milletvekillerinden birinin öldürülmesi şartına bağlanır bırakılması. Bu sırada ise cezaevinde gözükcektir. Bu son istek yeniden sarsar Ahmet'i. Reddeder.

*

Çin Devrimi, milyonlarca insanın katledilmesinden doğrudan sorumlu olan, kendini insan üstü bir varlık sanan son Çin İmparatoru'nu bahçıvan yaptı. Tarihte bu kadar büyük, bundan daha anlamlı bir intikam yoktur herhalde.

*

Hewal Ahmet PKK'ye özeleştirir verir. Mahkemede daha önce verdiği ifadeleri geri alır. Mahkemede, sınıf savaşımının bu alanında, devletin itirafçılaştırma, alçaklaştırma, hainleştirme politikasını ortaya serer ve teşhir eder. Kontr-gerilla işlevini ve işleyişini açığa çıkarır. Yoldaşlarının yanına gitmek ister. Devlet ise böyle bir gelişmeyi engellemeyi, Hewal Ahmet'in bir savaş esiri, bir siyasi tutsak olduğunu kabul etmemeyi, onu itirafçıların arasında Kırıkkale Cezaevi'nde tutmayı dener. Ulusal ve uluslararası basın ve kamuoyunun ilgisine rağmen, uygun bir fırsatta onu katletmek için en uygun ortamı onu hapsedmek ister. Hewal Ahmet yoldaşlarının arasına götürülmek talebiyle süresiz açlık

grevine başlar. Devlet devrimci irade karşısında bir adım geri atar. Hewal Ahmet Bayrampaşa Özel Tip siyasi koğuşa getirilir. Partisinin kararıyla açlık grevini bırakır. Bayrampaşa Özel Tip'in tasfiyesi gündemde olduğu için Gebze'ye naklini ister. Devlet bu noktada tahammülsüz ve tutumunda ısrarcıdır. Tahammülsüzlüğü; itirafçılaştırdıkları arasında bile devrimin yeniden ve yeniden yaşam bulmasına ve onun taşıyıcısı Hewal Ahmet'edir. Tahammülsüzlüğü yenilgisidir.

Hewal'im yeniden başlar açlık grevine. Parti kararıyla daha önce 17. gününde bıraktığı açlık grevini bir zayıflık sanan devlete devrimci iradeyi göstermek için karar. Şiir yazar açlık grevinde. Yoldaşları ise şiir düşünmesini bile yasaklar ona. Bu ikisi karşıt gözükabilir. Halbuki bir devrimcinin ölürkenki insaniliğinin doğallığını, yaşamı feda etmedeki pervasızlığını ve düşmana inat bir gün bile fazla yaşamının bazen kavganın bir aşamasındaki belirleyiciliğini, böylesine bir arada anlatan bir olay olmaz. Sanırım bu şiir okumaktan da öte bir şey, sanıyorum bu şiir olmak.

28. günde fenalaşır Hewal'im Ahmet, sayısız açlık grevinin ve sayısız işkencenin birleşmişliğiyle.

*

Bir insanın başında öylece bekleyip, müdahale etmek isteyen doktora engel olmak, bir yoldaşın ölümünü izlemek ve o an yapacak bir şeyin olmaması... Bütün bunların üzerine söylenebilecek olan sadece, *"ölüm hiç böylesine gerekli olmadı hayatta..."*

*

Hewal'im yıpranmış bir bedenle dirençli bir davanın adamı olduğundan, o günü atlattı ölmeden. Sırf burjuva sömürgeci diktatörlüğe daha büyük bir ölüm ve direniş örneği göstermek için.

Hewal'im Ahmet öldü. Bir 15 Ağustos günü değil, bir 7 Kasım günü de değil. O her günü kavga günü kılmak için seçti herhangi bir Eylül sabahını.

Hewal'im Ahmet öldü. *"Bazen aşk, bazen yaşam, bazen de devrim bir intihar saldırısıdır"* diyen mısraı doğrulamak için, bir devrimci şair olarak Benerci'ye selam ancak bir intihar saldırısıyla verilebilirdi.

Pimi çekilmiş bombayla bir birliğin içine dalanların, bir Newroz günü kendi bedenini ateşe katanların ulusunun bir çocuğu, yüreğinin pimini çekip düştü burjuva sömürgeciliğinin üzerine.

Hewal'im Ahmet öldü. Yoldaşım bir insandı. İsyana adanmış bir ölüme yaşadı. İhanetin çemberinden dönmüş, devrime, özgürlüğe ve sosyalizme dair bir kavganın zafer narasıydı.

"Artık yeter susun"

Bırakın sıra neferi uyusun..."

(Ekim Gençliği'nin Mayıs '97 tarihli 8. sayısında yayınlanmıştır.)

**Bartın'daki siyasi tutuklulardan Almanya
Ankara Konsolosluğu'na...**

İlhan Yelkuvan bir an önce tecrit koşullarından çıkarılmalıdır

DHKP-C davası tutsağı İlhan Yelkuvan temsilcisi olduğunuz Almanya'nın Hamburg Hapishanesi'nde tecrit koşullarında tutulmaktadır. Tecrit koşullarının kaldırılması ve Almanya'daki devrimcilere, DHKP-C'lilere yönelik baskı ve saldırıları protesto etmek için 30 Kasım 1999 tarihinden bu yana açlık grevindedir.

İlhan Yelkuvan'ın talepleri haklı ve meşrudur.

Almanya iktidarı İlhan Yelkuvan'a neden tecrit koşullarını dayatmaktadır?

Bunun nedeni Almanya iktidarının Türk devletine destek vermesiyle direkt bağlantılıdır. Susurluk devleti ülkemizde halkımızı baskı ve terörle sindirmeye, susturmaya çalışmaktadır. Tankıyla, topuyla, son teknoloji ürünü silahlarıyla katliamlar düzenlemekte, işkencelerle, hapishanelerdeki devrimci tutsaklara saldırılarıyla Türkiye'yi emperyalizmin dikensiz gül bahçesine çevirmek istemektedir.

***
Tecrit koşulları kabul edilemez. Bir devrimciye tecrit koşullarını dayatmanın tek bir anlamı vardır; düşüncelerinden soyundurmak, faşizm için zararsız hale getirmek. Bunun anlamı da; insan hak ve özgürlüklerinin gasp edilmesi, faşizme destek verilmesidir.

***
Biz, Bartın Hapishanesi'nde bulunan 47 DHKP-C davası ve 6 TKİP davası tutsağı olarak, İlhan Yelkuvan'ın haklı ve meşru taleplerinin karşılanması için başlattığı açlık grevini desteklemek amacıyla 10 Ocak 2000 tarihinden itibaren 3 günlük uyarı açlık grevine başlıyoruz.

Kurumunuz aracılığıyla Alman devletini uyarıyoruz:

- İlhan Yelkuvan'ın talepleri derhal karşılanmalı, bir an önce tecrit koşullarından çıkarılmalıdır.
- Almanya halklarımıza zulüm uygulayan Susurluk devletine yönelik desteğini kesmeli, daha fazla suç ortağı olmamalıdır.
- Almanya'daki devrimcilere ve kurumlarına yönelik baskılara son verilmelidir.

11 Ocak 2000

“Kızıl Bayrak, bulutları dağıtarak güneşin bir an önce doğmasını sağlayacak bir rüzgardır”

Sermaye düzeni devrimci hareketi geriletmek, kısırlaştırmak, toplumdan tecrit etmek, kendi iç gündemine hapsedip sınıfın gündeminden koparmak için tüm olanaklarını kullanıyor. Bizler nerede ve hangi koşullarda olursak olalım buna karşı durmalıyız. Daha çok insan kazanmalı, daha çok örgütlenmeliyiz. Sürecin tüm komünistlere dayattığı bir görevdir bu.

Bulduğumuz yerde tek başımıza ya da birkaç kişi olsak da, yapmamız gereken, parti çizgisini, parti anlayışını daha çok insanla tanıştırmak ve kazanmaktır. Olanaksızlıklardan yakınmamalı, olanak yoksa yaratmalıyız. Sınıf devrimcileri olarak yaratıcı olmalı, çözüm üretmeliyiz.

Özellikle sınıfa saldırıların yoğunlaştığı, Kürt ulusal hareketinin adım adım tasfiye edildiği ve düzenin bunu Kürt ulusal hareketi üzerinden devrimci harekete yönelttiği bu siyasal konjonktürde, biz genç komünistlerin görevi, daha çok örgütlenmek saflarımıza daha çok insan kazandırmaktır. Habip ve Ümit yoldaşlarımızın bize miras bıraktığı parti çizgisini daha da ilerletmektir. Tüm irade ve enerjimizi kullandığımızda, kazanımlarımız da bu emeği hak edecek düzeyde olacaktır.

Bu noktada Kızıl Bayrak'ın önemi ve işlevi daha da belirginleşmektedir. Gazetemizi adı duyulsun diye değil, kitle bağlarımızı geliştirme çerçevesinde özüne ve amacına uygun bir şekilde kullanırsak, yeni güçler kazanmamız zor olmaz. Bu faaliyet içinde hata yapabiliriz, çeşitli eksikliklerimiz ve deneyimsizliklerimiz olabilir. Bunu, yine gazetemiz üzerinden, faaliyetin deneyimlerini toparlayarak azaltabiliriz. Bu hem gazetemize besleyici bir katkı olacaktır, hem de biz genç komünistler için dersler çıkartılması gereken metinler...

Habip yoldaşın da söylediği gibi; “Kızıl Bayrak, bulutları dağıtarak güneşin bir an önce doğmasını sağlayacak bir rüzgardır.”

Bir Kızıl Bayrak Bir Kızıl Aşık

İlhan Yelkuvan'la dayanışmaya!

Alman emperyalist devleti göçmen işçi-emekçilere, gençlere, ilticacılara karşı saldırılarını çok yönlü olarak sürdürüyor. Yabancılar ve ilticacılar yasaları sertleştiriliyor. Mücadeleler sonucu bedeller ödenerek kazanılmış demokratik hak ve özgürlükler bir bir yok ediliyor.

Devrimci düşünce ve eylemlerden de öcü gibi korkan Alman devleti, devrimci örgüt ve partileri, tıpkı Türkiye'deki gibi, “terörist” olarak niteliyor. Kendi devleti için tehlikeli gördüğünü açıklayarak yasaklıyor. Legal dernek ve toplantıları basıyor, yürüyüş ve geceleri keyfi nedenlerle yasaklıyor, devrimcilerin telefonlarını dinliyor, Alman gizli servisinin ajanlarıyla izliyor. İnsanları tehdit ve baskılarla ajanlaştırmaya çalışıyor. Devrimcilerin evlerini basıyor, örgüt üyesi diyerek tutuklayabiliyor, yıllarca süren cezalar veriyor. Son yıllarda Almanya hapishanelerinde yatan Kürt yurtseverlerinin ve Türkiyeli devrimcilerin sayıları giderek artıyor. Devrimciler ağır para cezaları ve yıllarca hapis cezalarına çarptırılıyor. Yıllar süren tecrit cezaları da alıyorlar.

Hatırlardadır, tecrit cezası deyince Almanya'da RAF gelir akla. '70'li yıllarda Kızıl Ordu militanları için inşa edilen tek kişilik ve ses geçirmeyen özel hücrelere tutuklular kapatılmışlardı. Burada yayın, radyo, televizyon olanağından yoksun bırakılarak, 24 saat kameralarla izlenerek, havalandırmaya tek tek çıkarılarak, dünya ve insani yaşam ile tüm ilişkileri kopararak, ömür boyuna varan cezalarla tecritte tutulmuşlardı. '80'lerin başında, RAF militanları, aynı cezaevlerine topluca konma talepleriyle aylarca açlık grevine yatmış, tecrit cezası ve uygulaması bir kez daha haftalarca kamuoyunun gündemine oturmuştu.

Alman devleti şimdi de Türkiyeli devrimcileri tecritte tutarak onlar yalıtıp yalnızlaştırmak, yıldırım istemekte. En son DHKP-C'li devrimci İlhan Yelkuvan, Hamburg Eyalet Yüksek Mahkemesi'nce, bir faşisti öldürdüğü gerekçesiyle ömür boyu hapse mahkum edilmiş ve mahkemede yaptığı siyasi savunma nedeniyle, “terörist bir örgüt”e üye olduğu ve cezaevi güvenlik ve düzenini tehlikeye düşüreceği gerekçesiyle, 1 yıldır süren tecrit durumunun devamına karar vermişti. İlhan Yelkuvan, küçücük camı beyazla boyanmış bu hücrede, tüm mahkumların yararlanabildiği her türlü sosyal ve sportif faaliyetten yoksun bırakılmakta, politik yayınlar kendisine ulaştırılmamakta, ziyaretçi hakkı sınırlanmakta, havalandırmaya kimsenin olmadığı saatlerde, sabaha karşı 4-5 arası çıkarılmakta.

Avukatlarının tecrit cezasının kaldırılması yönlü istekleri; “tutuklunun diğer tutuklularla ilişkiye geçebileceği ve onları DHKP-C'ye kazanabileceği, ayrıca mahkemede hiçbir pişmanlık göstermediği ve DHKP-C'yi savunmaya devam ettiği”, gerekçeleriyle reddedildi.

Bunun üzerine İ. Yelkuvan, kararın kesinleştiği 30 Kasım '99 tarihinden itibaren, kararı protesto için ve tecrit uygulamasının sona erdirilmesi, DHKP-C üzerindeki yasağın kaldırılması talepleriyle, süresiz açlık grevine başladı. Açlık grevini 45. gününde, 13 Ocak 2000 tarihinden itibaren ölüm orucuna dönüştürdü.

İlhan Yelkuvan'ın ölüm orucu eylemine destek yayımlararak sürüyor. Hamburg, Aachen, Frankfurt, Dortmund hapishanelerindeki DHKP-C'li tutsaklar süresiz açlık grevine, diğer bazı tutsaklar ise dayanışma için açlık grevine başladılar. Şu an açlık grevini halen 8 tutsak sürdürmekte. Belçika ve Fransa'da da 12 DHKP-C'li tutsak Yelkuvan ile dayanışmak için açlık grevindeler. Türkiye zindanlarında da siyasi tutsaklar dayanışma için açlık grevine başladılar.

Açlık grevlerinin yaygınlaşması üzerine telaşlanan idari makamlar, açlık grevinin sona erdirilmesi durumunda, tecritin kaldırılacağını ve Yelkuvan'ın başka bir cezaevine nakledileceğini açıkladı. Ama bir koşulla. Yelkuvan orada da Türkçe konuşan mahkumlarla ilişkide bulundurulmayacak. Neden olarak ise Yelkuvan'ın onlara siyasi propaganda yapabileceğini gösteriyorlar. Yelkuvan devlet koruma senatosunun bu teklifini reddederek, ölüm orucunu sürdürüyor.

İ. Yelkuvan'la dayanışma grupları tecrit cezasının kaldırılması için herkesi İ. Yelkuvan ile dayanışmaya çağırıyor. Gönderilecek faks ve mektupların adresleri şöyle:

İlhan Yelkuvan

UHA Hamburg, Holstenglacis 3-5,

20355 Hamburg

Mahkeme Heyeti Faks: 0049/40/428 433 555

İçişleri Bakanlığı Faks: 0049/1888/681-292

**28-29 Ocak 1921'de
katledildiler...**

**Mustafa Suphi ve
14 yoldaşını unutma!**

ONBEŞLERİN KİTABESİ

**Kazıdık Onbeşler'in ismini
Kanlı kıızıl bir mermere!..**

**Bir çelik aynadır gözlerimiz,
Onbeşler'in resmini
Görmek isteyenlere...**

1925

**Onbeşler'in parti, devrim ve
sosyalizm davası yaşıyor!**

Kızıl Bayrak